

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KAIŠIADORIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

KAIŠIADORIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Kaišiadorys, 2016 m.

TURINYS

1.ĮVADAS	3
2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS	5
3.TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ	6
3.1. TERITORIJOS ANALIZĖ	6
3.2. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ	17
4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS	20
4.1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI	20
4.2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS.....	26
5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIAN T VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS	27
6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS	29
7.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS	31
7.1.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBĖSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS	31
7.2. ĮGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMŲ IR JUOS ĮGYVENDINANČIŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJAI	33
7.3.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS.....	40
7.4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS PAKEITIMŲ INICIJAVIMO PROCEDŪRA.....	42
8.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS	44
PRIEDAI.....	52

1. ĮVADAS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija skirta spręsti Kaišiadorių miesto nedarbo ir socialinės atskirties problemas bei didinti bendruomenių socialinę integraciją, pasitelkiant bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir vietos valdžios ryšius. Įgyvendinant strategiją, bus siekiama konkrečių Kaišiadorių miestui aktualių tikslų: (1) plėsti socialines paslaugas ir jų gavėjų tikslinę grupę, mažinant neigiamą socialinę situaciją mieste; (2) mažinti nedarbą skatinant darbingų ir neaktyvių Kaišiadorių miesto gyventojų verslumą ir užimtumą. Susitelkimas į socialinės integracijos didinimą, sujungiant skirtingus sektorius, prisidės prie neigiamų Kaišiadorių miesto socialinių ir ekonominių tendencijų mažėjimo.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją parengė Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė (juridinio asmens kodas 304059650, teisinė forma - asociacija). Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės steigėjai yra Kaišiadorių rajono savivaldybė, bendruomeninės organizacijos ir (ar) kitos nevyriausybines organizacijos, verslo atstovai (juridiniai asmenys). Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkė yra Ligita Pūrienė.

Vietos plėtros strategija parengta įgyvendinant projektą „Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos parengimas“, kuris yra finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Valstybės biudžeto ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės lėšų pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonę „Vietos plėtros strategijų rengimas“. Vietos plėtros strategijos rengimo tikslas yra parengti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją, kuria siekiama didinti vietinės įsidarbinimo galimybes ir skatinti bendruomenės socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenės, verslo ir vietos valdžios ryšius.

Kaišiadorys – vidurio Lietuvos miestas, priklausantis Kaišiadorių rajono savivaldybei ir Kauno regionui. 2015 m. pradžioje Kaišiadoryse gyveno 8 137 gyventojai. Kaišiadorių miesto gyventojų struktūroje pagal amžių darbingo amžiaus gyventojai sudaro 67,2 proc., vaikai – 14,8 proc., pensinio amžiaus gyventojai – 18 proc. Kaišiadoryse kaip ir beveik visoje Lietuvoje mažėja darbingo amžiaus gyventojų bei vaikų dalis, o pensinio amžiaus gyventojų dalis turi polinkį didėti. Tai prisideda prie demografinės pusiausvyros praradimo, kas turi įtakos socialinei ir ekonominei miesto bei visos šalies situacijai.

Kaišiadorių mieste pastebimas veikiančių ūkio subjektų skaičiaus augimas. Mieste dominuoja įvairias paslaugas teikiančios įmonės, prekybos bei gamybos įmonės. Kaip miestas Kaišiadorys priklauso Kaišiadorių rajono savivaldybei ir jo ekonomika daugiausia priklauso nuo tradicinio žemės ūkio ir smulkiosios gamybos. Kaimiškoje Kaišiadorių rajono dalyje koncentruojasi įmonės, kurios vykdo atsinaujinančios energetikos veiklą bei teikia transporto ir logistikos paslaugas. Tai atskleidžia perspektyvias galimybes miesto verslo sektoriui vystant bendradarbiavimo tinklus ir siekiant perimti gerąją verslo patirtį. Kaišiadorys yra išsidėstęs tarp Vilniaus ir Kauno bei priklauso pagrindinei šalies urbanistinės integracijos (metropolinei) ašiai, kas sudaro galimybes intensyviai urbanistinei plėtrai.

Nepaisant verslo ir urbanistinės plėtros galimybių mieste, Kaišiadorys susiduria su tokiomis problemomis kaip nedarbas, socialinė atskirtis, darbingo amžiaus gyventojų emigracija. Gyventojų pragyvenimas iš socialinių pašalpų, rodantis prastą ekonominę gyvenimo kokybę, yra viena aktualiausių Kaišiadorių miesto problemų. Todėl aktualu ne tik kurti naujas darbo vietas ir suteikti daugiau galimybių užsidirbti, bet ir stiprinti bei palaikyti socialinėje apskrityje esančių gyventojų socialinius įgūdžius.

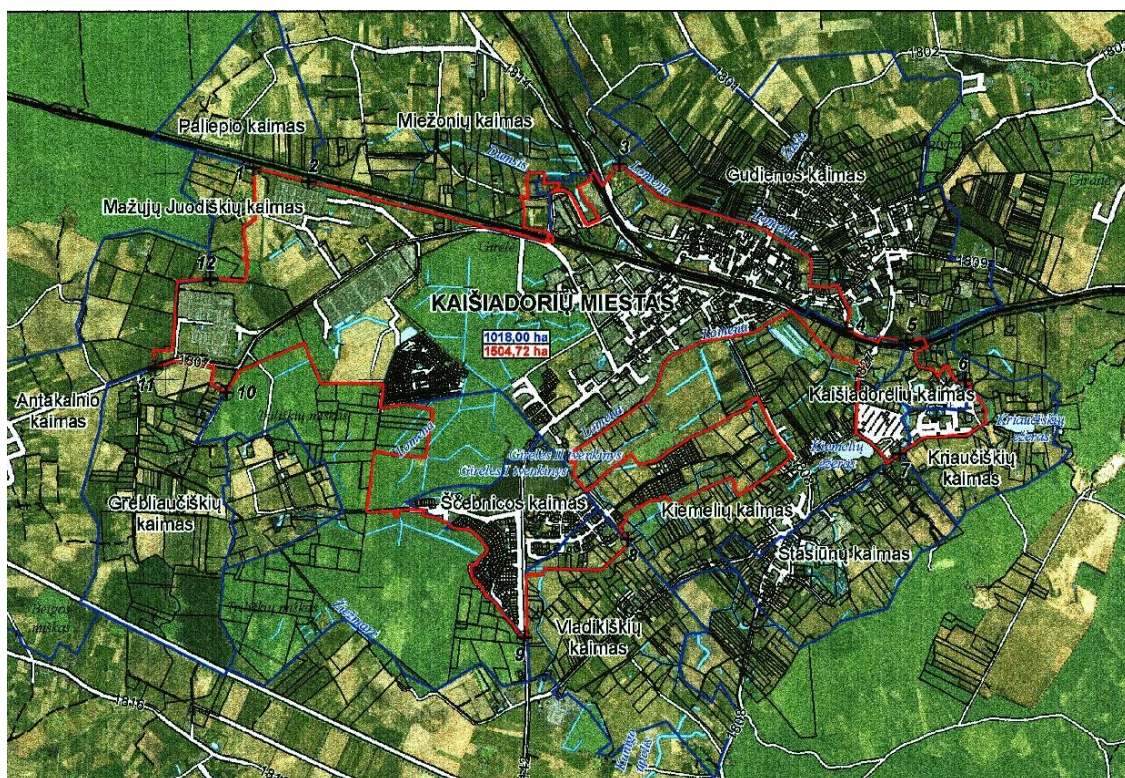
Siekiant spręsti minėtas problemas bei prisidėti prie socialinės integracijos didinimo Kaišiadoryse, buvo parengta Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai rengti gauta finansinė parama leido užtikrinti aktyvų bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir vietos valdžios atstovų

įtraukimą į strategijos rengimą. Skirtingų interesų ir sektorių atstovų dalyvavimas rengiant strategiją užtikrino principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą, kas atskleidė aktualių socialinių problemų spektrą bei kokybišką diskusiją dėl problemų sprendimo būdų. Tai leido suformuoti veiksmus, skirtus neaktyvių darbingų gyventojų užimtumui didinti, verslumo gebėjimams vystyti, bendruomenės iniciatyvoms, mažinančioms socialinę atskirtį, įgyvendinti. Parengta strategija pasižymi integruotumu ir novatoriškumu, nes siekiama apimti keletą veiklos sektorių, pasitelkti kitų organizacijų ir šalių gerąją patirtį. Tikima, jog strategijos tikslų ir uždavinių siekimas turės „sniego gniūžtės“ efektą – padaugės tikslinės grupės narių, bei kitos organizacijos, remdamosi strategijos įgyvendinimo patirtimi, galės pritaikyti atrinktus veiksmus.

Siekiant užtikrinti veiksmų įgyvendinimą, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai įgyvendininti numatoma prašyti Europos Sąjungos socialinio fondo paramos, be kurios Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė yra nepajėgi įgyvendinti visų užsibrėžtų siekių. Tikima, jog parengta strategija turės ir prevencinius rezultatus, t. y. vykdomos veiklos atitolins galimas problemas. Neabejotina, jog Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės parengta strategija yra vienas svarbesnių žingsnių mieste, prisidedanti prie geresnės gyvenimo kokybės kūrimo gyventojams.

2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija bus įgyvendinama Kaišiadorių mieste. 2015 m. pradžios Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Kaišiadorių mieste gyveno 8 137 gyventojai. Didžioji miesto gyventojų dalis – darbingo amžiaus asmenys (67,2 proc.). 18 proc. gyventojų sudaro pensinio amžiaus asmenys ir 14,8 proc. – vaikai. Jaunimas sudaro 18,7 proc. nuo visų Kaišiadorių miesto gyventojų skaičiaus.

2.1. pav. Kaišiadorių miesto teritorijos ribos

Šaltinis: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Kaišiadorių ir Žiežmarių miestų teritorijų ribų pakeitimo“, 2014 m. vasario 5 d., Nr. 111, Vilnius

Tikslinės gyventojų grupės, į kurias bus orientuota vietos plėtros strategija:

- *Socialinę atskirtį patiriantys asmenys (socialinės rizikos šeimos, socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir jaunuoliai, darbingi gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos, moterys, patiriančios smurtą artimoje aplinkoje, socialinę atskirtį dėl amžiaus, tautybės, seksualinės orientacijos ir kitų priežasčių patiriantys asmenys, pabėgėliai, neįgalieji).* Šios tikslinės grupės poreikis – įveikti socialinę atskirtį bei integruotis į visuomenę kaip pilnaverčiams visuomenės nariams. Įgyvendinus vietos plėtros strategiją, bus įgyvendinamos priemonės, skirtos socialinę atskirtį patiriančių asmenų socialinei integracijai suteikiant įgūdžius, stiprinančius jų situaciją tiek visuomeniniame gyvenime, tiek darbo rinkoje.
- *Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.* Šios tikslinės grupės poreikis – įsidarbinti ir įgyti darbo patirties arba pradėti savo verslą, leidžiantį įsitvirtinti visuomenėje ir

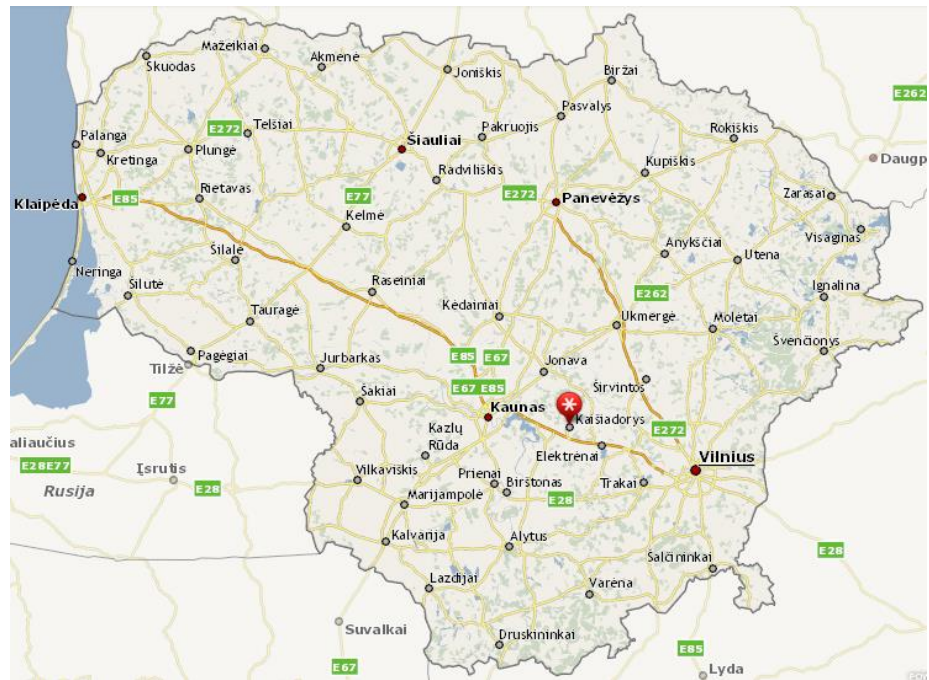
užsitikrinti sau stabilias pajamas pragyvenimui. Įgyvendinus vietos plėtros strategiją, bus vykdomos priemonės, prisidedančios prie Kaišiadorių miesto jaunimo įsidarbinimo galimybių ir verslumo didinimo.

- *Darbingi bedarbiai.* Šios tikslinės grupės poreikis yra įsidarbinti arba pradėti savo verslą, leidžiantį užsidirbti sau ir savo šeimai pragyvenimui būtinas pajamas. Įgyvendinant vietos plėtros strategiją, bus vykdomos priemonės, prisidedančios prie Kaišiadorių miesto bedarbių įsidarbinimo galimybių ir verslumo didinimo.
- *Verslą ar savarankišką veiklą pradedantys asmenys.* Tai yra Kaišiadorių miesto grupė, kuri neturi pakankamai žinių bei priemonių, reikalingų verslo pradžiai. Verslui pradėti reikalingų priemonių suteikimas yra vienas svarbesnių pagalbos žingsnių šiame procese šiai tikslinei grupei.
- *Neaktyvūs darbingo amžiaus asmenys (mamos, auginančios vaikus iki trijų metų, vyresnio amžiaus asmenys ir kiti gyventojai).* Tai yra asmenys, kurie neturi bedarbio statuso ir niekur nedirba. Dėl savo ekonominio neaktyvumo šie asmenys patenka į tam tikrą socialinę atskirtį ne tik dėl ekonominių galimybių apribojimo, tačiau ir dėl darbinių įgūdžių sumažėjimo ar jų praradimo. Neaktyvių asmenų socialinės atskirties mažinimas bei socialinės integracijos didinimas pagerintų šių asmenų situaciją mieste.
- *Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.* Tai viena jautriausių tikslinių grupių. Visų pirma, jaunimas dėl savo situacijos ir amžiaus patenka į specifinę situaciją. Jaunimas yra perėjimo etape į socialinę brandą, todėl pats jaunystės laikotarpis yra sudėtingas ir gali būti priskirtas dėmesio ir veiksmų reikalaujančiai sričiai. Didžioji dauguma patenkančių jaunuolių į šią grupę yra bedarbiai, niekur nesimokantys asmenys, ekonomiškai neaktyvūs ir tam tikrais atvejais esantys socialinėje atskirtyje dėl savo socialinės ir ekonominės padėties.
- *Darbingi Kaišiadorių miesto gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos.* Tai yra tie miesto gyventojai, kurių pajamos yra nedidelės, todėl dažniausiai jų galimybės plėtoti verslumo idėjas yra apribotos dėl finansinių išteklių. Todėl siekiama juos paskatinti ir suteikti pagalbą pradedant savarankišką veiklą ar verslą įgyvendinant idėją (-as).

3.TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

3.1. TERITORIJOS ANALIZĖ

Geografinė apžvalga. Kaišiadorių miestas išsidėstęs Kauno apskrityje. Jis apie 68,4 km yra nutolęs nuo Vilniaus miesto ir 45,5 km nuo Kauno miesto (žiūrėti 3.1.1. pav.) (S-1). Miestas išsidėstęs strategiškai patogioje vietoje ne tik dėl nedidelių atstumų iki didžiųjų Lietuvos miestų, bet ir dėl transeuropinio koridoriaus IX, kuris jungia Baltijos jūrą su Juodąja ir Viduržemio jūromis. Per Kaišiadorių miestą eina dvi koridoriaus atšakos, kurios yra labai reikšmingos verslo idėjų vystymui ir įgyvendinimui.

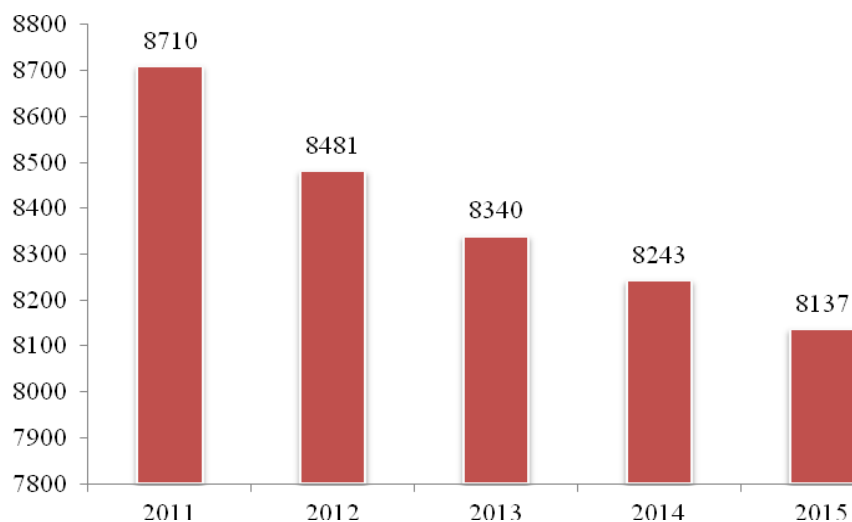
3.1.1. pav. Kaišiadorių miesto geografinė padėtis

Šaltinis: www.maps.lt

Kaišiadorių miestas – Kaišiadorių rajono savivaldybės centras, kuriame 2015 m. pradžioje gyveno 25,5 proc. visų savivaldybės gyventojų. Kaišiadorių miesto ribos sutampa su Kaišiadorių miesto seniūnijos ribomis. 2014 metais buvo pakeistas¹ Kaišiadorių miesto plotas – nuo 2014 m. miesto plotas siekia 1504,72 ha.

Demografinė apžvalga. 2015 m. pradžioje Kaišiadorių mieste gyveno 8 137 gyventojai. 2015 m. duomenis palyginus su 2011 m. duomenimis, matyti, kad gyventojų skaičius mieste sumažėjo 6,6 proc. (žiūrėti 3.1.2 pav.) (S-2). Nagrinėjant visos Lietuvos rodiklius, pastebimos panašios tendencijos. Šalyje gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc. Tuo tarpu analizuojant Kauno regiono miestų, savivaldybių centrų rodiklius, galima matyti, jog gyventojų skaičius 2011–2015 m. visuose miestuose ir savivaldybių centruose mažėjo. Didžiausias gyventojų skaičiaus sumažėjimas Kauno regione nagrinėjamu laikotarpiu užfiksuotas Ežerėlyje (10,1 proc.) ir Kėdainių rajono savivaldybėje (7,6 proc.). Gauti duomenys leidžia teigti, jog Kaišiadorių miestas yra patrauklesnė vieta gyventi ir dirbti nei kiti Kauno regiono miestai, tačiau bendras šalies gyventojų skaičiaus sumažėjimas (4,3 proc.) rodo neišnaudotas galimybes gerinant Kaišiadorių miesto gyvenamosios aplinkos patrauklumą.

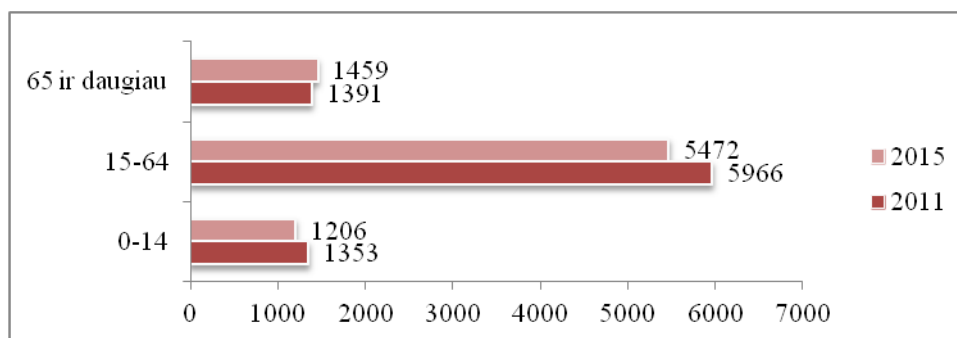
¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Kaišiadorių ir Žiežmarių miestų teritorijų ribų pakeitimo“, 2014 m. vasario 5 d., Nr. 111, Vilnius

3.1.2. pav. Gyventojų skaičius Kaišiadorių mieste

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015 m. pradžioje Kaišiadorių mieste gyveno 1 206 vaikai (arba 14,8 proc. visų miesto gyventojų), 5 472 darbingo amžiaus asmenys (arba 67,2, proc.) ir 1 459 pensinio amžiaus gyventojai (arba 18,0 proc.). Lyginant su 2011 m. duomenimis, pastebėta, kad vaikų skaičiaus dalis Kaišiadorių mieste sumažėjo 10,7 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis sumažėjo 8,3 proc., tuo tarpu pensinio amžiaus gyventojų dalis išaugo 4,8 proc. (žiūrėti 3.1.3 pav.) (S-6).

3.1.3. pav. Gyventojų sudėties kaita Kaišiadorių mieste 2011 ir 2015 metais

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

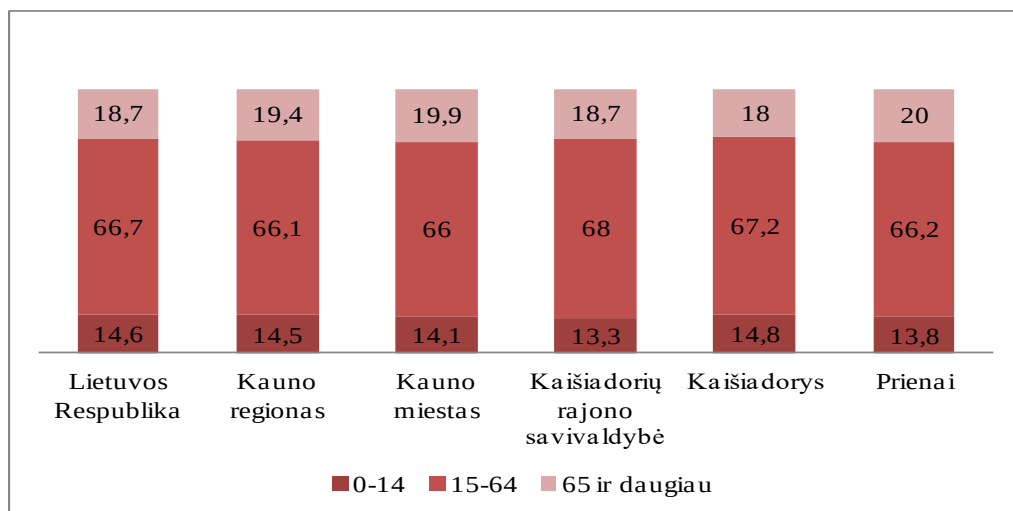
Apibendrinant būtų galima teigti, jog Kaišiadorių mieste mažėja vaikų ir darbingo amžiaus gyventojų dalis. Pažymėtinas pensinio amžiaus gyventojų dalies augimas Kaišiadorių mieste. Šie duomenys leidžia teigti, jog Kaišiadoryse vyksta spartus senėjimo procesas, kas atspindi demografinius pokyčius tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje. Viena tokios situacijos priežasčių gali būti susijusi su gyventojų migracija ir mažėjančiu gimstamumu. Darbingo amžiaus asmenys išvyksta į didžiuosius šalies miestus ar užsienio valstybes, o jaunimas, ieškodamas geresnių įsidarbinimo galimybių už Kaišiadorių miesto ribų, pabaigęs studijas nebesugrįžta gyventi į Kaišiadorys. 2011-2015 m. laikotarpiu jaunimo (15-29 m.) skaičius Kaišiadorių mieste sumažėjo 9,5 proc., kai visoje Lietuvoje ir Kauno regione sumažėjo 8,8 proc. Pažymėtina, jog 2015 m. pradžioje jaunimas Kaišiadorių mieste sudarė 18,7 proc. visų miesto gyventojų, tuo tarpu Lietuvos Respublikoje – 19,6 proc. visų gyventojų, Kauno regione – 19,9 proc. visų regiono gyventojų, Prienuose (kuris pagal gyventojų skaičių yra artimiausias miestas Kaišiadorių miestui Kauno regione) jaunimas sudarė 18,4

proc. visų miesto gyventojų. Tai taip pat atskleidžia būtinybę suteikti daugiau galimybių jaunimui siekiant pritraukti jį likti Kaišiadorių mieste. Patrauklios galimybės ugdyti socialinius ir asmeninius įgūdžius, kurti ir vystyti verslą gali pritraukti jaunimą likti Kaišiadorių mieste.

Mažėjant darbingo amžiaus asmenų skaičiui, mažėja ir gimstamumas. Asmenys kuria mažesnes šeimas ir daugeliu atveju tokia situacija yra susijusi su gaunamomis pajamomis ir įsidarbinimo galimybėmis.

Tai kartu atskleidžia poreikį kurti ir vystyti galimybes darbingiems asmenims realizuoti savo potencialą darbo rinkoje, ypač padedant pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pavyzdžiui, socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, darbingiems bedarbiams, neaktyviems asmenims, darbingiems gyventojams, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos.

Lietuvoje 2015 m. pradžioje gyveno 14,6 proc. vaikų, 66,7 proc. darbingo amžiaus gyventojų ir 18,7 proc. pensinio amžiaus gyventojų. Tarp Kauno regiono miestų didžiausia vaikų dalimi bei didžiausia darbingo amžiaus gyventojų dalimi pasižymėjo Kaišiadorių (vaikų dalis – 14,8 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis – 67,2 proc.) ir Žiežmarių miestai (vaikų dalis – 14,4 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis – 67,5 proc.). Tuo tarpu mažiausia vaikų bei darbingo amžiaus gyventojų dalimis pasižymėjo Jiezno miestas (vaikų dalis – 14,6 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis – 54,1 proc.). Didžiausia pensinio amžiaus gyventojų dalis gyveno Jiezne (31,2 proc.) ir Ariogaloje (25,2 proc.), mažiausia – Kaišiadoryse (17,9 proc.) ir Žiežmariuose (18,0). Tuo tarpu Prienuose (pagal bendrą gyventojų skaičių iš visų Kauno regiono miestų artimiausiam Kaišiadorių miestui) vaikų ir darbingo amžiaus asmenų dalis sudarė 80 proc. (vaikų dalis – 13,8, darbingo amžiaus gyventojų dalis – 66,2), pensinio amžiaus gyventojų dalis sudarė (20 proc.) (žiūrėti 3.1.4. pav.).

3.1.4. pav. Gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2015 metais Lietuvoje, Kauno regione, Kauno mieste, Kaišiadorių rajono savivaldybėje, Kaišiadoryse ir Prienuose

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Remiantis Kaišiadorių civilinės metrikacijos 2015 m. gruodžio 30 d. sudarytais gimimo įrašais, 2013² m. Kaišiadorių mieste gimė 68 naujagimiai (2010 m. – 82). 2010–2013 m. Kaišiadorių mieste užregistruotų gimusių naujagimių skaičius sumažėjo 17,1 proc. 2013 m. Kaišiadorių mieste mirė 118 asmenų (2010 m. – 107). 2010–2013 m. mirusiųjų skaičius mieste kito netolygiai. 2013 m., palyginus su 2010 m., mirusiųjų skaičius mieste išaugo 10,3 proc. (žiūrėti 3.1.1. lentelę). Taip pat pastebima neigiama natūrali gyventojų kaita: 2010 m. ji siekė -25, 2011 m. – -30, 2012 m. – -33, 2013 m. – -50 (S-3).

² Naujausių duomenų Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos civilinės metrikacijos skyrius neturi

3.1.1. lentelė. Gimusių ir mirusių asmenų skaičius Kaišiadorių mieste 2010–2013 m.

Kaišiadorių miestas	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Gimę	82	75	64	68
Mirę	107	105	97	118

Analizuojant šalies duomenis, svarbu paminėti, kad Lietuvoje visu 2010–2013 m. laikotarpiu natūrali gyventojų kaita buvo neigiama (2013 m. – -11 626, 2012 m. – -10 479, 2011 m. – -10 769, 2010 m. – -11 444). Neigiama natūrali gyventojų kaita taip pat fiksuota Prienų ir Kauno miestuose bei visame Kauno regione (žiūrėti 3.1.2. lentelę).

3.1.2. lentelė. Gimusių ir mirusių asmenų skaičius Kauno mieste ir regione 2011–2014 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Prienų miestas				
Gimę	109	112	71	99
Mirę	190	170	203	182
Natūrali gyventojų kaita	-81	-58	-132	-83
Kauno miestas				
Gimę	3 190	3 193	3 032	3 163
Mirę	3 921	4 020	3 906	3 860
Natūrali gyventojų kaita	-731	-827	-874	-697
Kauno regionas				
Gimę	6 019	5 978	5 789	5 956
Mirę	7 985	8 012	8 042	7 846
Natūrali gyventojų kaita	-1966	-2034	-2253	-1890

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, Prienų rajono savivaldybė

2014 m. į Kaišiadorių miestą atvyko ir tai deklaravo 513 asmenų. Tais pačiais metais iš miesto išvyko ir šį faktą deklaravo 128 asmenys. Stebint ankstesnį laikotarpį – 2011–2013 metus – matyti, kad situacija yra analogiška – kiekvienais metais į Kaišiadorių miestą daugiau gyventojų atvyko, nei iš jo išvyko (Kaišiadorių mieste teigiamas migracijos saldo 2013 m. siekė +355, 2012 m. – +254, 2011 m. – +228) (S-4). Tikslūs atvykusiųjų ir išvykusiųjų duomenys yra pateikti 3.1.3. lentelėje.

3.1.3. lentelė. Tarptautinės migracijos duomenys Kaišiadorių mieste 2011–2014 m.

Rodiklis/metai	2011	2012	2013	2014
----------------	------	------	------	------

Atvykusieji	370	389	491	513
Išvykusieji	142	135	136	128

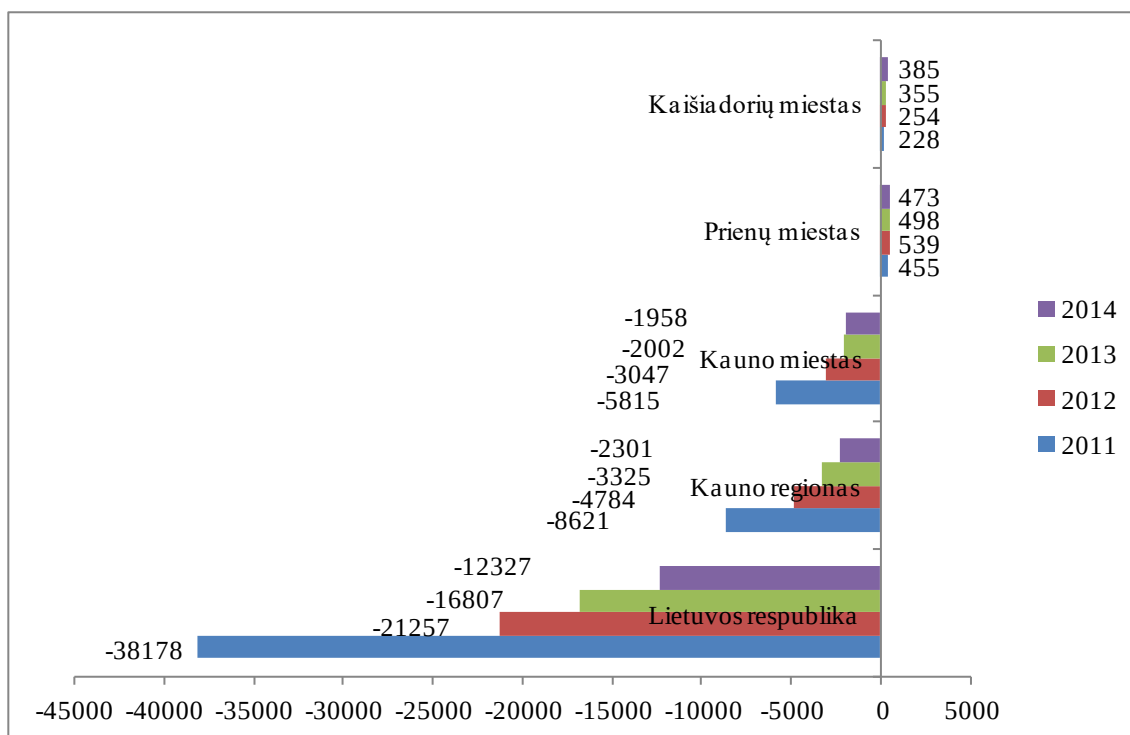
Šaltinis: Kaišiadorių miesto seniūnija

Fiksuojami migracijos rodikliai rodo teigiamas tendencijas ir leidžia teigti, kad žmonės atvyksta gyventi į Kaišiadorių miestą. Tačiau siekiant ilgalaikio laikotarpio rezultatų – darbingo amžiaus gyventojų ir vaikų skaičiaus augimo, – būtina spręsti ekonomines miesto problemas, t. y. skatinti darbo vietų kūrimąsi, didinti žmonių įsidarbinimo galimybes ir socialinę gerovę.

Nagrinėjant šalies rodiklius, svarbu paminėti, jog Lietuvoje situacija yra kardinaliai priešinga nei Kaišiadorių mieste – iš Lietuvos vis dar daugiau žmonių išvyksta nei į šalį atvyksta. Neigiamas migracijos saldo Lietuvoje 2014 m. siekė -12 327, 2013 m. – -16 807, 2012 m. – -21 257, 2011 m. – -38 178.

Kauno regione situacija yra panaši kaip ir Lietuvoje, t. y. iš regiono daugiau gyventojų išvyksta (2014 m. regioną paliko 19 806, 2013 m. – 19 296, 2012 m. – 20 157, 2011 m. – 21 815 asmenų) nei į jį atvyksta (į regioną 2014 m. atvyko 17 505, 2013 m. – 15 971, 2012 m. – 15 373, 2011 m. – 13 194 asmenys). Neigiamas migracijos saldo regione 2014 m. siekė -2 301, 2013 m. – -3 325, 2012 m. – -4 784, 2011 m. – -8 621.

Situacija Kauno mieste nesiskiria nuo Kauno regiono bei Lietuvos bendros situacijos – tiek Kauno mieste, tiek regione bei Lietuvos Respublikoje pastebimas mažėjantis neigiamas migracijos saldo (žiūrėti 3.1.5. pav.). Kauno miestą 2014 m. paliko 9 234, 2013 m. – 8 960, 2012 m. – 9 419, 2011 m. – 10 900 gyventojų. Į šį miestą 2014 m. atvyko 7 276, 2013 m. – 6 958, 2012 m. – 6 372, 2011 m. – 5 085 gyventojai. Neigiamas migracijos saldo Kauno mieste 2014 m. siekė -1 958, 2013 m. – -2 002, 2012 m. – -3 047, 2011 m. – -5 815. Tuo tarpu Prienų mieste migracijos situacija yra panaši į Kaišiadorių miesto, kur fiksuojami teigiami migracijos rodikliai. 2011-2014 m. Prienų mieste fiksuojamas teigiamas migracijos saldo: Prienų miestą 2014 m. paliko 160, 2013 m. – 152, 2012 m. – 131, 2011 m. – 169 gyventojai. Į šį miestą 2014 m. atvyko 633, 2013 m. – 650, 2012 m. – 670, 2011 m. – 624 gyventojai (žiūrėti 3.1.5 pav.). Pažymėtina, jog Prienų miesto migracijos rodikliai absoliučiais skaičiais yra aukštesni lyginant su Kaišiadorių miesto, tačiau Kaišiadoryse pastebimas tolygus teigiamų migracijos rodiklių augimas, kai Prienų mieste migracijos rodikliai kinta netolygiai.

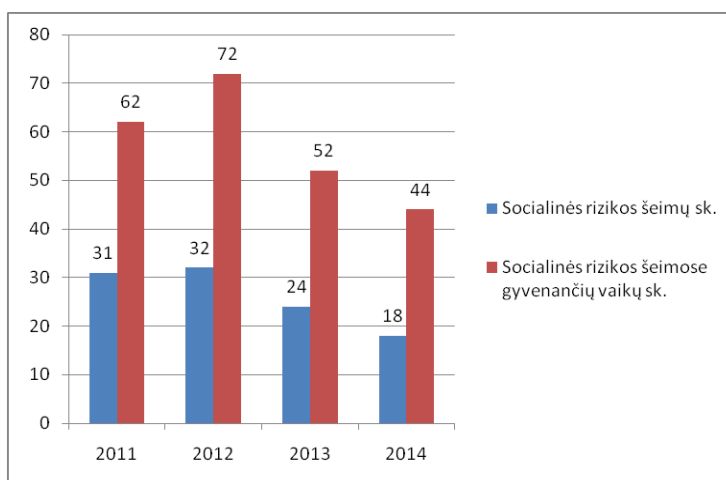

3.1.5. pav. Neto migracija 2011-2014 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas; Kaišiadorių miesto seniūnija, Prienų rajono savivaldybė

Socialinės situacijos apžvalga. Nors Kaišiadorių mieste dėl socialinių paslaugų įstaigų geografinio išsidėstymo paslaugos yra gerai prieinamos, mieste yra nemažai asmenų, patiriančių socialinę atskirtį ir patenkančių į socialinės rizikos asmenų grupę.

2014 m. Kaišiadorių mieste buvo įregistruota 18 socialinės rizikos šeimų. Šiose šeimose atitinkamai gyveno 44 vaikai. 2014 m. duomenis palyginus su 2010-2013 m. duomenimis, matyti, kad socialinės rizikos šeimų skaičius mieste kiekvienais metais palaipsniui vis mažėjo (žiūrėti 3.1.6. pav.). 2014 m. lyginant su 2012 m., kuomet šių šeimų skaičius Kaišiadorių mieste buvo didžiausias, stebimas akivaizdus šių šeimų skaičiaus mažėjimas – nagrinėjamas rodiklis sumažėjo beveik 43,7 proc. (2012 m. mieste gyveno 32 socialinės rizikos šeimos). Tokiose šeimose augančių vaikų skaičius sumenko 38,8 proc. (2012 m. šiose šeimose gyveno 72 vaikai) (S-5).

3.1.6. pav. Socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augusių vaikų skaičius Kaišiadorių mieste 2011-2014 m.

Šaltinis: Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius

Kiekvienais metais vis mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augančių vaikų skaičius atskleidžia teigiamas teikiamų socialinių paslaugų galimybes sprendžiant Kaišiadorių miesto socialines problemas. Tačiau, kaip ir visoje Lietuvoje, ši problema Kaišiadorių mieste vis tiek dar išlieka aktuali. Kaip matyti 3.1.6 paveikslėlyje, socialinės rizikos šeimose augusių vaikų skaičius 2011-2014 m. sumažėjo 29 proc. Todėl ir ateityje svarbu užtikrinti socialinių paslaugų prieinamumą ir efektyvumą bei išnaudoti teikiamų socialinių paslaugų galimybes. Kaišiadorių rajono savivaldybės 2015 metų socialinių paslaugų plane nurodoma, kad savivaldybės rajone yra siekiama sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Todėl svarbu kuo kokybiškiau užtikrinti socialinę integraciją ir socialinės atskirties mažinimą Kaišiadorių mieste.

2014 m. Lietuvoje buvo įregistruota 9 930 socialinės rizikos šeimų, tokiose šeimose augo 19 668 vaikai. Atitinkamai 2013 m. visoje šalyje įregistruotos 10 235 minimos šeimos (jose gyveno 20 664 vaikai), 2012 m. – 10 389 šeimos (21 303 vaikai), 2011 m. – 10 608 šeimos (22 073 vaikai). Akivaizdu, kad situacija palaipsniui gerėja.

Vertinant situaciją Kauno regione, pastebima, kad socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius palaipsniui taip pat mažėja. 2014 m. Kauno regione registruotos 1 839 tokios šeimos (jose gyveno 3 350 vaikų), 2013 m. – 1 955 (3 649 vaikai), 2012 m. – 1 974 (3 879 vaikai), 2011 m. – 2 060 (4 122 vaikai) šeimų. Kauno mieste stebimos panašios tendencijos, tačiau 2014 m. lyginant su 2013 m., matyti, kad šeimų skaičius šiek tiek išaugo, t. y. 2014 m. Kaune fiksuotos 442 socialinės rizikos šeimos, kai tuo tarpu 2013 m. – 436. 2012 m. Kauno mieste gyveno 444, o 2011 m. – 524 tokios šeimos. Šiose šeimose augančių vaikų skaičius kiekvienais metais vis mažėjo – 2014 m. jose augo 620 vaikų, 2013 m. – 645, 2012 m. – 702, 2011 m. – 821 vaikas. Tuo tarpu Prienų mieste 2011-2014 m. pastebimas socialinės rizikos šeimų skaičiaus augimas (paaugo 10,6 proc.) ir jose augančių vaikų skaičiaus mažėjimas (sumažėjo 6,1 proc.). Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičiaus mažėjimas pastebimas ir Kaišiadorių mieste, taip pat pažymėtina, jog tiek Kaišiadoryse, tiek Prienuose vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose, skaičius mažėja tolygiai nuo 2012 metų (Prienų mieste 2012 m. buvo 91 socialinės rizikos šeimose augantis vaikas, 2013 m. – 82, 2014 – 77). Kaišiadorių mieste pastebimas ženklesnis socialinės rizikos šeimų ir socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičiaus mažėjimas negu Prienų mieste.

Lietuvoje socialinė pašalpa yra mokama tik nepasiturinčioms šeimoms (asmenims), socialinę pašalpą gaunančių šeimų (asmenų) skaičius parodo žmonių gyvenimo gerovę. 2014 m. Kaišiadorių mieste socialines pašalpas gavo 213 šeimų (2 481 asmuo). Šioms šeimoms (asmenims) iš viso buvo išmokėta 133,9 tūkst. EUR socialinių pašalpų. 2014 m. lyginant su 2011 m., matyti, kad socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius Kaišiadorių mieste sumažėjo 55,6 proc. (mieste socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius – 62,0 proc.). Minėtu laikotarpiu išmokėtų socialinių pašalpų suma susitraukė 67,3 proc. (S-7). Detalūs socialinės pašalpos gavėjų skaičiai ir išmokėtos pašalpų sumos Kaišiadorių mieste pateiktos 3.1.4 lentelėje.

Nors nuo 2011 m. socialines pašalpas gaunančių šeimų (asmenų) skaičius ir išmokėtų socialinių pašalpų dydis sumažėjo gana ženkliai, tačiau 2014 m. socialinę pašalpą Kaišiadorių mieste vis dar gavo net 30,5 proc. miesto gyventojų. Tai reiškia, jog tiek asmenų gyveno skurdžiai ir jiems grėsė socialinė atskirtis. Tik darbo vietų kūrimas, profesinių įgūdžių tobulinimas ir verslumo skatinimas gali padidinti galimybes įsidarbinti ir užsidirbti sau ir šeimai pragyvenimui būtinas lėšas. Todėl tai turėtų tapti vienu prioritetinių miesto siekių.

3.1.4. lentelė. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir išmokėtų pašalpų suma Kaišiadorių mieste

Rodiklis/ metai	2011	2012	2013	2014	2011-2014 m. pokytis, proc.
Socialinę pašalpą gaunančių šeimų skaičius	480	497	400	213	-55,6
Socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius	6 541	5 654	4 344	2 481	-62,0
Išmokėta socialinės pašalpos, tūkst. EUR	408,9	344,7	258,6	133,9	-67,3

Šaltinis: Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius

2014 m. visoje Lietuvoje socialinę pašalpą gavo 140 114 pašalpos gavėjų (iš viso buvo išmokėta 103 786,5 tūkst. EUR socialinės pašalpos), 2013 m. – 190 009 (147 174 tūkst. EUR socialinės pašalpos), 2012 m. – 221 922 (173 622 tūkst. EUR socialinės pašalpos), 2011 m. – 221 062 (177 326 tūkst. EUR socialinės pašalpos) pašalpos gavėjai. Kauno regione pašalpų 2014 m. sulaukė 24 150 pašalpos gavėjai, 2013 m. – 32 194, 2012 m. – 36 812, 2011 m. – 36 514 pašalpos gavėjų. Kauno mieste socialinės pašalpos 2014 m. buvo išmokėtos 10 192 pašalpos gavėjams, 2013 m. – 12 923, 2012 m. – 14 308, 2011 m. – 13 868 pašalpos gavėjams. 2011-2014 m. laikotarpiu Prienų mieste socialinę pašalpą gaunančių šeimų skaičius sumažėjo 38,7 proc. (2011 m. – 693 socialinę pašalpą gaunančios šeimos, 2012 m. – 793, 2013 m. – 750, 2014 m. – 590), socialinę pašalpą gaunantys asmenys sumažėjo 25,2 proc. (2011 m. – 1 466 socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius, 2012 m. – 1 587, 2013 m. – 1 344, 2014 m. – 1 097), o išmokėta socialinėms pašalpoms suma (eurais) sumažėjo 43 proc. (2011 m. – 585 248 EUR, 2012 m. – 612 232 EUR, 2013 m. – 532 882 EUR, 2014 m. – 333 364 EUR). Apibendrinant galima teigti, kad tiek šalyje, tiek Kauno regione, Kauno ir Prienų miestuose 2011–2014 m. išlieka socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus mažėjimo tendencijos, tačiau lyginant Kaišiadorių ir Prienų miestų situaciją (t. y. miestų, kurie yra artimiausi pagal gyventojų skaičių Kauno regione), pastebima, jog Kaišiadorių mieste yra palankesnės socialinės situacijos tendencijos. Pastaroji tendencija leidžia daryti išvadą, jog būtina ir toliau stiprinti gyventojų socialinius įgūdžius, kurti ir plėtoti socialinių paslaugų tinklą).

Socialinę situaciją atspindi ir tyčinių susižalojimų skaičius. Kaišiadorių rajono savivaldybėje pastebimas tyčinių susižalojimų skaičiaus augimas: 2011-2014 m. tyčinių susižalojimų skaičius išaugo 26,6 proc. Pastebima, jog didžioji dauguma tyčinių sužalojimų užfiksuojama Kaišiadorių mieste. 2014 m. Kaišiadorių rajono savivaldybėje buvo užfiksuota 19 tyčinių susižalojimų, iš kurių 16 užfiksuota Kaišiadorių mieste. 14-29 m. jaunimo tarpe taip pat pastebimas nežymus tyčinių susižalojimų skaičiaus augimas (S-8). Tai atskleidžia poreikį kurti ir vystyti naujas socialines bei kitas paslaugas, padedančias socialinėje atskirtyje esantiems asmenims gerinti psichoemocinę būklę bei prisidedančias prie tyčinių susižalojimų prevencijos.

Ekonominė apžvalga. Kaišiadorys – beveik pusiaukelėje tarp didžiausių Lietuvos miestų – Vilniaus ir Kauno, keliaujant magistrale automobiliu ar pasirinkus kelionę traukiniu. Važiuojant iš kitų Lietuvos miestų – Klaipėdos, Šiaulių, Radviliškio, Kėdainių, Jonavos – Kaišiadorys yra patogiai pasiekiami traukiniu. Keliais patogų važiuoti iš Alytaus, Prienų, Birštono, Jonavos, Elektrėnų ir kitų miestų. Gerą susisiekimą lemia puiki Kaišiadorių geografinė padėtis – Kaišiadorys yra beveik Lietuvos viduryje. Greta esantys didieji Lietuvos miestai, geležinkelio linija, geri keliai, patogus oro uostų pasiekiamumas rodo, kad Kaišiadorys yra strategiškai patogi vieta verslo kūrimui ir vystymui.

Pagal veiklos rūšis Kaišiadorių mieste dominuoja įvairias paslaugas teikiančios įmonės, prekybos bei gamybos įmonės. Kaišiadorių mieste pastebima stipriai išvystyta paukštytynų veikla – čia veikia du stambūs Lietuvos paukštytynai: vienas didžiausių pramoninių paukštytynų Lietuvoje – AB Kaišiadorių paukštytnas bei AB Girelės paukštytnas. Pagal darbuotojų skaičių didžiausia įmone mieste galima laikyti jau minėtą AB Kaišiadorių paukštytną, kuriame dirba beveik 900 darbuotojų. Prie didelių įmonių mieste priskiriama ir duonos bei pyrago gaminių kepykla UAB „Gudobelė“, durų ir

surenkamų namų gamintoja UAB „Roda“, maisto produktais, namų apyvokos, ūkinėmis ir kitomis prekėmis prekiaujanti UAB „Aradva“, UAB Kaišiadorių butų ūkis, didmeninė ir mažmeninė prekyba ūkinėmis prekėmis, rankinio darbo ir elektros įrankiais, statybinėmis ir cheminėmis medžiagomis užsiimanti UAB „Savingė“ ir antrasis paukštynas – UAB Girelės paukštynas.

Apie pusę Kaišiadorių rajone 2014 metais įkurtų verslo įmonių buvo registruotos Kaišiadorių ir Žiežmarių miestuose.

Stebint tikslų Kaišiadorių mieste veikiančių ūkio subjektų skaičių, matyti, kad šiame mieste pastaraisiais metais jų skaičius augo – lyginant 2011 m. su 2015 m., registruotų ūkio subjektų skaičiaus augimas siekė 10 proc. Tuo tarpu 2011-2015 m. veikiančių ūkio subjektų skaičius visoje Lietuvoje augo kiek mažiau – 6,5 proc., t. y. nuo 86 987, buvusių 2011 metais, iki 93 017 – 2015 metais veikiančių ūkio subjektų. Stebimas šio rodiklio augimas ir Kauno regione (5,1 proc.) bei Kauno mieste (6 proc.) (S-9). Tikslūs veikiančių ūkio subjektų skaičiai pateikiami 3.1.5. lentelėje.

3.1.5. lentelė. Veikiantys ūkio subjektai

Miestas/metai	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Kaišiadorių miestas	247	258	264	270	275
Kauno miestas	12 142	11 681	11 932	12 405	12 914
Kauno regionas	17 660	17 121	17 573	18 327	18 604
Lietuvos Respublika	86 987	83 624	86 929	90 790	93 017

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

Didžioji dalis Kaišiadorių miesto verslo objektų yra susitelkę centrinėje miesto dalyje, kur pritraukiama daug lankytojų, verslo paslaugų vartotojų ir verslo atstovų. Patogi įstaigų geografinė padėtis, gerai išvystytas susisiekimo infrastruktūros tinklas sudaro palankias sąlygas tolimesnei verslo plėtrai ir naujo verslo kūrimui. Siekiant išlaikyti esamas verslo pozicijas bei jas sustiprinti, tikslinga kompleksiskai investuoti į patrauklios aplinkos verslui kūrimą. Galima daryti prielaidą, kad suteikiant daugiau galimybių smulkiam ir vidutiniam verslui bei savarankišką veiklą pradedantiems gyventojams, suaktyvėtų teikiamų paslaugų apimtis, o miestas pajustų realią ekonominę naudą.

Išduotų verslo liudijimų skaičius taip pat atskleidžia teigiamą situaciją darbo rinkoje. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, 2014 m. Kaišiadorių rajono savivaldybėje buvo išduoti 629 verslo liudijimai. Atsižvelgiant į gyventojų skaičių Kaišiadorių mieste, galima teigti, jog preliminarai mieste buvo išduoti apie 160 verslo liudijimai. 2011 m. Kaišiadorių rajono savivaldybėje buvo išduoti 613 verslo liudijimai. Atsižvelgiant į gyventojų skaičių Kaišiadorių mieste, galima teigti, jog 2011 m. buvo išduoti apie 157 verslo liudijimai mieste. Pažymėtina, jog 2011-2014 m. preliminarai Kaišiadorių mieste išduotų verslo liudijimų skaičius nežymiai padidėjo 1,9 proc. Išduotų verslo liudijimų skaičiaus nežymus didėjimas atskleidžia būtinybę skatinti gyventojus imtis veiklos – ypatingai tai liečia įvairiais rankdarbiais užsiimančius asmenis, jaunos asmenis, kurie tik pradeda darbinę veiklą.

Skaiciuojama, kad 2016 m. sausio 1 d. Kaišiadorių mieste buvo užfiksuoti 297 bedarbiai (nedarbo lygis sudarė 5,8 proc.). Tuo tarpu visame Kauno regione 2015 m. spalio mėn. pab., Kauno teritorinės darbo biržos duomenimis, buvo 25 359 bedarbiai (bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų regione, 2015 m. spalio mėn. duomenimis, sudarė 7,1 proc.), o Kauno miesto savivaldybėje – 12 698 bedarbiai (bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų mieste, 2015 m. spalio mėn. duomenimis, siekė 6,9 proc.). Šalyje tuo pačiu laikotarpiu atitinkamai fiksuoti 150

072 bedarbiai (bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų šalyje, 2015 m. spalio mėn. duomenimis, sudarė 8,3 proc.). Ankstesnių metų rodikliai pateikti 3.1.6. lentelėje.

3.1.6. lentelė. Bedarbių skaičius 2011-2015 m.

Miestas/metai	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m. ³
Kaišiadorių miestas	553	441	426	312	297
Prienų miestas	1 116	942	884	781	642
Kauno miestas	20 370	18 851	16 600	13 484	12 698
Kauno regionas	39 683	36 818	32 747	26 993	25 359
Lietuvos Respublika	211 817	196 429	180 804	151 053	150 072

Šaltinis: Kauno teritorinės darbo birža ir Kauno teritorinės darbo biržos Prienų skyrius

Lentelė ir paveikslėlis iliustruoja, kad bedarbystė visoje Lietuvoje, Kauno regione ir Kauno mieste kiekvienais metais nuosekliai mažėja. Didžiausias pokytis, lyginant 2011 ir 2014 m., matyti Kaišiadorių mieste, kuriame bedarbystės rodikliai sumenko net 43,6 proc. Kauno regione, Kauno ir Prienų miestuose šiuo laikotarpiu bedarbystės mastai mažėjo taip pat: Kauno regione – 32 proc., Kauno mieste – 33,8 proc., Prienų mieste – 30 proc. Pažymėtina, jog Kaišiadorių mieste registruotų bedarbių skaičiaus sumažėjimas yra didesnis lyginant su Prienų miestu (S-10). Tuo tarpu lyginant šių teritorijų duomenis su situacija visoje šalyje, akivaizdu, kad Lietuvoje bedarbystės mastai mažėja kiek lėčiau, t. y. stebėtu laikotarpiu ji sumenko 28,7 proc. Tikėtina, jog vykdomos aktyvios darbo rinkos priemonės turi teigiamų rezultatų.

Viešoji infrastruktūros apžvalga. Kaišiadorių mieste švietimo veiklą vykdo 8 įstaigos: 1 profesinė mokykla, 1 gimnazija, 1 progimnazija, 1 jaunimo ir suaugusiųjų mokykla, 1 specialioji mokykla, 2 lopšeliai-darželiai ir 1 pedagoginė psichologinė tarnyba. Čia pat veikia 2 neformalaus švietimo įstaigos: Kaišiadorių meno mokykla ir Kaišiadorių kūno kultūros ir sporto centras.

Mieste yra išvystyta sveikatos ir socialinė infrastruktūra – čia sveikatos priežiūros paslaugas gali suteikti 6 įstaigos (VšĮ Kaišiadorių ligoninė, VšĮ Kaišiadorių psichikos sveikatos centras, VšĮ Kaišiadorių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Kaišiadorių greitosios medicinos pagalbos stotis, VšĮ Moters sveikatos centras ir UAB Kaišiadorių šeimos medicinos centras) ir 1 visuomenės sveikatos biuras. Socialinių paslaugų užtikrinimu mieste rūpinasi Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija ir jos skyriai (Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius ir kt.), mieste pagrindines socialines paslaugas teikia Kaišiadorių socialinių paslaugų centras. Nors Kaišiadorių mieste teikiamos sveikatos ir socialinės paslaugos, tačiau nėra specializuotų pagalbos centrų, teikiančių pagalbą smurto artimoje aplinkoje atvejais, dirbančiais su tyčiais susižalojimais ar jų prevencija. Taip pat trūksta socialinių paslaugų pabėgėliams ir asmenims, atvykusiems gyventi į Kaišiadoris, siekiant užkirsti kelią jų socialinei atskirčiai. Atsižvelgiant į socialinių paslaugų trūkumą, Kaišiadorių mieste reikėtų plėsti šias paslaugas ir gerinti jų prieinamumą.

Vertinant kultūros sritį, matyti, kad kultūros įstaigų teikiamų paslaugų įvairovė užtikrina visapusiškus vietos gyventojų kultūros poreikius. Mieste šias paslaugas miesto gyventojams ir

³ Pateikiami 2015 m. spalio mėn. pabaigos duomenys, išskyrus Prienų miesto ir Kaišiadorių miesto 2015 metų duomenis. Prienų miesto registruotų bedarbių skaičiaus duomenys pateikiami 2015 m. gruodžio 1 d. Kaišiadorių miesto registruotų bedarbių skaičiaus duomenys pateikiami 2016 m. sausio 1 d.

svečiams teikia miesto centre įsikūrusios šios kultūros įstaigos: Kaišiadorių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Kaišiadorių kultūros centras, Kaišiadorių muziejus.

Kaišiadorių mieste jaunimu rūpinasi 5 organizacijos (Kaišiadorių rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“, Kaišiadorių vyskupijos jaunimo centras, asociacija kultūros klubas „Voras“, Kaišiadorių vyskupijos jaunimo centras ir Kaišiadorių jaunimo organizacija „Darbas“).

Mieste veikia 1 bažnyčia – miesto centre stovinti Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedra. Netoliese yra įsikūrusi Kaišiadorių vyskupijos kurija.

Pažymėtina tai, jog Kaišiadorių mieste veiklą vykdo 4 seniūnaitijos. Seniūnaitijos ir jų išrinkti seniūnaičiai leidžia geriau suprasti mieste egzistuojančias socialines problemas ir pagrindinius gyventojų poreikius. Todėl svarbu ir toliau aktyviai rūpintis esama sukurta infrastruktūra ir vystyti naujas idėjas, prisidedančias prie socialinės atskirties mažinimo bei socialinės integracijos didinimo.

3.2. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ ANALIZĖ

Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė yra atliekama remiantis bendrąja miesto situacija bei atlikta suinteresuotų grupių apklausa. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizės rezultatai pateikiami 3.2.1 lentelėje. Skliausteliuose išskiriamas kodas žymi susietumą su ankstesnėje dalyje pateikta statistine informacija.

3.2.1. lentelė. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
1. Kaišiadorių miestas yra įsikūręs patogioje strateginėje vietoje: nuo Kauno miesto nutolęs 45,5 km, nuo Vilniaus miesto – 68,4 km.(S-1) 2. Teigiami migracijos rodikliai atskleidžia miesto potencialą tapti darbingu žmonių miestu. (S-4) 3. Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų bei socialinę pašalpą gaunančių asmenų ir šeimų skaičius atskleidžia teigiamus socialinių paslaugų ir kitų socialinių intervencijų rezultatus. (S-5, S-7) 4. Augantis veikiančių ūkio subjektų skaičius atskleidžia verslumui palankią aplinką. (S-9) 5. Mažėjantis bedarbių skaičius leidžia daryti išvadą, jog aktyvios darbo rinkos priemonės turi teigiamus rezultatus. (S-10)	1. Neigiama natūrali gyventojų kaita sietina su mažėjančiu gyventojų skaičiumi mieste bei gyventojų pasirinkimu dirbti ir kurti šeimą ne Kaišiadorių mieste. (S-2, S-3) 2. Tyčinių susižalojimų susikonglomeravimas Kaišiadorių mieste, specializuotų socialinės pagalbos organizacijų nebuvimas atskleidžia neigiamą miesto socialinę situaciją. (S-8) 3. Didėjantis pensinio amžiaus gyventojų skaičius sukelia netolygumus darbo rinkoje užtikrinant ekonominį augimą. (S-6)
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS

1. Skatinti socialinėje atskirtyje esančių asmenų socialinės integracijos ir užimtumo galimybes. 2. Plėtoti psichosocialines ir sociokultūrines paslaugas socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams. 3. Skatinti savanorišką veiklą siekiant, kad gyventojai aktyviai prisidėtų prie sprendžiamų miesto problemų. 4. Plėtoti jaunimui skirtų užimtumo iniciatyvų tinklą. 5. Skatinti smulkų ir itin smulkų verslą bei verslą ar savarankišką pradedančių asmenų veiklą, prisidedančią prie nedarbo mažinimo bei naujų darbo vietų kūrimo. 6. Vystyti „pagalbos sau per pagalbos kitam“ principo užtikrinimą sprendžiant socialines problemas. 7. Skatinti mieste esančių bendruomenių, socialinių partnerių tarpusavio bendradarbiavimą sprendžiant socialines ir ekonomines problemas. 8. Skatinti socialinio verslo iniciatyvas, siekiant socialinės atskirties mažinimo ir socialinės integracijos didinimo. 9. Kurti informacinės sklaidos tinklus, orientuotus į pažeidžiamas gyventojų grupes.	1. Intensyvi jaunimo emigracija į didžiuosius miestus bei užsienio valstybes. 2. Nepakankamas finansavimas nevyriausybiniam sektoriui sprendžiant bei prisidedant prie socialinių problemų prevencijos. 3. Verslą ar savarankišką veiklą pradedančių asmenų verslumo žinių ir įgūdžių trūkumas. 4. Vietos valdžios, verslo ir nevyriausybinių sektoriaus bei bendruomenių nesusikalbėjimas sprendžiant problemas. 5. Nepakankama komunikacija ir nenoras dalintis gerąja patirtimi tarp skirtingų sektorių, siekiančių prisidėti prie socialinių ir ekonominių problemų sprendimo.
---	--

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija prisideda prie Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos (patvirtintos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 1V-709) ir šių konkrečių tikslų ir uždavinių:

Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos tikslai	Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos uždaviniai
1. Tikslas: Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą	1.1. Uždavinys: Pritraukti investicijas, pertvarkant pagrindines miestų viešąsias erdves ir aktyvinant miestų traukos centrus 1.2. Uždavinys: Gerinti darbo jėgos judėjimo galimybes, nedidinant neigiamo poveikio aplinkai

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija prisideda prie Kauno regiono plėtros plano iki 2020 metų (patvirtintas Kauno regiono plėtros tarybos 2010 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr.1) **Pažangios ekonomikos** (nr.1) ir **Gyvenimo kokybės** (nr.2) **prioritetų**, bei tikslų ir uždavinių įgyvendinimo:

Kauno regiono plėtros plano tikslai	Kauno regiono plėtros plano uždaviniai
Pažangios ekonomikos prioriteto 1 Tikslas Plėtoti Kauno regioną kaip mokslo ir verslo partnerystę pagrįstą aukštos pridėtinės vertės pramonės kraštą	1 Uždavinys Šalies ir tarptautiniu mastu įtvirtinti Kauno regiono, kaip modernios ir konkurencingos pramonės krašto, įvaizdį 2 Uždavinys Sudaryti sąlygas modernios bei konkurencingos pramonės plėtotei, investicijoms, kuriant darbo vietas, socialiai atsakingą verslą, užtikrinant darnią ir kompleksinę regiono plėtrą
Pažangios ekonomikos prioriteto 2 Tikslas Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą	1 Uždavinys Skatinti verslumą ir ūkio įvairovę, pritaikant viešuosius statinius verslo ir bendruomeniniams poreikiams 2 Uždavinys Kurti naujas darbo vietas, pritraukiant investicijas į viešąsias (apleistas, nenaudojamas ir nepakankamai naudojamas) erdves
Gyvenimo kokybės prioriteto 3 Tikslas Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą	1 Uždavinys Plėtoti socialines paslaugas, skirtas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimui į regiono socialinę ir ekonominę gyvenimą
Gyvenimo kokybės prioriteto 5 Tikslas Plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui	2 Uždavinys Remti bendruomenines iniciatyvas ir prevencines bei edukacines programas

Stiprybių, silpnybių, grėsmių ir galimybių analizė atskleidė, jog Kaišiadorių mieste būtinos naujos iniciatyvos siekiant mažinti esamas socialines problemas bei didinti socialinę įvairių tikslinių grupių integraciją. Atlikta stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė atskleidė ir Kaišiadorių miesto vietos plėtros poreikius, kuriuos patvirtina ir atlikta suinteresuotų grupių apklausa (žiūrėti 1 priedą) bei susitikimuose su bendruomene išsakytos nuomonės.

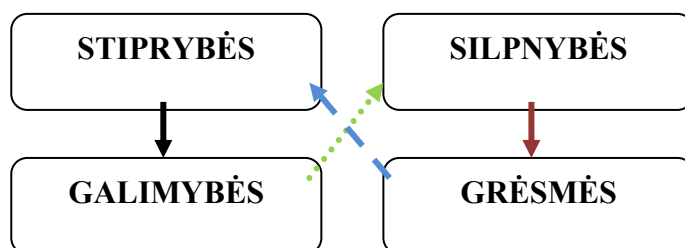
Remiantis atlikta teritorijos demografinė, socialinė ir ekonominė analizė, stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė bei Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos iškeltais tikslais ir uždaviniais, galima apibendrinti pagrindinius Kaišiadorių miesto poreikius ir galimybes. Kaišiadoryse kaip strategiškai patogiam geografiniam mieste yra **galimybių** kurti ir vystyti smulkų, vidutinį verslą, suteikiant pagalbą verslą ar savarankišką veiklą pradedantiems asmenims, kas taip pat prisidėtų ir prie nedarbo mažinimo (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytais: 1, 2, 4, 5 stiprybėmis, 1, 3 silpnybėmis, 5, 7, 8 galimybėmis ir 1, 3, 5 grėsmėmis). Taip pat Kaišiadorių mieste fiksuojamas naujų socialinių ir kitų paslaugų kūrimo ir vystymo **poreikis**, siekiant sumažinti socialinę atskirtį bei padidinti socialinę integraciją (stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytais: 3 stiprybe, 2 silpnybe, 1, 2, 3, 4, 6, 9 galimybėmis ir 2, 4 grėsmėmis).

4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

4.1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijai nustatyti tikslai ir uždaviniai bei jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai. Strategijoje nustatyti tikslai ir uždaviniai yra realūs ir įgyvendinami, jų pasiekimai yra išmatuojami, o išorinės galimybės ir turimi išteklių yra įvertinti. Strategijoje yra nustatyti du tikslai, kuriais siekiama prisidėti prie 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu 8.6 investicinio prioriteto „Bendruomenės inicijuojamų vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ 8.6.1. konkretaus uždavinio „Pagerinti vietinės įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“ įgyvendinimo siekimo Kaišiadorių mieste.

Formuojant Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės strategijos tikslus ir uždavinius, buvo remiamasi stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšiais. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšiai yra nagrinėjami taip: (1) kaip panaudoti stiprybes galimybėms įgyvendinti; (2) kaip ištaisyti silpnybes pasinaudojant galimybėmis; (3) kaip panaudoti stiprybes grėsmėms sumažinti; (4) kokias silpnybes reikia pašalinti, kad sumažėtų grėsmės (žiūrėti 4.1.1 pav.)

4.1.1 pav. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšių analizės logika

Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė, poreikių išskyrimas leido suformuoti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius. Kiekvienas tikslas ir uždavinys pasirenkamas įvertinus alternatyvius tikslus ir uždavinius. Taip pat kiekvienam tikslui nustatomi efekto ir rezultato rodikliai, kiekvienam uždaviniui – rezultato ir produkto rodikliai (žiūrėti 4.1.2. lentelę).

4.1.2. lentelė. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos tikslai, uždaviniai ir stebėsenos rodikliai

1 TIKSLAS	METAI	
	2017	2022
PLĖSTI SOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS IR JŲ GAVĖJŲ TIKSLINĘ GRUPE, MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE		

Tikslo įgyvendinimas leis spręsti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytą **silpnybę** „tyčinių susižalojimų susikongregavimas Kaišiadorių mieste, specializuotų socialinės pagalbos organizacijų nebuvimas atskleidžia neigiamą miesto socialinę situaciją“ ir pasinaudoti **stiprybe**, jog „Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų bei socialinę pašalpą gaunančių asmenų ir šeimų skaičius atskleidžia teigiamus socialinių paslaugų ir kitų socialinių intervencijų rezultatus“ pasinaudojant tokiomis **galimybėmis** kaip „skatinti savanorišką veiklą siekiant, kad gyventojai aktyviai prisidėtų prie sprendžiamų miesto problemų“, „Plėtoti psichosocialines ir sociokultūrines paslaugas socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams“, „Skatinti savanorišką veiklą siekiant, kad gyventojai aktyviai prisidėtų prie sprendžiamų miesto problemų“, „Vystyti „pagalbos sau per pagalbos kitam“ principo užtikrinimą teikiant psichosocialinę pagalbą“, „Skatinti mieste esančių bendruomenių, socialinių partnerių tarpusavio bendradarbiavimą sprendžiant socialines ir ekonomines problemas“, „Kurti informacinės sklaidos tinklus, orientuotus į pažeidžiamas gyventojų grupes“. Išskirtos silpnybės sprendimas leis sumažinti šias **grėsmes**: „Nepakankamas finansavimas nevyriausybiniam sektoriui sprendžiant bei prisidedant prie socialinių problemų prevencijos“, „Vietos valdžios, verslo ir nevyriausybinių sektorių bei bendruomenių nesusikalbėjimas sprendžiant problemas“. Kaišiadorių mieste svarbu sukurti ir vystyti naujas socialines, psichosocialines ir kitas paslaugas, siekiant mažinti gyventojų socialinę atskirtį, didinti socialinę integraciją ir spręsti socialines ir kitas problemas.

Įvertinti alternatyvūs tikslai: (1) plėsti socialines ir kitas paslaugas ir jų gavėjų tikslinę grupę mažinant neigiamą socialinę situaciją mieste; (2) plėsti sociokultūrines paslaugas ir jų gavėjų skaičių, mažinant neigiamą situaciją mieste; (3) teikti socialines paslaugas socialinių pašalpų gavėjams, siekiant mažinti neigiamą situaciją mieste. (2) tikslas apriboja teikiamų paslaugų specifika ir orientuojasi tik į socialines paslaugas, (3) tikslas apriboja paslaugų gavėjų grupę (nustatoma tik socialines pašalpas gaunanti tikslinė grupė), tuo tarpu (1) tikslas turi didesnę poveikį socialinės atskirties mažinimui ir geriau išnaudoja galimybes, mažina silpnybės poveikį ir grėsmes bei turi didesnę poveikį socialinei situacijai Kaišiadorių mieste. (1) tikslas yra orientuotas į kelių rūšių paslaugas bei nėra apribotas siaura tiksline grupe.

Tikslinė grupė:

- Socialinę atskirtį patiriantys asmenys (socialinės rizikos šeimos, socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir jaunuoliai, darbingi gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos, moterys, patiriančios smurtą artimoje aplinkoje, socialinę atskirtį dėl amžiaus, tautybės, seksualinės orientacijos ir kitų priežasčių patiriantys asmenys, pabėgėliai, neįgalieji)

Tikslas yra tiesiogiai susijęs ir prisideda prie Kauno regiono plėtros plano 2.3. Tikslas: Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą 2.3.1. Uždavinio: plėtoti socialines paslaugas, skirtas socialiai pažeidžiamų grupių asmenų integravimui į regiono socialinę ir ekonominę gyvenimą bei 2.5. Tikslas: Plėtoti socialinę infrastruktūrą ir bendruomenines iniciatyvas, skirtas gyventojų gyvenimo kokybės ir gyvenamosios aplinkos gerinimui 2.5.2. Uždavinio: Remti bendruomenines iniciatyvas ir prevencines bei edukacines programas.

Efektų rodikliai:

Piniginės socialinės paramos gavėjų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų. 2014 m. socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius buvo 2 481 (2014 m. Kaišiadorių mieste buvo 8 243 gyventojai), t.y. 1000 gyventojų teko 301 socialinės paramos gavėjų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius sumažės 15 proc., t.y. planuojama, jog 2022 m. pabaigoje piniginę socialinę paramą gaunančių asmenų skaičius, tenkantis 1000-iui gyventojų bus 256. Tai rodytų išaugusią socialinę integraciją ir padidėjusius gyventojų

įgūdžius aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje bei darbo rinkoje pragyvenant ne iš socialinės paramos, o iš darbo užmokesčio ar kitų su darbu susijusių pajamų.

Rezultato rodikliai:

- Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 27 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo skaičiaus pokytis bei 39 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis. (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų sumažėjo 29 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 41 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisidės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 27 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 39 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).

1.1. UŽDAVINYS	METAI	
KURTI IR VYSTYTI NAUJAS PSICHOSOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS GRUPĖMS, ESANČIOMS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE KAIŠIADORIŲ MIESTE MAŽINANT SOCIALINIŲ PAŠALPŲ GAVĖJŲ SKAIČIŲ	2017	2022

Uždavinio įgyvendinimas leis pasinaudoti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatyta stiprybe, jog „mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų bei socialinę pašalpą gaunančių asmenų ir šeimų skaičius atskleidžia teigiamus socialinių paslaugų ir kitų socialinių intervencijų rezultatus“. Pasinaudojus gera patirtimi, bus siekiama kurti tikslingas socialines, psichosocialines ir kitas paslaugas socialiai pažeidžiamoms grupėms, esančioms socialinėje atskirtyje. Socialinių ir kitų paslaugų kūrimas ir plėtra leis užtikrinti didesnę socialinių paslaugų infrastruktūrą bei skatins socialinių problemų prevenciją. Socialinių ir kitų paslaugų plėtra prisidės prie socialinės paramos sistemos efektyvumo, siekiant sumažinti socialinių pašalpų gavėjų skaičių, suteikiant jiems reikalingų įgūdžių, leidžiančių lengviau integruotis į visuomenę ir darbo rinką.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) kurti ir vystyti naujas psichosocialines ir kitas paslaugas socialiai pažeidžiamoms grupėms Kaišiadorių mieste mažinant socialinių pašalpų gavėjų skaičių; (2) kurti ir vystyti socialines paslaugas socialiai pažeidžiamoms grupėms Kaišiadorių mieste mažinant socialinių pašalpų gavėjų skaičių; (3) vystyti esamas psichosocialines ir kitas socialines paslaugas socialiai pažeidžiamoms grupėms Kaišiadorių mieste mažinant socialinių pašalpų gavėjų skaičių. (2) uždavinys apriboja paslaugas (orientuojasi tik į socialines), o (3) uždavinys nesiekia kurti naujų paslaugų, todėl, siekiant prisidėti prie didesnės socialiai pažeidžiamos tikslinės grupės, pasirenkamas (1) uždavinys.

Uždaviniui priskirtas strategijos rezultatas:

Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius.

Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 27 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo skaičiaus pokytis bei 39 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų sumažėjo 29 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 41 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisidės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 27 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 39 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).

Produkto rodikliai:

- Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus įgyvendinti 5 projektai, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendins socialiniai partneriai ar NVO.
- BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje BIVP projektuose bus sudalyvavę 40 dalyviai.
- Nuo tyčinių susižalojimų mirusių asmenų skaičius. 2022 metais planuojama, jog nuo tyčinių susižalojimų bus mirę 14 ir mažiau asmenų (remiantis 2014 m. statistika).

- Sukurtos naujos socialinės ir kitos paslaugos. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus sukurtos 3 socialinės ir kitos paslaugos (*gyvenimo konsultanto paslauga; smurtą artimoje aplinkoje patiriančių moterų konsultavimas; socialinėje atskirtyje esančio jaunimo savipagalbos grupių organizavimas*) 39 proc. (*vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose*).

2 TIKSLAS	METAI	
MAŽINTI NEDARBA SKATINANT DARBINGŲ IR NEAKTYVIŲ KAIŠIADORIŲ Miesto GYVENTOJŲ VERSLUMĄ IR UŽIMTUMĄ	2017	2022

Tikslo įgyvendinimas leis spręsti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytas **silpnybes**, jog „*mažėjantis gyventojų (vaikų, jaunimo, darbingų gyventojų) skaičius atskleidžia bendrąsias demografines tendencijas bei gyventojų pasirinkimą gyventi ir dirbti didesniuose miestuose ar užsienio valstybėse*“ bei „*didėjantis pensinio amžiaus gyventojų skaičius sukelia netolygumus darbo rinkoje užtikrinant ekonominį augimą*“ ir pasinaudoti šiomis **stiprybėmis** „*Kaišiadorių miestas yra įsikūręs patogioje strateginėje vietoje: nuo Kauno miesto nutolęs 45,5 km, nuo Vilniaus miesto – 68,4 km.*“, „*teigiami migracijos rodikliai atskleidžia miesto potencialią tapti darbingų žmonių miestu*“, „*augantis veikiančių ūkio subjektų skaičius atskleidžia verslumui palankią aplinką*“, „*mažėjantis bedarbių skaičius leidžia daryti išvadą, jog aktyvios darbo rinkos priemonės turi teigiamus rezultatus*“ pasinaudojant tokiomis **galimybėmis** kaip „*Plėtoti jaunimui skirtų užimtumo iniciatyvų tinklą*“, „*Skatinti smulkų ir itin smulkų verslą bei verslą ar savarankišką pradedančių asmenų veiklą, prisidedančių prie nedarbo mažinimo bei naujų darbo vietų kūrimo*“, „*Skatinti socialinio verslo iniciatyvas, siekiant socialinės atskirties mažinimo ir socialinės integracijos didinimo*“. Išskirtos silpnybės sprendimas leis sumažinti šias **grėsmes**: „*Intensyvi jaunimo emigracija į didžiuosius miestus bei užsienio valstybes*“, „*Verslą ar savarankišką veiklą pradedančių asmenų verslumo žinių ir įgūdžių trūkumas*“, „*Nepakankama komunikacija ir nenoras dalintis gerąja patirtimi tarp skirtingų sektorių, siekiančių prisidėti prie socialinių ir ekonominių problemų sprendimo*“. Užimtumo ir verslumo galimybių skatinimas prisidės prie nedarbo mažinimo, nes neaktyvūs ir darbingi gyventojai, turintys sunkumų darbo rinkoje, turės galimybę įgyti reikalingų įgūdžių ir gaus reikiamą pagalbą verslo ar savarankiškos veiklos pradžioje.

Įvertinti alternatyvūs tikslai: (1) mažinti nedarbą skatinant darbingų ir neaktyvių Kaišiadorių miesto gyventojų verslumą ir užimtumą; (2) mažinti nedarbą skatinant nedirbančio, nesimokančio ir nestudijuojančio jaunimo užimtumą; (3) mažinti nedarbą sukuriant daugiau galimybių neįgaliems asmenims, kuriems nustatytas dalinis nedarbingumas. (2) tikslas apribojama tiksline grupe, į kurią būtų orientuotas tikslas, (3) tikslas orientuotųsi tik į neįgaliuosius asmenis, tuo tarpu (1) tikslas orientuojasi į visus darbingus bei neaktyvius asmenis.

Tikslinė grupė:

- Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.
- Darbingi bedarbiai.
- Verslą ar savarankišką veiklą pradedantys asmenys.
- Neaktyvūs darbingo amžiaus asmenys (*mamos, auginančios vaikus iki trijų metų, vyresnio amžiaus asmenys ir kiti gyventojai*).
- Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.
- Darbingi Kaišiadorių miesto gyventojai, kurių namų ūkio pajamos neviršija namų ūkio skurdo rizikos ribos.

Tikslas yra tiesiogiai susijęs ir prisideda prie Kauno regiono integruotos teritorijų vystymo programos 1 Tikslo: Padidinti gyventojų verslumą ir užimtumą, kuriant ir išlaikant darbo vietas, didinant verslo įvairovę ir darbo vietų pasiekiamumą 1.1. Uždavinio: Pritraukti investicijas, pertvarkant pagrindines miestų viešąsias

erdves ir aktyvinant miestų traukos centrus bei 1.2. Uždavinio: Gerinti darbo jėgos judėjimo galimybes, nedidinant neigiamo poveikio aplinkai.

Taip pat tikslas yra tiesiogiai susijęs ir prisideda prie Kauno regiono plėtros plano 1.1 Tikslas: Plėtoti Kauno regioną kaip mokslo ir verslo partnerystę pagrįstą aukštos pridėtinės vertės pramonės kraštą 1.1.1. Uždavinio: Šalies ir tarptautiniu mastu įtvirtinti Kauno regiono, kaip modernios ir konkurencijos pramonės krašto įvaizdį bei 1.1.2. Uždavinio: Sudaryti sąlygas modernios bei konkurencijos pramonės plėtotei, investicijoms, kuriant darbo vietas, socialiai atsakingą verslą, užtikrinant darnią ir kompleksinę regiono plėtrą ir 1.2. Tikslas: Sudaryti palankias sąlygas smulkaus ir vidutinio verslo įmonių plėtrai 1.2.1. Uždavinio: Gerinti verslo aplinkos sąlygas, įgalinančias plėtoti smulkiam ir vidutiniam verslui bei didinti jo konkurencingumą bei 1.2.2. Uždavinio: Plėtoti kompleksinę verslo informacijos, mokymo ir konsultavimo paslaugas teikiančių centrų tinklą, didinti teikiamų paslaugų skaičių ir gerinti jų kokybę.

Efektų rodikliai:

- Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.). Planuojama, jog 2022 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų gyventojų santykis bus 4,1 proc. 2014 m. buvo fiksuojamas registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų 5,6 proc. santykis, o 2011 m. – 8,6 proc. 2011-2014 m. buvo fiksuojamas 3 proc. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykio pokytis. Tikima, jog iki 2022 m. pabaigos pastarasis pokytis bus 1,5 proc., t.y. 2022 m. pabaigoje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis bus 4,1 proc.

Rezultato rodikliai:

- „BIVP projektų veiklų dalyvių, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose, dalis“. Iš viso į 2 tikslo veiklas planuojama įtraukti 157 dalyvius. Siekiama, kad 35 dalyvių padėtis būtų pagerėjusi po projekto veiklų, t.y. 22,3 proc. $(35/157 \cdot 100)$ dalyvių padėtis būtų pagerėjusi.
- Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. 2022 metais planuojama, jog socialinių partnerių organizacijoje ar NVO savanoriaujančių dalyvių bus 20, t.y. 12,7 proc. dalyvių savanoriaus partnerių organizacijoje po dalyvavimo projekto veiklose $(20/157 \cdot 100)$.

2.1. UŽDAVINYS	METAI	
ĮGYVENDINTI UŽIMTUMĄ SKATINANČIAS INICIATYVAS DIDINANT NEAKTYVIŲ DARBINGŲ ASMENŲ PROFESINĘ KVALIFIKACIJĄ IR DARBO ĮGŪDŽIUS	2017	2022

Uždavinio įgyvendinimas leis pasinaudoti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatyta **stiprybe**, jog „*mažėjantis bedarbių skaičius leidžia daryti išvadą, jog aktyvios darbo rinkos priemonės turi teigiamus rezultatus*“. Skatinant užimtumą, gyventojai turės daugiau galimybių gerinti savo įgūdžius darbo rinkoje, kas leis pagerinti ir jų situaciją darbo rinkoje.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) plėtoti užimtumą skatinančias iniciatyvas didinant neaktyvių darbingų asmenų profesinę kvalifikaciją ir darbo įgūdžius; (2) plėtoti užimtumą skatinančias iniciatyvas didinant jaunimo profesinę kvalifikaciją ir darbo įgūdžius; (3) plėtoti užimtumą skatinančias iniciatyvas stiprinant bedarbių darbo įgūdžius. (2) uždavinys orientuotas tik į jaunimą, (3) uždavinys siekia stiprinti bedarbių darbo įgūdžius, tuo tarpu (1) uždavinys siekia suteikti profesinės kvalifikacijos ir darbo įgūdžių įgijimo galimybes darbingiems neaktyviems asmenims, t.y. tiems asmenims, kurie yra neaktyvūs darbo rinkoje ir visuomeninėje veikloje.

Uždaviniui priskirtas strategijos rezultatas:

- Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. 2022 metais planuojama, jog socialinių partnerių organizacijoje ar NVO savanoriaujančių dalyvių bus

20, t.y. 12,7 proc. dalyvių savanoriaus partnerių organizacijoje po dalyvavimo projekto veiklose ($20/157 \cdot 100$).		
Produkto rodikliai: - BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje BIVP projektuose bus sudalyvavę 51 dalyvis. - Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus įgyvendinti 2 projektai, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendins socialiniai partneriai ar NVO. - Suorganizuotų užimtumą skatinančių renginių skaičius. 2022 metais planuojama, jog projekto veiklose bus suorganizuoti 5 renginiai, skatinantys gyventojų užimtumą. - Suorganizuotų neformalaus švietimo mokymų skaičius. Planuojama, jog 2022 metais projekto metu bus suorganizuoti ne mažiau kaip 10 neformalaus švietimo mokymų.		
2.2. UŽDAVINYS	METAI	
UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESE	2017	2022
Uždavinio įgyvendinimas leis pasinaudoti stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatyta stiprybe , jog „ <i>augantis veikiančių ūkio subjektų skaičius atskleidžia verslumui palankią aplinką</i> “. Augantis veikiančių ūkio subjektų skaičius leidžia lengviau integruotis naujoms iniciatyvoms mieste.		
Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) užtikrinti reikiamą pagalbą verslo ar savarankiškos veiklos kūrimo ir plėtojimo procese; (2) suteikti pagalbą bankrutuojančiam verslui; (3) suteikti pagalbą naujai įsikūrusio verslo valdymo organų atstovams. (2) uždavinys orientuotas tik į bankrutuojančią verslą, kas ne visada turi galimybes plėtoti ir kurti naujas darbo vietas, (3) uždavinys orientuotas tik į vienos siauros grupės įgūdžių ir galimybių gerinimą, tuo tarpu pasirinktas (1) uždavinys siekia suteikti pagalbą naujai besikuriančių idėjų realizavimui, kas ateityje leis sukurti naujas darbo vietas.		
Uždaviniui priskirtas strategijos rezultatas: BIVP projektų veiklų dalyvių, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose, dalis“. Iš viso į 2 tikslo veiklas planuojama įtraukti 157 dalyvius. Siekiama, kad 35 dalyvių padėtis būtų pagerėjusi po projekto veiklų, t.y. 22,3 proc. ($35/157 \cdot 100$) dalyvių padėtis būtų pagerėjusi.		
Produkto rodikliai: - BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje BIVP projektuose bus sudalyvavę 115 dalyviai. - Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO, skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus įgyvendinti 3 projektai, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendins socialiniai partneriai ar NVO. - Teiktų konsultacijų verslo kūrimo klausimais skaičius. 2022 metais planuojama, jog bus suteiktos ne mažiau kaip 35 verslo konsultacijos verslo kūrimo klausimais. - Įgyvendinant BIVP projektų veiklas naujai sukurtų darbo vietų skaičius, praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. 2022 metais planuojama, jog bus sukurtos 3 naujos darbo vietos (planuojama, jog bus sukurta bent viena darbo vieta organizuojant konsultavimo paslaugas, darbo vieta laisvalaikio pramogų sferoje ir viena darbo vieta susijusi su tradiciniais rankdarbiais).		

4.2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija pasižymi integruotumu ir inovatyvumu. Strategijos integruotumas ir novatoriškumas pasižymi tokiais aspektais kaip principo „iš apačios į viršų“ taikymas, problemų sprendimo ir veiksmų įgyvendinimo daugiasektoriškumas, siekis integruoti gerą patirtį bei orientacija į veiklas, kurios turi potencialo prisidėti prie ekonomikos augimo. Šių aspektų derinimas leido suformuoti tiek Kaišiadorių miestui būdingus, tiek ir visai Lietuvai svarbius veiksmus. Pažymėtina, jog strategijoje suformuoti veiksmai yra svarbūs ne tik nacionaliniam kontekstui – sprendžiamos problemos yra aktualios ir visai Europos Sąjungos socialinei politikai. Siekiant sumažinti nedarbą ir prisidėti prie socialinės integracijos didinimo, gerosios patirties ieškoma platesniame kontekste: analizuojama kitų šalių geroji ir blogoji praktika, lyginami sociokultūriniai skirtumai ir panašumai atrandant tinkamiausius sprendimus.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės parengtoje vietos plėtros strategijoje siekiama bendro 2014-2020 veiksmų programos konkretaus uždavinio – mažinti nedarbą ir socialinę atskirtį bei didinti socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenių, nevyriausybių sektoriaus, verslo ir vietos valdžios ryšius. Siekiant įgyvendinti veiksmų programos uždavinį, strategijos veiksmai yra derinami tarp skirtingų sektorių ir skirtingų tikslinių grupių. Strategija yra orientuota į jaunimą (įskaitant nesimokantį, nedirbantį ir nestudijuojantį), skurdą patiriančius asmenis, neaktyvius darbingo amžiaus asmenis, socialinę atskirtį patiriančius asmenis, verslą ar savarankišką veiklą pradedančius asmenis, Kaišiadorių miesto gyventojus. Veiksmų plano bei užsibrėžtų uždavinių ir tikslų įgyvendinimas apima tiek socialinių paslaugų užtikrinimą, tiek užimtumo iniciatyvų bei verslumo gebėjimų didinimą ir stiprinimą pasitelkiant informacinės sklaidos priemones, savanoriškos veiklos skatinimą bei bendradarbiavimą su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis. Pavyzdžiui, siekiama neįgaliesiems suteikti pagalbą verslo pradžioje, taip pat suteikti galimybę darbingiems asmenims, esantiems socialinėje atskirtyje dėl globojamo ir (ar) slaugomo asmens įsitraukti į sociokultūrinį gyvenimą ar užimtumo veiklas. Siekiama plėsti teikiamų socialinių ir kitų paslaugų sistemą, sukuriant naujas paslaugas. Tai atskleidžia veiklų integruotumą siekiant bendro strateginio tikslo, akcentuojant ilgalaikio poveikio rezultatus. Siekiama, jog suteiktos galimybės dalyvauti veiklose, suteiks daugiau pasitikėjimo socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, suteiks daugiau reikalingų socialinių įgūdžių visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje, suteiks drąsos inicijuoti ir įgyvendinti turimas idėjas.

Ilgą laiką didžioji dalis įgyvendinamų socialinės politikos priemonių buvo nukreiptos į pinigines socialinės paramos teikimą. Tai nulėmė susiformavusios tradicijos bei socialinių paslaugų vystymosi istorija. Tačiau keičiantis darbo rinkos sąlygoms, atsirandant vis daugiau socialinių ir ekonominių reformų, minėta priemonė nėra pati efektyviausia nedarbo ir kitų socialinės atskirties formų akivaizdoje. Nors pinigine socialine parama siekiama suteikti pagalbą, tačiau nėra užtikrinamas ilgalaikis poveikis bei įgalinimas būti aktyviu visuomeninio gyvenimo ir darbo rinkos dalyviu.

Tuo tarpu kai kuriose pažangesnėse Europos valstybėse siekiama derinti piniginę socialinę paramą su teikiamomis socialinėmis paslaugomis. Taikant šias priemones, siekiama ilgalaikių rezultatų, t.y. padėti socialinėje atskirtyje esančiam asmeniui integruotis į visuomenę, imtis iniciatyvos, įgyti darbo rinkai reikalingų įgūdžių. Tam pasitelkiamos į asmenį ir jo problemą (-as) orientuotos priemonės, skatinančios socialinių įgūdžių įgijimą ir palaikymą, galimybes keisti profesiją ar įgyti trūkstamą kvalifikaciją, suteikti paramą verslo iniciatyvų įgyvendinimui, taip sukuriant naujas darbo vietas.

Į pastaruosius siekius yra orientuota ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija. Strategijoje suformuoti veiksmai, kurie atskleidžia platesnį veiklų lauką bei skirtingas priemones, derinant bendruomenės inicijuojamas veiklas ir iniciatyvas, orientuotas į užimtumą ir verslumą. Siekiant kuo didesnio veiklų efektyvumo, siekiama stiprinti savanorišką veiklą

bei organizacijų bendradarbiavimą bei informacijos sklaidą. Tai leidžia Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją laikyti ne tik inovatyvia, bet ir integruota.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos novatoriškumas pasižymi ir tuo, jog siekiama integruoti tiek naujus problemos sprendimo būdus, tiek pasitelkti ankstesnius gerą patirtį turinčius problemų sprendimo būdus. Laikomasi nuomonės, jog pasitelkus bendruomenių ir organizacijų kūrybiškumą, perimant turimą patirtį, galima prisidėti prie nedarbo ir socialinės atskirties mažinimo. Integruojant gerąją patirtį, yra atsižvelgiama ir į patirtis, neturėjusias teigiamų rezultatų. Laikomasi nuostatos, jog net pačios efektyviausios priemonės, taikytos vienoje vietovėje ar srityje, gali neduoti laukiamo rezultato kitoje vietovėje ar srityje; o tai, kas buvo neefektyvu viename kontekste, kitame gali duoti teigiamus ir kokybiškus rezultatus. Taikant priemones, būtina įvertinti ne tik tos priemonės teigiamus ir neigiamus padarinius, bet ir kontekstą ir esamą situaciją, į kurią priemonė būtų integruota. Ir priešingai net ir nedidelė permaina jau išbandytoje ar net pasenusia laikyta priemonėje gali tapti puikia inovacija vietovei, kurioje ji anksčiau nebuvo pritaikyta.

Todėl siekiant parengti integruotą ir novatorišką Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją, buvo pasitelkiamas „iš apačios į viršų“ metodas. Rengiant strategiją ir apibrėžiant strategijos tikslus, uždavinius ir veiksmus, buvo aktyviai bendradarbiaujama su bendruomene, verslo ir vietos valdžios atstovais. Pastarasis bendradarbiavimas išryškino tikrąsias ir labiausiai dėmesio reikalaujančias problemas, atskleidė galimą problemų sprendimo potencialą ir leido apsispręsti dėl strategijos tikslo ir tikslinių grupių. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė, priimdama sprendimus, visais strategijos rengimo etapais konsultavosi su bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Tai buvo novatoriškas ir atviras procesas, nes reikėjo suderinti įvairius pasiūlymus, suderinti skirtingas patirtis ir numatyti galimus pavojus. Kartu tai leido sujungti skirtingus sektorius ir parodyti jų bendradarbiavimo svarbą sprendžiant nedarbo ir socialinės atskirties problemas. Novatorišką, atvirą ir integruotą strategijos rengimo procesą atskleidžia bendradarbiavimas su kitomis vietos veiklos grupėmis. Rengiant strategiją buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Elektrėnų miesto vietos veiklos grupe bei Kaišiadorių rajono vietos veiklos grupe (sutarties kopijos pridėtos, žiūrėti 8 ir 9 priedus). Pastarosios sutartys stiprina strategiją bei tikima, jog prisidės prie gerosios patirties dalijimosi ir užtikrins vykdomų projektų rezultatų sklaidą.

Įgyvendinant strategiją, vietos projektų atrankos metu bus taikomos naujausios informacinės ir komunikacinės technologijos, novatoriškumo ir naujumo principas įgyvendinamas mažinant informacinę izoliaciją, užtikrinant, jog projektų atranka vyktų bendradarbiaujant politikos, vietos valdžios, bendruomenės atstovams. Taip vykdoma atranka leis stiprinti bendruomeninius ryšius, garantuoti atvirą ir skaidrų projektų atrankos procesą. Inovatyvių vietos projektų įgyvendinimo metu bus stengiamasi palaikyti sąveiką tarp skirtingų gyventojų grupių, verslo, valdžios segmentų, siekiant įsitikinti projektų įgyvendinimo intensyvumu, vietos poreikių tenkinimo, projektinių veiklų koordinavimo sėkme. Tikima, jog numatyti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros veiksmai turės didinamąjį ir „sniego gniūžtės“ poveikį, t. y. įgyvendinus pirmąsias priemones, į kitas susitelks didesnė tikslinė grupė. Taip pat tikima, jog strategijos veiksmai kaip geroji patirtis bus įgyvendinami kitose socialinio ir ekonominio gyvenimo veiklose.

5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANČI VIETOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

Rengiant Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategiją, buvo nuolat bendraujama ir bendradarbiaujama su Kaišiadorių miesto bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, verslo ir vietos valdžios atstovais bei kitais suinteresuotais asmenimis. Tai užtikrina principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą, požiūrį į problemas ir jų

sprendimo būdus įvairovę. Bendruomenės dalyvavimas rengiant strategiją vyko šiais būdais: (1) organizuojant susitikimus; (2) vykdant Kaišiadorių miesto gyventojų internetinę apklausą; (3) informuojant gyventojus žiniasklaidos priemonėmis (straipsnis spaudoje) bei (4) teikiant konsultacijas telefonu ir elektroniniu paštu.

Pirmasis susitikimas (pridedama dalyvių sąrašo kopija ir susitikimo nuotraukos; žiūrėti 2 priedą, trumpai pristatantis projekto veiklas ir esmę, o taip pat kviečiantis suinteresuotus asmenis dalyvauti rengiant strategiją ir teikti pasiūlymus įvyko 2015 m. lapkričio 20 d. Kaišiadorių rajono savivaldybėje (Bažnyčios g. 5, Kaišiadorys). Susitikimo metu buvo pristatyta išsami informacija apie Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos rengimą. Susitikimą moderavo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkė Ligita Pūrienė. Ji išsamiai pristatė atliktus darbus ir Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklių nuostatas bei principus. Taip pat renginio metu buvo pristatyta remiamos strategijos veiklos sritys, plėtros strategijos vertinimo etapai ir kriterijai. Susitikimo pabaigoje buvo aptarti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos rengimo etapai, bendravimo ir bendradarbiavimo galimybės teikiant pasiūlymus. Jau šio susitikimo metu buvo aptartos konkrečios projektų idėjos, siekiant išanalizuoti jų atitikimą 2014-2020 m. veiksmų programai ir nustatytam uždaviniui. Taip pat buvo nuspręsta organizuoti Kaišiadorių miesto gyventojų anketinę apklausą, siekiant išsiaiškinti strategijos tikslinę grupę ir galimas nedarbo sprendimo problemas.

2015 m. lapkričio 23 d. – gruodžio 10 d. buvo vykdoma Kaišiadorių miesto gyventojų apklausa. Apklausa buvo organizuojama per šias tikslines grupes: senjorai, jaunimas, verslo atstovai ir kiti suinteresuoti Kaišiadorių miesto gyventojai. Senjorams buvo pateiktos popierinės anketos, kiti buvo kviečiami užpildyti internete paskelbtas anketas. Iš viso buvo gauta 109 užpildytos anketos: 37 anketos iš senjorų, 31 – iš Kaišiadorių miesto jaunimo, 30 – iš Kaišiadorių miesto gyventojų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių ir kitų suinteresuotų atstovų, 11 – iš verslo atstovų. Gauti anketų duomenys buvo apibendrinti ir išanalizuoti. Apklausos duomenys buvo aktualūs nustatant strategijos tikslinę grupę, atliekant tiriamąją teritorijos analizę, nustatant galimybes stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje bei formuojant tikslus, uždavinius ir veiksmus (apibendrintas duomenų pristatymas pateiktas 1 priede).

Gavus apklausos duomenis bei sulaukus pirmųjų pasiūlymų, buvo parengtas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos projektas. Projektas buvo pristatytas bendruomenei (pridedama dalyvių sąrašo kopija ir susitikimo nuotraukos; žiūrėti priedą Nr. 3) 2015 m. gruodžio 21 d. Kaišiadorių rajono savivaldybėje (Bažnyčios g. 4, Kaišiadorys). Susitikimą moderavo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkė Ligita Pūrienė, kuri pristatė nuveiktus darbus, susijusius su strategijos rengimu. Susitikime taip pat dalyvavo konsultacinės įmonės UAB „Eurointegracijos projektai“ specialistė Agnė Dorelaitienė, kuri pristatė parengtą strategiją, jos turinį ir atskiras dalis. Susitikimo metu buvo diskutuojama apie vietos plėtros strategijos tikslus, uždavinius ir konkrečius veiksmus, skirtus šiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, svarstomi alternatyvūs tikslai ir uždaviniai. Taip pat buvo aptarta strategijos įgyvendinimo ir stebėsenos eiga.

Po susitikimo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija buvo pakoreguota pagal susitikimo metu pateiktus komentarus ir pasiūlymus. Apie pakoreguotą strategiją ir numatytus veiksmus, kuriais siekiama mažinti nedarbą ir skatinti socialinę integraciją, buvo informuojama straipsnyje *Kaišiadoriečiai dar gali teikti paskutinius siūlymus miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos projektui*, kuris buvo publikuotas 2015 m. gruodžio 31 d. laikraštyje „Kaišiadorių aidai“ (pridedama straipsnio kopija, žiūrėti 4 priedą. Taip pat straipsnyje buvo nurodyti kontaktiniai telefonai, kuriais miesto gyventojai buvo kviečiami teikti pasiūlymus ir komentarus dėl galutinio Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos varianto. Nesulaukus pastabų ir pasiūlymų, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategija buvo patvirtinta pagal visas procedūras, numatytas Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36.

Kaišiadorių bendruomenės dalyvavimas rengiant strategiją rengime buvo vienas svarbiausių strategijos rengimo žingsnių. Taikytos viešinimo ir konsultavimo priemonės (susitikimai, apklausos, straipsnis, individualios konsultacijos) leido užtikrinti Kaišiadorių miesto gyventojų poreikius atitinkančią Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją. Bendruomenės įtraukimas ir jos dalyvavimas rengiant strategiją buvo matomas kaip tęstinis procesas, leidęs sisteminti gaunamą informaciją bei kylančius Kaišiadorių miesto gyventojų poreikius.

6. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS

Veiksmo pavadinimas	Veiksmo vykdytojas	Veiksmo įgyvendinimo laikotarpis		Lėšų poreikis	
		Pradžia	Pabaiga	šaltinis	Suma Eur
1. TIKSLAS	PLĖSTI SOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS IR JŲ GAVĖJŲ TIKSLINĘ GRUPĘ, MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE				
1.1. UŽDAVINYS	KURTI IR VYSTYTI NAUJAS PSICHOSOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS GRUPĖMS, ESANČIOMS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE KAIŠIADORIŲ MIESTE MAŽINANT SOCIALINIŲ PAŠALPŲ GAVĖJŲ SKAIČIŲ				
1.1.1. Psichosocialinių paslaugų bei intensyvių krizių įveikimo pagalbos paslaugų organizavimas ir teikimas pažeidžiamiems darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams (asmenims, patyrusiems smurtą; socialinę atskirtį dėl amžiaus, tautybės, seksualinės orientacijos ir kt. patiriantiems asmenims)	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	18 847,94
				Privačios lėšos	6 298,07
1.1.2. Sociokultūrinių ir kitų laisvalaikio užimtumo veiklų bei savipagalbos grupių organizavimas socialinėje atskirtyje esančiam jaunimui nuo 14 m. (iš socialinės rizikos šeimų ar skurstančių šeimų)	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	40 979,78
				Privačios lėšos	11 240,91
1.1.3. Gyvenimo konsultanto paslaugos darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams organizavimas savižudybių ir priklausomybių prevencijai stiprinti Kaišiadorių mieste skatinant ir organizuojant savanorišką veiklą	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	19 771,51
				Privačios lėšos	5 341,60
1.1.4. Sociokultūrinių ir psichosocialinių	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti	2017	2022	Paramos lėšos	9 519,43

paslaugų kūrimas ir organizavimas pabėgėliams, skatinant ir užtikrinant bendruomenės savanorišką veiklą bei bendradarbiavimą su besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis	strategijos 7 skyriuje			Privačios lėšos	1 046,76
2. TIKSLAS	MAŽINTI NEDARBĄ SKATINANT DARBINŲ NEAKTYVIŲ KAIŠIADORIŲ MIESTO GYVENTOJŲ VERSLUMĄ IR UŽIMTUMĄ				
2.1. UŽDAVINYS	ĮGYVENDINTI UŽIMTUMĄ SKATINANČIAS INICIATYVAS DIDINANT NEAKTYVIŲ DARBINŲ ASMENŲ PROFESINĘ KVALIFIKACIJĄ IR DARBO ĮGŪDŽIUS				
2.1.1. Vyresnio amžiaus darbingų neaktyvių asmenų užimtumo iniciatyvų skatinimas ir įgyvendinimas, įsteigiant vyresnio amžiaus savanorių klubą ir užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo tinklų kūrimą ir palaikymą su besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2018	2022	Paramos lėšos	28 980,96
				Privačios lėšos	2 803,47
2.1.2. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis mokymas (neformalus švietimas) ir įgytų žinių pritaikymas darbinėje veikloje, pasitelkiant aktualias darbo rinkoje specialybes, savanorystę	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	41 037,63
				Privačios lėšos	3 953,04
2.1.3. Darbingų neaktyvių asmenų užimtumo skatinimas ir organizavimas, siekiant užtikrinti su tradiciniu amatu, tautodaile ir (ar) rankdarbiais susijusių kompetencijų įgijimą	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	58 144,92
				Privačios lėšos	5 973,00
2.2. UŽDAVINYS	UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESĖ				
2.2.1. Verslo konsultacijų ir mentorstės paslaugų teikimas informuojant tikslinę grupę apie projekto galimybes bei siekiant jiems suteikti verslumo kompetencijas, sukuriant ir palaikant bendradarbiavimo tinklus su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2021	Paramos lėšos	37 481,00
				Privačios lėšos	3 039,00

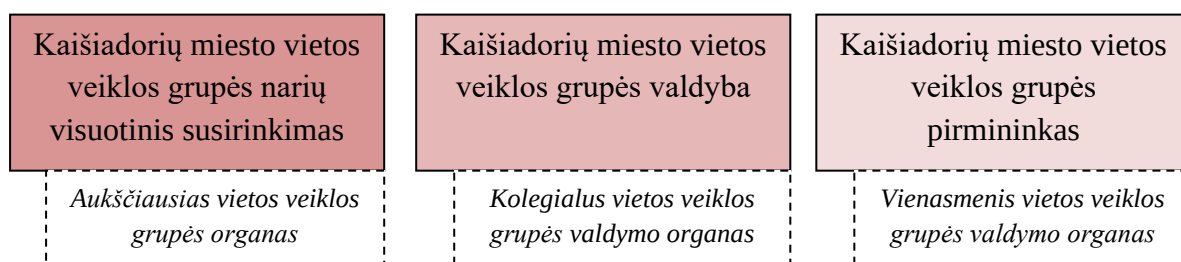
2.2.2. Mokymų organizavimas ir reikalingos įrangos suteikimas verslą ar savarankišką veiklą pradėjusiems darbingiems negalia turintiems asmenims.	Vykdymo atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	24 193,73
				Privačios lėšos	6 207,60
2.2.3. Kompleksinė pagalba jauniems (iki 29 m.) darbingiems bedarbiams ir neaktyviems asmenims ugdant verslumo gebėjimus ir suteikiant paramą (t.y. įranga arba priemonės) verslo (susijusio su laisvalaikio pramogomis) pradžia	Vykdymo atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	2017	2022	Paramos lėšos	83 397,86
				Privačios lėšos	14 898,24

7.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos valdymas ir stebėseną vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro patvirtintomis *Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo* taisyklėmis ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės valdybos patvirtintais *Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir atrankos bei kitų vietos plėtros strategijos įgyvendinimui reikalingų procedūrų* bei *Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos kriterijų* aprašais. Strategijos 7 skyriuje pateikiamas planuojamas veiksmų apibūdinimas, kuris Strategijos įgyvendinimo eigoje gali keistis, atsižvelgiant į susijusių teisės aktų pakeitimus.

7.1.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBĖSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė yra atsakinga už parengtos strategijos įgyvendinimą, koordinavimą ir stebėseną, t.y. tai, kad ji būtų įgyvendinta sklandžiai ir laiku. Už kiekvienos veiklos tiesioginį įgyvendinimą yra atsakingas priskirtas valdymo organas (žiūrėti 7.1.1 pav.) bei darbuotojai.

7.1.1. pav. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės valdymo struktūra

Kiekvienas valdymo organas turi priskirtas veiklas, už kurias yra atsakingas. Taip pat įgyvendinant strategiją yra įdarbinami darbuotojai, kurie yra atsakingi už tiesioginių veiklų vykdymą. Strategijai įgyvendinti būtina įdarbinti projekto vadovą ir projekto finansininką bei pagal galimybes projekto koordinatorių. Toliau pateikiamos strategijos įgyvendinimo, atrankos, įgyvendinimo koordinavimo ir stebėsenos atsakomybės tarp valdymo organų ir įdarbinto (-ų) darbuotojo (-ų) (žiūrėti 7.1 1. lentelė)

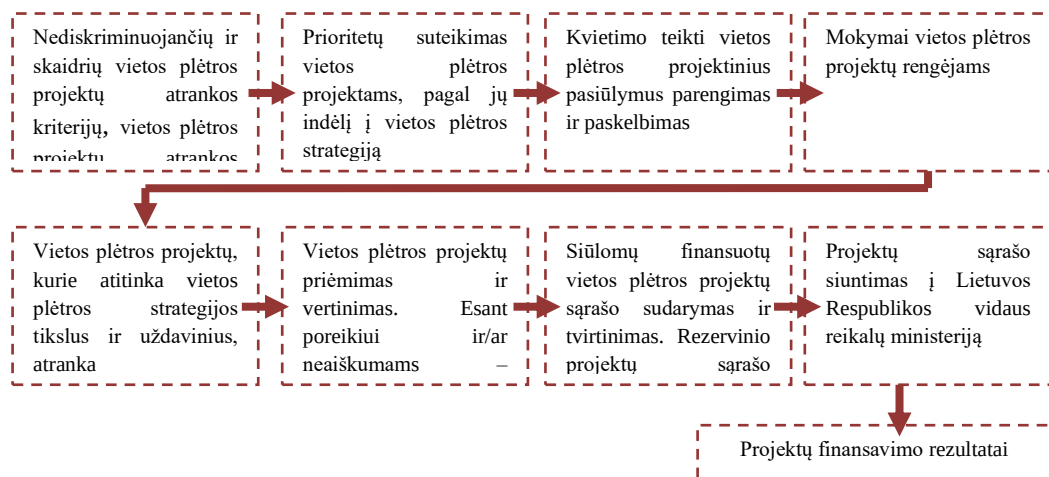
7.1.1. lentelė Strategijos atsakomybių pasiskirstymas

ATSAKOMYBĖS SRITIS	ATSAKINGAS ORGANAS IR SPECIALISTAS (PRELIMINARUS)
(1) Strategijos administravimas	Už strategijos administravimą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas; strategijos administravimą koordinuoja ir įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (ai).
(2) Atitiktis miesto vietos veiklos grupės tinkamumo požymiams	Už atitiktį miesto vietos veiklos grupės tinkamumo požymiams yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas.
(3) Nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijų, vietos plėtros projektų atrankos procedūrų parengimas	Nediskriminuojančius ir skaidrius vietos plėtros projektų atrankos kriterijus, vietos plėtros projektų atrankos procedūras parengia Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė su pirmininku. Šią veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai). Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė, parengia ir patvirtina vidaus tvarkos aprašą, reglamentuojantį atrankos procedūras.
(4) Vietos plėtros projektų, kurie atitinka vietos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius, atranka	Už vietos plėtros projektų, kurie atitinka vietos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius, atranką yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(5) Prioritetų suteikimas vietos plėtros projektams, pagal jų indėlį į vietos plėtros strategiją	Už prioritetų suteikimą vietos plėtros projektams, pagal jų indėlį į vietos plėtros strategiją, atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(6) Vietos plėtros projektų priėmimas ir vertinimas	Už vietos plėtros projektų priėmimą ir vertinimą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė. Vietos plėtros projektus priima įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), vertina – ekspertai.
(7) Vietos plėtros projektų atrinkimas ir paramos sumos nustatymas	Už vietos plėtros projektų atrinkimą ir paramos sumos nustatymą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė, ir pirmininkas.
(8) Kvietimo teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus parengimas ir paskelbimas	Už kvietimo teikti vietos plėtros projektinius pasiūlymus parengimą ir paskelbimą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(9) Siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo sudarymas ir tvirtinimas	Už siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo sudarymą ir tvirtinimą atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė.
(10) Metinės ir galutinės ataskaitos rengimas	Už metinės ir galutinės ataskaitos rengimą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą tiesiogiai vykdo įdarbintas (-i) darbuotojas (-i). Kaišiadorių

	miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus organas, jeigu šią teisę jam yra suteikęs visuotinis susirinkimas, patvirtina ataskaitas.
(11) Vietos plėtros strategijos užtikrinimas ir vietos plėtros projektų įgyvendinimas	Už vietos plėtros strategijos užtikrinimą ir vietos plėtros projektų įgyvendinimą yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė, ir pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(12) Vietos plėtros strategijos vykdymo ir vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėseną	Už vietos plėtros strategijos vykdymą ir vietos plėtros projektų įgyvendinimo stebėseną yra atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė ir pirmininkas. Veiklą įgyvendina tiesiogiai įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(13) Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės sudėties, sprendimų, vietos plėtros projektų atrankos kriterijų, vietos plėtros projektų atrankos procedūrų ir įgyvendinamų vietos plėtros projektų viešinimas	Už Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės sudėties, sprendimų, vietos plėtros projektų atrankos kriterijų, vietos plėtros projektų atrankos procedūrų ir įgyvendinamų vietos plėtros projektų viešinimą atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(14) Pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymas	Už pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymą atsakingas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(15) Taisyklėse nurodytų Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų nepažeidimas	Už Taisyklėse nurodytų Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų nepažeidimą yra atsakingi ekspertai, įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė.

7.2. ĮGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMŲ IR JUOS ĮGYVENDINANČIŲ PROJEKTŲ VYKDYTOJAI

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė yra atsakinga už veiksmų ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojų atrankos procedūrą. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė turi užtikrinti, jog įgyvendinimo procedūra bus skaidri, nepažeis lygių teisių ir nediskriminuos. Veiksmai yra atrenkami pagal sudarytą veiksmų planą (numatytus veiksmo pradžios ir pabaigos metus), tuo tarpu juos įgyvendinančių projektų vykdytojų atrankos procedūra susideda iš tam tikros veiksmų sekos (žiūrėti 7.2.1. pav.).

7.2.1. pav. Projektus įgyvendinančių vykdytojų atrankos procedūra

Nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijus parengia ir patvirtina Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė. Vietos plėtros projektų atrankos kriterijus sudaro dvi kriterijų grupės: (1) administracinės atitikties bei (2) naudos ir kokybės (kriterijai aprašomi žemiau). Atrankos kriterijus ir vertinimo balus tvirtina visuotinis Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Kriterijais yra užtikrinama, kad vietos plėtros projektiniai pasiūlymai pagal atrankos kriterijus būtų atrinkami skaidriai, nediskriminuojant, išvengiant interesų konflikto. Prireikus, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė atrankos kriterijus gali derinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Atrankos kriterijai gali būti keičiami siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ir (arba) atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė nustato vietos plėtros projektinių pasiūlymų atrankos procedūras. Yra parengiamas ir patvirtinamas vidaus tvarkos aprašas, nurodantis vietos plėtros projektinių pasiūlymų paraiškų vertinimo, vertinimo ataskaitų ir teikimo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotiniam susirinkimui ar valdymo organui (jeigu jam suteikta tokia teisė) tvarką. Atrankos procedūras tvirtina visuotinis Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Rengdama atrankos procedūras, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė gali konsultuotis su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Prieš skelbiant kvietimą, atrankos procedūros gali būti keičiamos siekiant efektyvesnio vietos plėtros strategijos įgyvendinimo (ir) arba atsižvelgiant į vietos plėtros strategijos pakeitimus. Paskelbus kvietimą atrankai ir vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo metu atrankos procedūros nekeičiamos.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė, atsižvelgdama į veiksmų planą, kiekvienų metų ketvirtą ketvirtį skelbia projektinių pasiūlymų atrankos konkursą. Kvietimas parengiamas pagal veiksmų plano uždavinius ir veiksmus bei strategijai paskirtą finansavimą. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė pagal numatytas lėšas kiekvienam veiksmui adekvačiai paskirsto lėšas kiekvieniems metams. Netaikomi apribojimai veiksmų pasirinkimui, t. y. tam pačiam veiksmui gali būti skelbiami keletas kvietimų skirtingais metais. Kvietimas projektiniams pasiūlymams turi būti skelbiamas lietuvių kalba patalpintas Kaišiadorių rajono savivaldybės interneto tinklalapyje. Kvietimas atrankai gali būti skelbiamas papildomai kitais būdais (kituose interneto tinklalapiuose, leidiniuose, išsiuntinėjant kvietimus galimiems pareiškėjams, dalinantis informacija su kitomis organizacijomis ir pan.), siekiant efektyviau informuoti galimus pareiškėjus. Informacija apie kvietimą atrankai yra vieša ir prieinama visiems suinteresuotiems asmenims ir organizacijoms.

Rengiant kvietimą projektiniams pasiūlymams, laikomasi nustatytų sąlygų. Kvietime turi būti nurodytos projektinių pasiūlymų pateikimo sąlygos:

- vietos projektinių pasiūlymų teikimo laikotarpis (ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų),
- planuojama skirti lėšų vietos plėtros projektams įgyvendinti suma (nustatoma pagal veiksmų planą) ir laikotarpis (veiksmo pradžia ir pabaiga),
- už kvietimą atsakingi asmenys, nurodytas adresas, kuriuo turi būti pristatyti projektiniai pasiūlymai, kontaktinis asmuo gauti papildomai informacijai dėl projekcinio pasiūlymo teikimo,
- uždavinys ir jo konkretūs veiksmai, kuriems teikiamas projektinis pasiūlymas

Projektinių pasiūlymų kvietimas atrankai neprieštarauja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtintoms Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėms (2015 m. gruodžio 11 d., Nr. 1V-992, Vilnius). Skelbiant kvietimą, vadovaujamasi nustatyta kvietimo forma (žiūrėti 5 priedą arba Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių 1 priedą), bei pateikiama projekcinio pasiūlymo forma (žiūrėti 6 priedą arba Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių 2 priedą). Projektiniame pasiūlyme pateikto projekto trukmė negali viršyti 6 metų. Visi projektai turi siekti Priemonės įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“ (minimali siektina reikšmė – 5 dalyviai).

Jeigu veiksmų plane nenumatyta kitaip, *galimi projektinių pasiūlymų pareiškėjai* yra viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje, t. y. Kaišiadorių mieste; savivaldybės, kurios teritorijoje (t. y. Kaišiadorių miesto) įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija. *Galimi projektinių pasiūlymų partneriai*: viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje (t. y. Kaišiadorių mieste) ar besiribojančiose teritorijose (Kaišiadorių rajono savivaldybėje); savivaldybės, kurios teritorijoje (t.y. Kaišiadorių mieste) įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija; savivaldybės, kurios teritorija ribojasi su teritorija tos savivaldybės, kurioje įgyvendinama vietos plėtros strategija, administracija.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijoje kiekvienam veiksmui yra skiriama Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, valstybės biudžeto lėšos bei privačios lėšos. Privačios lėšos - tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų. Visi pareiškėjai, teikdami paraišką, užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projekcinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalųjį Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;
- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu ir ar apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

Paskelbus kvietimą projektiniams pasiūlymams teikti, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė ne vėliau kaip per 10 dienų surengia mokymus vietos plėtros projektų rengėjams. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė gali skelbti papildomą kvietimą teikti rezervinius vietos plėtros projektinius pasiūlymus. Skelbime aiškiai nurodoma, kad priimami vietos plėtros projektiniai pasiūlymai, kuriems finansuoti vietos plėtros strategijoje lėšų nėra.

Gauti projektiniai pasiūlymai atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiai, išvengiant interesų konflikto. Projektinius pasiūlymus surenka įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), vertina Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės paskirti vietos plėtros projektų vertintojai. Projektinių pasiūlymų vertintojų grupę sudaro trys ekspertai: ekspertas, atstovaujantis bendruomenės ir (arba) nevyriausybinių sektorių, vienas – vietos valdžios sektorių, vienas – verslo sektorių. Ekspertams taikomi išsilavinimo kriterijai (turėti aukštąjį išsilavinimą) ir turėti patirties įgyvendinant projektus, susijusius su socialine veikla. Prieš atlikdamas vertinimą, vietos plėtros projekto vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą pasirašydamas konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas ir laikytis konfidencialumo. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė užtikrina, kad paskirto asmens dalyvavimas vertinant vietos plėtros projektinį pasiūlymą nesukels interesų konflikto. Už vietos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir ataskaitų kokybę atsako Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė.

Vieną projektinį pasiūlymą vertina trys vertintojai; projektiniai pasiūlymai atrenkami atsitiktine tvarka. Vertindama pateiktus projektinius pasiūlymus, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė gali atlikti vietos plėtros projektinio pasiūlymo patikrą vietoje. Apie patikrą Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė praneša ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki patikros. Patikros metu yra pildomas patikros protokolas, nurodant patikroje dalyvavusius asmenis, patikros vietą ir patikros klausimus. Vietos plėtros projektų vertintojai rengia ir pateikia projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės valdymo organui (Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotiniam susirinkimui arba kolegialiam valdymo organui).

Kiekvienas projektinis pasiūlymas turi atitikti du vertinimus:

- administracinės atitikties vertinimą;
- naudos ir kokybės vertinimą. Vietos plėtros projektų nauda ir kokybė vertinama balais.

Administracinės atitikties vertinimo metu vertintojas patikrina, ar vietos plėtros projektinio pasiūlymo visi laukai užpildyti, ar pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai. Jeigu projektinis pasiūlymas yra užpildytas tinkamai (t. y. visi laukai yra užpildyti) bei pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas vertinamas toliau. Jeigu projektinio pasiūlymo užpildyti ne visi laukai bei ne pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projektinis pasiūlymas yra atmetamas. Vertinant projektinių pasiūlymų administracinę atitiktį, projektinis pasiūlymas turi atitikti kiekvienam iš pateiktų kriterijų. Jeigu neatitinka bent vieno kriterijaus (po papildymo ir paaiškinimo), projektinis pasiūlymas yra atmetamas. Jeigu projektinis pasiūlymas nėra atmetamas, vertinamas atitikimas naudos ir kokybės atitikčiai nustatytus kriterijus.

Naudos ir kokybės vertinimo etapas. Jeigu projektinis pasiūlymas atitinka administracinius kriterijus, vertinama projektinio pasiūlymo nauda ir kokybė balais. Strategijoje nustatomi preliminarūs ir rekomendaciniai naudos ir kokybės vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujasi Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Sudarant galutinį naudos ir kokybės vertinimo kriterijų sąrašą, vadovaujasi šiais kriterijais:

- Vietos plėtros projektas atitinka vietos plėtros strategijos uždavinį ir veiksmus.

- Vietos plėtros projektas nepažeidžia Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse nustatytų principų: horizontalaus partnerystės principo, vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos, jaunimo principų.
- Vietos plėtros projektas įgyvendinamas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės veiklos teritorijoje.
- Pagrįsta, kaip bus užtikrintas vietos plėtros projekto tęstinumas.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projektas, be jam įgyvendinti skirtų lėšų, negalėtų būti įgyvendintas tokios apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projekto rezultatai bus prieinami bendruomenei.
- Pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos plėtros projektą, galutiniai naudos gavėjai bus vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija ir gyventojų, kuriems taikoma vietos plėtros strategija, apibrėžtis“ nurodyti gyventojai.
- Vietos plėtros projektiniame pasiūlyme numatytos tinkamos finansuoti vietos plėtros projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų.
- Vietos plėtros projekto naudos ir rezultatų pagrįstumas (ar prisideda prie Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijoje numatytų rodiklių pasiekimo; ar vietos plėtros projekto nauda atitinka sąnaudas, kurių reikia planuojamiems vietos plėtros projekto rezultatams pasiekti).
- Vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas, išdėstymas laike, atsakomybės už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymas, pajėgumas įgyvendinti vietos plėtros projektą;
- Vietos plėtros projektas siekia įtraukti atitinkamą skaičių dalyvių.
- Projekto sąmatos pagrįstumas ir realumas.
- Gauti kiti finansavimo šaltiniai ir materialinė parama.
- Projektą numatoma įgyvendinti su partneriu (-iais).
- Planuojama bendradarbiauti su kitomis vietos veiklos grupėmis.

Jeigu vertinant projektinio pasiūlymo atitikti nustatytiems kriterijams yra neaiškumų, trūksta informacijos, galinčios turėti esminės įtakos projekto vertinimui, projekto vertintojas prašo projektinį pasiūlymą pateikusia organizaciją pateikti paaiškinimus ir/ar papildymus per vertintojo nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 10 darbo dienų.

Sudarant galutinius atrankos kriterijus, kiekvienam kriterijui priskiriami minimalūs ir maksimalūs balai, taip pat maksimali ir minimali už vieną projektą galima gauti balų suma. Kriterijų balus nustato Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė ir patvirtina Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės visuotinis narių susirinkimas arba kolegialus organas, jeigu jam suteikta tokia teisė. Kiekvienas projektinis pasiūlymas yra vertinamas užpildant vertinimo anketą, vadovaujantis vertinimo kriterijais. Kiekvieną projektinį pasiūlymą vertina trys vertintojai, apskaičiuojant vertintojų pateiktų balų vidurkį. Lėšos skiriamos tiems projektams, kurie surinko daugiausia balų, tačiau ne mažiau kaip nustatyta minimali balų suma, ir kuriems užteko konkursui įgyvendinti numatytų lėšų. Projektiniai pasiūlymai, surinkę mažiau kaip nustatyta minimali balų suma, nefinansuojami. Kiti tinkami finansuoti projektai yra įtraukiami į rezervinių projektinių pasiūlymų sąrašą, kuris sudaromas prioriteto mažėjimo tvarka. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė sudaro siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą ir rezervinį vietos plėtros strategijos įgyvendinimo

projektų sąrašą, o tvirtina Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organas ar kitas, turintis atitinkamus įgaliojimus, organas.

Jei pateikti projektiniai pasiūlymai pagal turinį ir prioritetą yra įvertinami vienodai, pirmenybė teikiama projektui, kurio darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidų dalis yra mažesnė.

Projektiniai pasiūlymai turi būti įvertinti per 20 darbo dienų nuo paskutinės nustatytos dokumentų pateikimo konkursui dienos. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkas, atsižvelgdamas į gautų projektinių pasiūlymų skaičių ir apimtį, gali terminą pratęsti iki 10 darbo dienų. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė užtikrina vietos plėtros projekto vykdytojo ir (ar) jo partnerio, gyvenamosios vietos bendruomenės teisę žinoti visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietos plėtros projektiniu pasiūlymu ir tokių sprendimų motyvus. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė per 10 dienų raštu informuoja vietos plėtros projekto vykdytojus apie visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietos plėtros projektiniu pasiūlymu, nurodydama sprendimų priėmimo priežastis.

Pirmojo kvietimo siūlomų finansuoti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašas kartu su visų Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės sąraše esančių vietos plėtros strategijos įgyvendinimo projektų aprašymais pateikiamas Ministerijai per 12 mėnesių nuo vietos plėtros strategijos patvirtinimo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 30 d. Šis terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 3 mėnesiams tuo atveju, jeigu atsiranda nuo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės nepriklausančios aplinkybės, kurių miesto vietos veiklos grupė negalėjo numatyti iš anksto ir jų išvengti.

7.2.1. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO ETAPAI

Pasirengimas vietos projektų konkurso skelbimui. Prieš skelbiant vietos projektų konkursą, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė parengia ir patvirtina nediskriminuojančių ir skaidrių vietos plėtros projektų atrankos kriterijus ir atrankos procedūras. Parengiamas ir patvirtinamas vidaus tvarkos aprašas, nurodantis vietos plėtros projektinių pasiūlymų paraiškų vertinimo, vertinimo ataskaitų ir teikimo Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių visuotiniam susirinkimui ar valdymo organui (jeigu jam suteikta tokia teisė) tvarką. Atrankos procedūras tvirtina visuotinis Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Šis tvarkos aprašas parengiamas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pradžioje – 2016 m. III-IV ketvirtis.

Tvarkos aprašo rengimo metu bei jį paėmus, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė aktyviai viešina parengtą ir patvirtintą strategiją. Viešinimas vykdomas pasitelkiant Kaišiadorių rajono savivaldybės tinklą, socialinius tinklus, asmeniškai išsiuntinėjant informaciją galimiems pareiškėjams bei organizuojant informacinį seminarą, kuriame bus pristatytas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos veiksmų planas.

Taip pat šiame etape bus įdarbinamas darbuotojas, kuris administruos ir koordinuos Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės strategijos įgyvendinimą (detaliau įdarbinto darbuotojo atsakomybės apibrėžtos 7.1.1. lentelėje).

Pasirengimas vietos projektų konkurso skelbimui bei strategijos įgyvendinimui planuojamas 2016 m. IV ketvirtį.

Kvietimo teikti vietos projektų paraiškas skelbimas. Įgyvendindama vietos plėtros strategiją, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė skelbs viešą konkursą vietos projektams finansuoti. Planuojama viešą projektinių pasiūlymų rinkimo konkursą skelbti dviem etapais, tačiau, jei po dviejų etapų bus likę nepaskirstytų ar sutaupyti lėšų, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė skelbs papildomus (trečia ir ketvirtą – priklausomai nuo situacijos) projektinių pasiūlymų konkursus.

Pirmas etapas – 2017 m. II ketvirtis (kviečiami teikti projektinius pasiūlymus pagal veiksmus, kurie numatyti įgyvendinti nuo 2017 metų)

Antras etapas – 2018 m. II ketvirtis (kviečiami teikti projektinius pasiūlymus pagal veiksmus, kurie numatyti įgyvendinti nuo 2018 metų).

Trečias etapas (papildomas) – 2019 m. II ketvirtis.

Ketvirtas etapas (papildomas) – 2020 m. II pusmetis

Kvietimo teikti projektinius pasiūlymus skelbime nurodoma informacija pateikiama 7.2. skyriuje. Skelbimai apie konkursą bus publikuojami savivaldybės interneto svetainėje, socialinio tinklo paskyroje bei pasitelkus kitus informavimo šaltinius. Informaciniuose skelbimuose Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė pateiks nuorodas ir adresus, kuriais bus galima susipažinti su Kaišiadorių miesto vietos grupės parengta ir Vidaus reikalų ministerijos patvirtinta konkurso sąlygas reglamentuojančia dokumentacija. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės sieks užtikrinti, kad informacija apie kvietimus teikti projektinius pasiūlymus bei kvietimų teikti projektinius pasiūlymus dokumentacija būtų vieša ir prieinama visiems galimiems pareiškėjams ir visuomenei.

Mokymai potencialiems pareiškėjams. Paskelbus kvietimą teikti projektinius pasiūlymus, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė suorganizuoja mokymus vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijos potencialiems pareiškėjams. Mokymų metu nuodugniai pristatoma informacija apie strategiją, atrankos procedūras, atitikties kriterijus, projekcinio pasiūlymo parengimą ir visa kita aktualia informacija. Mokymai pareiškėjams suorganizuoti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo kvietimo teikti projektinius pasiūlymus paskelbimo. Mokymai organizuojami atsižvelgiant į planuojamų kvietimų skaičių (informacija aukščiau) bei esant pareiškėjų poreikiui, gali būti suorganizuojami ir papildomi mokymai.

Projektinių pasiūlymų tvarkymas, jų vertinimas bei atranka. Vietos plėtros projektinius kartu su reikalaujamais priedais iš pareiškėjų priima ir registruoja vietos veiklos grupės paskirtas atsakingas asmuo kvietimo teikti projektinius pasiūlymus skelbime nurodytu adresu. Projektai bus registruojami atskirame surištame ir antspauduotame žurnale, nurodant gavimo datą, pareiškėjo pavadinimą (jei pareiškėjas – juridinis asmuo) arba jo vardą ir pavardę (jei pareiškėjas – fizinis asmuo), arba įgalioto asmens vardą, pavardę, pareiškėjo adresą, vietos projekto paraiškos pateikimo būdą, projekto paraišką užregistravusio Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės paskirto atsakingo asmens duomenis, ir suteikiant vietos projektiniam pasiūlymui unikalų registracijos numerį.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės paskirtas vietos projektų paraiškas tvarkysiantis asmuo, sudaro gautų projektų sąrašą. Užvedamos kiekvieno vietos projekto bylos, numatoma jų saugojimo vieta. Išsiunčiami pranešimai, informuojantys pareiškėjus, kad jų paraiškos gautos.

Projektinius pasiūlymus Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vertina vadovaudamasi parengtais kriterijais. Projektinių pasiūlymų vertinimui Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė paskiria atsakingus asmenis – ekspertus (plačiau 7.2. skyriuje). Vietos plėtros projektiniai pasiūlymai bus vertinami pagal 7.2 skyriuje rekomenduojamus kriterijus bei parengtą tvarkos aprašą.

Tinkamumo skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti vertinimo metu nustatomas maksimalus lėšų vietos projektui įgyvendinti dydis ir galimų skirti lėšų lyginamoji dalis. Lėšų vietos projektui įgyvendinti dydis nustatomas kaip mažiausia vietos projektui įgyvendinti būtina lėšų suma, įvertinus visų kitų finansavimo šaltinių panaudojimo galimybes.

Tinkamumo skirti lėšas projektiniam pasiūlymui įgyvendinti vertinimas trunka ne ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo paskutinės nustatytos dokumentų pateikimo konkursui dienos. Šis terminas gali būti pratęstas (plačiau 7.2. skyriuje).

Nustačius, kad dėl vietos projektiniame pasiūlyme ar jos prieduose pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos, vietos projektų paraiškų vertintojai negali įvertinti vietos projekto tinkamumo finansuoti pagal strategiją, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pareiškėjui siunčia arba įteikia pasirašytinai raštą, kuriame nurodoma, kokios informacijos / dokumentų trūksta, arba ką reikia patikslinti (raštas taip pat turi būti išsiunčiamas elektroniniu paštu, jei vietos projektiniame pasiūlyme pareiškėjas tai nurodęs kaip pageidaujamą informacijos gavimo būdą).

Prieš priimant sprendimą atmeti projektinį pasiūlymą, Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė išnagrinėja nustatytus neatitikimus, papildomos informacijos, duomenų bei dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikina, kad projektinio pasiūlymo atmetimas pagrįstas ir projektinio pasiūlymo vertinimą atlikę vertintojai nepažeidė nustatytų procedūrų. Apie sprendimą atmeti projektinį pasiūlymą Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė per 10 darbo dienas informuoja pareiškėją išsiųsdamas jam informacinį raštą, kuriame nurodomos atmetimo priežastys.

Jeigu tinkamumo skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti vertinimo etapo metu nustatoma, kad vietos projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis ir galimas maksimalus lėšų vietos projektui įgyvendinti dydis skiriasi nuo vietos projektiniame pasiūlyme pateiktų vietos projekto tinkamų finansuoti išlaidų ir prašomo lėšų vietos projektui įgyvendinti dydžių, iki sprendimo, kad galima skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti Kaišiadorių vietos veiklos grupė raštu apie tai informuoja pareiškėją ir derina su juo, ar jis sutiktų įgyvendinti vietos projektą su vietos veiklos grupės nustatytais maksimalaus dydžio tinkamomis finansuoti išlaidomis ir lėšomis, jei kyla abejonių dėl pareiškėjo galimybių įgyvendinti vietos projektą su mažesne lėšų suma. Pareiškėjui nesutikus su Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės nustatytais maksimalaus dydžio tinkamomis finansuoti išlaidomis ir lėšomis, projektinis pasiūlymas atmetamas.

Informaciją apie tinkamumo skirti lėšas vietos projektams įgyvendinti vertinimo reikalavimus atitikusius projektinius pasiūlymus Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė pateikia Vidaus reikalų ministerijai. Ministerijos atsakingi darbuotojai, atsižvelgdami į Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklių (patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1V-992) 92 punkte nurodytą išvadą, parengia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašo projektą ir teikia jį tvirtinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui.

Patvirtinus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašą, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka apie tai informuoja įgyvendinančiąją instituciją, miesto vietos veiklos grupę ir atlieka kitus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių III skyriuje nustatytus veiksmus.

Vietos plėtros projektų vykdytojai, kurių projektai įtraukti į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąrašą, įgyja teisę per Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sąraše nurodytą paraiškų teikimo terminą teikti paraišką finansuoti vietos plėtros projektą pagal priemonės 08.6.1-ESFA-V-911 PFSA nuostatas.

7.3.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė yra atsakinga už Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos stebėseną. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė pirmininkas organizuoja ir užtikrina, kad tokia stebėseną būtų vykdoma pagal šioje strategijos dalyje įvardintą tvarką. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra atsakinga už vietos plėtros strategijos stebėsenos vykdymo koordinavimą. Stebėsenos pagrindą sudaro kiekvienais metais rengiamos ataskaitos, kurių turinys vertinamas pagal siekiamus rodiklius ir rodiklių apskaičiavimo metodiką. Į stebėsenos procesą yra įtraukiama ne tik vietos veiklos grupė, bet ir projektų vykdytojai.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos projektų vykdytojai, atrinkti vietos plėtros projektų atrankos būdu, renka informaciją, reikalingą vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui, ją apdoroja, susistemina ir pateikia

atsakingam darbuotojui iki einamųjų metų sausio 20 d. Informacija yra pateikiama pagal Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės (įdarbinto darbuotojo ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininko) parengtą ir nustatytą formą, kurioje numatytas aiškus pateikiamos informacijos turinys.

Įdarbintas darbuotojas (kuris yra atsakingas ir už vietos plėtros strategijos priežiūrą) kartą per metus rengia metinę, o baigus įgyvendinti strategiją, galutinę ataskaitas apie vietos plėtros strategijos vykdymą ir jos rezultatus. Metinė ataskaita yra parengiama iki einamųjų metų vasario 15 d., galutinė ataskaita ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Metinė/galutinė ataskaita yra tvirtinama Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė visuotinio narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Metinė ataskaita privalo būti patvirtinta iki einamųjų metų kovo 15 d., galutinė ataskaita – ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Forma, pagal kurią rengiama vietos plėtros strategijos metinė ir galutinė ataskaitos, pateikiama 7 priede ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtintose Vietos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse (4 priedas).

Įdarbintas darbuotojas pateikia Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai metinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) iki einamųjų metų balandžio 1 d.

Įgyvendinus strategiją, įdarbintas darbuotojas pateikia galutinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Galutinė ataskaita Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai pateikiama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos.

Projekto vadovas bendrauja su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir esant poreikiui teikia papildomą informaciją, susijusią su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos stebėsenos tvarkos grafikas pateikiamas lentelėje (žiūrėti 7.3.2 lentelę).

7.3.2 lentelė. Kaišiadorių miesto vietos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos grafikas

Nr.	Darbo etapas	Pateikimo laikotarpis	Teikėjas	Gavėjas
1.	Pateikiama informacija reikalinga vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui	iki einamųjų metų sausio 20 d.	Vietos plėtros strategijos projektų vykdytojai	Asmuo, atsakingas už vietos plėtros strategijos priežiūrą
2.	Metinės/galutinės ataskaitos parengimas	iki einamųjų metų vasario 15 d./ ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	—

3.	Metinės/galutinės ataskaitos tvirtinimas	iki einamųjų metų kovo 15 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Vietos veiklos grupės visuotinis narių susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas
4.	Metinės/galutinės ataskaitos pateikimas ministerijai	iki einamųjų metų balandžio 1 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
5.	Bendravimas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija	visu strategijos įgyvendinimo ir atsiskaitymo už rezultatus laikotarpiu	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

7.4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS PAKEITIMŲ INICIJAVIMO PROCEDŪRA

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė turi teisę inicijuoti vietos plėtros strategijos keitimą. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos pakeitimai turi būti tvirtinami visuotiniame Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės narių susirinkime arba kolegialiaame valdymo organe, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Patvirtintos Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės vietos plėtros strategijos pakeitimai turi būti raštu suderinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė inicijuoja vietos plėtros strategijos pokyčius esant šioms sąlygoms: (1) būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų; (2) būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių; (3) būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius; (4) būtina patikslinti vietos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė, norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, miesto vietos veiklos grupės kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, gavusi prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, per 10 darbo dienas pateikia jį Jungtiniam vietos plėtros strategijų atrankos komitetui. Komitetas per 10 darbo dienų įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo pakeisti strategiją. Komitetas, priimdamas sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą vietos plėtros strategija duos tiek pat arba daugiau naudos ir efektyviau bus siekiama vietos plėtros strategijoje nustatyto tikslo įgyvendinimo. Jeigu

Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas nustato, kad dėl vietos plėtros strategijos pakeitimų vietos veiklos grupė negalės pasiekti vietos plėtros strategijoje nustatyto tikslo ir tolesnis vietos plėtros strategijos įgyvendinimas bus neefektyvus, komitetas nepritaria vietos plėtros strategijos keitimui. Komitetas vietos veiklos grupės prašymą leisti keisti vietos plėtros strategiją gali patenkinti arba atmesti.

Priėmusi sprendimą dėl vietos veiklos grupės prašymo leisti keisti vietos plėtros strategiją, Jungtinis vietos plėtros strategijų atrankos komitetas parengia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo pakeitimo projektą, kuriuo patvirtintas vietos plėtros sąrašas, ir pateikia jį Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui. Regioninės politikos departamentas per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo patvirtinimo raštu informuoja Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupę apie priimtą sprendimą.

8.VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

1.TIKSLAS. PLĖSTI SOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS IR JŲ GAVĖJŲ TIKSLINĘ GRUPĘ, MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE								
1.1.UŽDAVINYS. KURTI IR VYSTYTI NAUJAS PSICHOSOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS GRUPĖMS, ESANČIOMS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE, KAIŠIADORIŲ MIESTE MAŽINANT SOCIALINIŲ PAŠALPŲ GAVĖJŲ SKAIČIŲ								
VEIKSMAS	LĖŠŲ POREIKIS Eur.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1.1.Psichosocialinių paslaugų bei intensyvių krizių įveikimo pagalbos paslaugų organizavimas ir teikimas pažeidžiamiems darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams (asmenims patyrusiems smurtą; socialinę atskirtį dėl amžiaus, tautybės, seksualinės orientacijos ir kt. patiriantiems asmenims)	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos				3 149,04	3 149,03		
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)				8 659,87	8 659,86		
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)				764,11	764,10		
	<i>Iš viso:</i>				12 573,02	12 572,99		
1.1.2.Sociokultūrinių ir kitų laisvalaikio užimtumo veiklų bei savipagalbos grupių organizavimas socialinėje	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos				2 810,23	2 810,23	2 810,23	2 810,22

atskirtyje esančiam jaunimui nuo 14 m. (iš socialinės rizikos šeimų ar skurstančių šeimų)	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)				9 414,27	9 414,27	9 414,27	9 414,28
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)				830,67	830,67	830,67	830,68
	<i>Iš viso:</i>				13 055,17	13 055,17	13 055,17	13 055,18
1.1.3. Gyvenimo konsultanto paslaugos darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams organizavimas savižudybių ir priklausomybių prevencijai stiprinti Kaišiadorių mieste skatinant ir organizuojant savanorišką veiklą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos		890,27	890,27	890,27	890,27	890,27	890,25
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)		3 028,07	3 028,07	3 028,07	3 028,07	3 028,07	3 028,06
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)		267,18	267,18	267,18	267,18	267,18	267,2
	<i>Iš viso:</i>		4 185,52	4 185,52	4 185,52	4 185,52	4 185,52	4 185,51
1.1.4. Sociokultūrinių ir psichosocialinių paslaugų kūrimas ir organizavimas pabėgėliams, skatinant ir užtikrinant bendruomenės savanorišką veiklą bei	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos					348,92	348,92	348,92
	Privačios lėšos							

bendradarbiavimą su vietos besiribojančiomis veiklos grupėmis	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					2 915,86	2 915,86	2 915,86
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)					257,28	257,28	257,29
	<i>Iš viso:</i>					3 522,06	3 522,06	3 522,07
2.TIKSLAS. MAŽINTI NEDARBA, SKATINANT DARBINGŲ NEAKTYVIŲ KAIŠIADORIŲ MIESTO GYVENTOJŲ VERSLUMĄ IR UŽIMTUMĄ								
2.1.UŽDAVINYS. ĮGYVENDINTI UŽIMTUMĄ SKATINANČIAS INICIATYVAS, DIDINANT NEAKTYVIŲ DARBINGŲ ASMENŲ PROFESINĘ KVALIFIKACIJĄ IR DARBO ĮGŪDŽIUS								
2.1.1.Vyresnio amžiaus darbingų neaktyvių asmenų užimtumo iniciatyvų skatinimas ir įgyvendinimas, įsteigiant vyresnio amžiaus savanorių klubą ir užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo tinklų kūrimą ir palaikymą su besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos			560,69	560,69	560,69	560,69	560,71
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			5 326,23	5 326,23	5 326,23	5 326,23	5 326,23
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)			469,96	469,96	469,96	469,96	469,97
	<i>Iš viso:</i>			6 356,88	6 356,88	6 356,88	6.356,88	6.356,91
2.1.2. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis mokymas (neformalus švietimas) ir įgytų	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							

žinių pritaikymas darbinėje veikloje, pasitelkiant aktualias darbo rinkoje specialybes, savanorystę	Privačios lėšos						1 570,12	2 382,92
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)						14 978,29	22 731,96
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)						1 321,62	2 005,76
	<i>Iš viso:</i>						17 870,03	27 120,64
2.1.3. Darbingų neaktyvių asmenų užimtumo skatinimas ir organizavimas siekiant užtikrinti su tradiciniu amatu, tautodaile ir (ar) rankdarbiais susijusių kompetencijų įgijimą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					1 991,00	1 991,00	1 991,00
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					17 810,16	17 810,16	17 810,15
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)					1 571,48	1 571,48	1 571,49
	<i>Iš viso:</i>					21 372,64	21 372,64	21 372,64
2.2. UŽDAVINYS. UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESE								
2.2.1. Verslo konsultacijų ir mentorystės paslaugų teikimas informuojant tikslinę grupę apie projekto galimybes bei siekiant jiems suteikti verslumo kompetencijas,	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos			759,75	759,75	759,75	759,75	

sukuriant ir palaikant bendradarbiavimo tinklus su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)			8 610,50	8 610,50	8 610,50	8 610,50	
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)			759,75	759,75	759,75	759,75	
	<i>Iš viso:</i>			10 130,00	10 130,00	10 130,00	10 130,00	
2.2.2. Mokymų organizavimas ir reikalingos įrangos suteikimas verslą ar savarankišką veiklą pradėjusiems darbingiems negalią turintiems asmenims.	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					2 069,20	2 069,20	2 069,20
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					7 410,69	7 410,69	7 410,70
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)					653,88	653,88	653,89
	<i>Iš viso:</i>					10 133,77	10 133,77	10 133,79
2.2.3. Kompleksinė pagalba jauniems (iki 29 m.) darbingiems bedarbiams ir neaktyviems asmenims ugdant verslumo gebėjimus ir suteikiant paramą (t.y. įrangą	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos					4 966,08	4 966,08	4 966,08

arba priemonės) verslo, susijusio su laisvalaikio pramogomis, pradžiai	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)					25 545,29	25 545,29	25 545,29
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)					2 254,00	2 254,00	2 253,99
	<i>Iš viso:</i>					32 765,37	32 765,37	32 765,36
<i>Strategijos administravimo lėšos, eurai</i>	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Kitos viešosios lėšos							
	Privačios lėšos		1 079,22	1 079,22	1 079,21	1 079,21	1 079,21	1 229,22
	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)	10 484,18	10 483,73	10 483,73	10 483,73	10 483,73	10 483,73	12 183,73
	Paramos lėšos (valstybės biudžeto lėšos)	925,03	925,03	925,03	925,03	925,03	925,03	1075,03
	<i>Iš viso:</i>	11 409,21	12 487,98	12 487,98	12 487,97	12 487,97	12 487,97	14 487,98
Iš viso vietos plėtros strategijai įgyvendinti	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	Valstybės biudžeto lėšos	925,03	1 192,21	2 421,92	4 016,70	8 753,33	9 310,85	9 385,30
	Kitos viešosios lėšos					348,92	348,92	348,92
	Privačios lėšos		1969,49	3289,93	9 249,19	18 275,46	16 696,55	16 899,60

	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos)	10484,18	13511,80	27448,53	45 522,67	99 204,66	105 523,09	106 366,26
	<i>Iš viso:</i>	11409,21	16673,50	33160,39	58 788,56	126 582,37	131 879,41	133 000,08

Iš viso strategijai reikalinga suma Eur	511 493,51
Iš jų:	
Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos ir valstybės biudžeto lėšos)	444 066,53
Veiksmų įgyvendinimui (ES + VB)	362 354,76
Administravimui (ES + VB)	81 711,77
Privačios lėšos	67 426,98
Veiksmų įgyvendinimui	60 801,69
Administravimui	6625,29

Privačios lėšos - tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų⁴. Visi pareiškėjai teikdami paraišką užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalųjį Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;

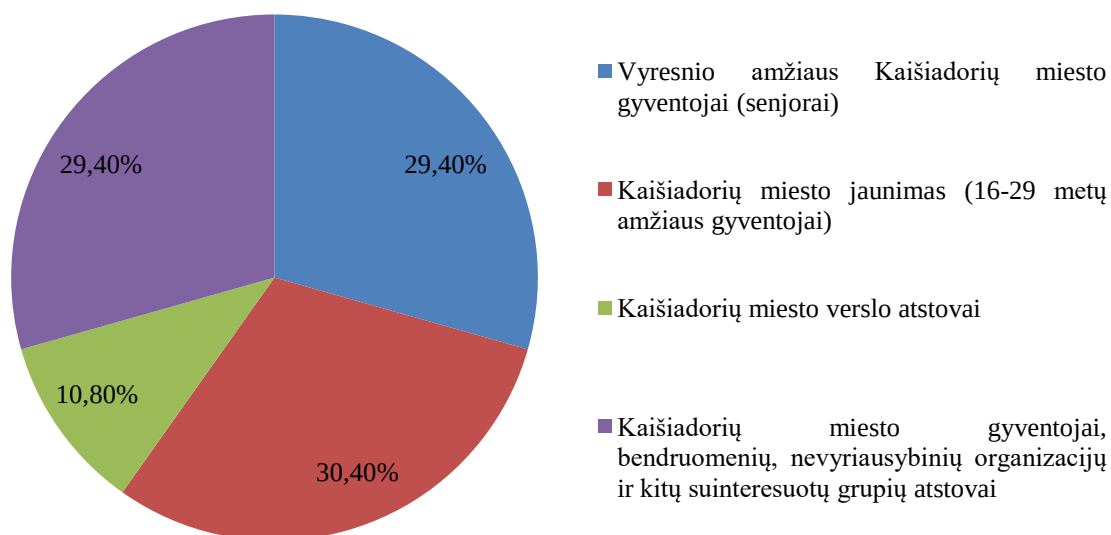
⁴ Apibrėžtas reikalavimas 7.2. skyrelyje Įgyvendinimo procedūra, nustatant kaip bus atrenkami veiksmų ir juos įgyvenančių projektų vykdytojai.

- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu, apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

Detalus lėšų pagrindimas pateikiamas 10 priede.

KAIŠIADORIŲ MIESTO GYVENTOJŲ NUOMONĖS TYRIMO REZULTATAI

2015 m. lapkričio 23 d. – gruodžio 10 d. buvo vykdoma Kaišiadorių miesto gyventojų nuomonės apklausa, kuria buvo siekiama identifikuoti svarbiausias strategijos tikslines grupes, paslaugų ir priemonių poreikį Kaišiadorių mieste siekiant mažinti nedarbą, socialinę atskirtį ir didinti socialinę integraciją. Tyrimas buvo organizuojamas pagal keturias tikslines grupes: vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai), Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai), Kaišiadorių miesto verslo atstovai bei Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovai. Iš viso tyrime buvo surinktos 102 nuomonės anketos. Aktyviausiai anketas pildė Kaišiadorių miesto jaunimas, pasyviausiai – verslo atstovai (žiūrėti 1 pav.).

1 pav. Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių atstovų nuomonės tyrimo rezultatai

Tyrimo dalyviai pozityviai vertino strategijos įgyvendinimo galimybę sutikdami dalyvauti jos veiksmuose. 71 proc. verslo atstovų norėtų pasinaudoti galimybe įgyvendinti projektus pagal strategijos numatytus tikslus ir uždavinius. Jaunimo nuomonė į įgyvendinamą strategiją taip pat teigiama. 80,6 proc. jaunų gyventojų norėtų dalyvauti įgyvendinant strategiją kaip dalyviai, o 71 proc. jaunų asmenų patys norėtų inicijuoti projektus pagal strategijos tikslus ir uždavinius. Tai rodo, jog strategijos rengimas yra aktualus didžiajai Kaišiadorių miesto gyventojų daliai. Pažymėtina, jog ne visi tyrimo dalyviai išvelgė strategijos formuojamų veiksmų naudą savo veikloje – 6,7 proc. Kaišiadorių miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovų bei 18,2 proc. verslo atstovų nemato galimybių būsimoje strategijoje reikiamos veiklos

vystymui. Tuo tarpu 6,5 proc. jaunų gyventojų strategijos įgyvendinimas ir jos veiksmai yra neaktualūs ir nenaudingi.

Nuomonė apie remiamų veiklų svarbą išsiskyrė. Verslo atstovams yra aktualiausias užimtumo skatinimas (tam pritarė 60 proc. verslo atstovų, dalyvavusių tyrime). Šiai veiklai jie skyrė didesnę prioritetą negu verslumo iniciatyvoms (žiūrėti 1 lentelę). Tai atskleidžia, jog vietos verslininkams yra svarbus gyventojų užimtumas, galimybė miesto gyventojams keisti kvalifikaciją ir ją tobulinti. Verslininkų nuomone, Kaišiadorių mieste trūksta techninių darbuotojų (taip mano 15,8 proc. verslo atstovų), kompiuterijos, įrengimų, techninės priežiūros specialistų (taip mano 13,2 proc.) bei valdymo ir organizavimo specialistų (taip mano 10,5 verslo atstovų). Verslo atstovai prioritetą teikia tokioms neformalioms verslumą skatinančioms veikloms kaip menorystė „verslas-verslui“, teikiant konsultacijas konkrečiam verslo kūrimo ir plėtros klausimais (taip mano 42,9 proc.). 35,7 proc. verslo atstovams būtų aktualu pagalba randant tiekėjus ir klientus bei 21,4 proc. – besikuriančio verslo (įskaitant savarankišką veiklą pradedančius asmenis) konsultavimas.

1 lentelė. Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių atstovų nuomonės pasiskirstymas pagal remiamas veiklas (proc.)

Remiamos veiklos	Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai)	Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai)	Kaišiadorių miesto verslo atstovai	Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovai
Bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti (bendrosios socialinės paslaugos ir specialiosios socialinės priežiūros paslaugos)	23,3	9,7	-	20,0
Užimtumo skatinimas, padedant bedarbiams ir neaktyviems asmenims įgyti naujų profesinių įgūdžių, įtraukiant juos į visuomeninę veiklą ir tarpininkaujant įdarbinant	43,3	19,4	60,0	26,7
Neformalios verslumą skatinančios iniciatyvos	0,3	19,4	26,7	26,7
Bendradarbiavimo ir informacijos sklaidos tinklų kūrimas	10,0	3,2	6,7	13,3
Savanorystės skatinimas, savanoriškos veiklos atlikimo	20,0	41,9	6,7	13,3

Remiamos veiklos	Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai)	Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai)	Kaišiadorių miesto verslo atstovai	Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovai
organizavimas ir savanorių mokymas				

Jaunimas viena prioritetinių sričių išskiria savanorystę (41,9 proc. jaunimo pritarė šios veiklos svarbai), tuo tarpu užimtumą ir verslumą skatinančioms veikloms skyrė vienodą prioritetą (žiūrėti 1 lentelę). Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojams (senjorams) svarbios užimtumo skatinimo iniciatyvos, tuo tarpu verslo veikloms skyrė mažiausią prioritetą. Kaišiadorių miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovų nuomone vienos svarbiausių veiklų Kaišiadorių mieste yra užimtumo skatinimas ir neformalių verslo iniciatyvų įgyvendinimas (žiūrėti 1 lentelę).

Atlikta prioritetinių remiamų veiklų analizė pagal tyrimo tikslines grupes atskleidė, jog užimtumo skatinimas yra prioritetinė veikla verslo sektoriui, vyresnio amžiaus gyventojams, Kaišiadorių miesto gyventojams, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovams. Užimtumui nemažą svarbą išskiria ir jaunimas. Todėl galima daryti išvadą, jog užimtumas yra svarbi veikla, galinti prisidėti prie nedarbo bei socialinės atskirties mažinimo. Tiesiogiai prie nedarbo skatinimo prisidedančios verslo iniciatyvos taip pat buvo išskirtos kaip svarbios veiklos. Pažymėtina, jog jaunimas vertina savanorystės teikiamą naudą, todėl tai rodo šios veiklos skatinimo ir organizavimo svarbą. Socialinių paslaugų teikimui ir svarbai pritarė kas penktas Kaišiadorių miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovas bei beveik kas ketvirtas vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojas. Atsižvelgiant į Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių atstovų nuomones, galima teigti, jog strategijoje svarbu paliesti tiek bendruomenės inicijuojamas veiklas socialinei atskirčiai mažinti, tiek užimtumą ir verslumą. Taip pat įgyvendinant šias veiklas reikia skatinti savanorišką veiklą bei bendradarbiavimo ir informacijos tinklų sklaidos įgyvendinimą. Tai gali sustiprinti kitas, į nedarbo bei socialinės atskirties mažinimą orientuotas veiklas ir jų efektyvumą.

Taip pat buvo išskirtos ir kitos veiklos, kurių investavimui reiktų panaudoti Europos Sąjungos paramą. Vyresnio amžiaus asmenys išskyrė aplinkos tvarkymo svarbą, jaunimas akcentavo sporto infrastruktūros gerinimą, užsienio kapitalo įmonių pritraukimą ir specialistų ruošimą. Taip pat buvo akcentuota būtinybė jaunam asmeniui kiek įmanoma anksčiau susipažinti su darbo rinka, t.y. atlikti kokybišką praktiką ar jaunam žmogui kiek įmanoma anksčiau pradėti dirbti ir gauti už tai atlygį (plačiau 2 lentelė).

2 lentelė. Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių atstovų nuomonė apie kitas sritis, kurioms galima skirti Europos Sąjungos paramą.

Tikslinė grupė	Sritis, kurioms tikslinga skirti Europos Sąjungos paramą
Vyresnio amžiaus	Miesto aplinkos tvarkymas; gėlynų įrengimas. Darbo vietų kūrimas.

Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai)	
Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai)	<i>Į rajonus pritraukti paslaugų centrų įmones ar jų filialus (Storebrand, Scandia, Barclay etc). Norint jas pritraukti reikia, kad rajone būtų kvalifikuotos darbo jėgos ir mokėtų užsienio kalbas (pvz. skandinavų). Todėl ES lėšas galima panaudoti kalbų mokymui ir tokiu įmonių įsikūrimo palengvinimui.</i> <i>Jaunimo užimtumo, verslumo, darbingumo galimybių didinimas, jų skatinimas. Sporto vietų sklaida.</i> <i>Normalios ilgalaikės praktikos pas darbdavius, siekiant tinkamai apsispręsti dėl profesijos/specialybės.</i>
Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovai	<i>Sukurti žaidimo aikštelių vaikams daugiau bei užimtumo vietų, kad vaikai turėtų kur laiką leisti.</i> <i>Durpyno įsisavinimas (sutvarkymas), apleistų pastatų rekonstrukcijos, pardavimai.</i> <i>Aplinkos tvarkymui, gražinimui.</i> <i>Amato ir kt. mokymai.</i> <i>Konkrečiai jaunimo užimtumo skatinimas. Įpareigoti verslą samdyti jaunas žmones atlikti praktiką, kurie dar nėra priskiriami darbo jėgai (jaunesni nei 16 m.).</i> <i>Patalpų remontas, rekonstrukcija siekiant nenaudojamas patalpas pritaikyti bendruomenės projektams</i>

Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių nuomone, nedarbo mažinimas gali vykti įvairiomis formomis, tačiau svarbiausia yra kurti naujas darbo vietas bei mažinti socialinių gavėjų skaičių (žiūrėti 3 lentelę). Vyresnio amžiaus gyventojų nuomone, svarbiausia yra kurti naujas darbo vietas bei socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičių. Jaunimui svarbu kuo anksčiau įsitraukti į darbo rinką – tai padėtų jiems vėliau apsisprendžiant dėl norimos profesijos bei išsikeliant tolimesnius karjeros tikslus. Pastebima, jog beveik visos apklausos tikslinės grupės pasisakė prieš socialinių pašalpų mokėjimą. Akcentuotina, jog būtina mažinti socialinių pašalpų gavėjų skaičių, tuo sumažinant piktnaudžiavimą socialinėmis pašalpomis.

3 lentelė. Kaišiadorių miesto įvairių suinteresuotų grupių atstovų nuomonė apie nedarbo mažinimo galimybes Kaišiadorių mieste

Tikslinė grupė	Nedarbo mažinimo priemonės/galimybės	Paslaugos, mažinančios nedarbą Kaišiadorių mieste
Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai)	Kurti darbo vietas. Sudaryti daugiau galimybių darbo vietų kūrimui. Surasti daugiau darbo vietų, įdarbinti ieškančius darbo tvarkyti kapus, kapines, gatves. Apmokyti jaunimą pagal norimą darbo vietą. Kurti daugiau darbo vietų. Lengvatinėmis sąlygomis plėtoti verslą. Apmokyti jaunimą pagal norimą galimybę už norą dirbti. Kontroliuoti privačias įstaigas, kurios naudoja valstybės teikiama parama įdarbintam darbuotojui. Leisti lengvatinėmis sąlygomis kurti smulkų verslą. Nemokėti darbo biržos išmokų. Kurti verslą. Mažinti pašalpų gavėjų skaičių, nes jos sudaro galimybę nedirbti.	
Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai)	Skatinti jaunimo verslumą, kad KURTŲ darbo vietas. Pritraukti paslaugų centrų, kuriuose galėtų dirbti kvalifikuoti žmonės ir gauti didesnę nei minimalų atlyginimą. Mokytojai per mažai į tai atsižvelgia, turėtų daugiau laiko skirti mokinių informavimui apie darbą, kurį jie galėtų dirbti šiuo metu. Yra per daug sureikšminti priverstinai mokslą, dėl to jaunimas mažiau nori eiti dirbti, kadangi įsivaizduoja, kad darbas toks pats nuobodus, neįdomus kaip ir mokykla ir nuobodūs patys niekuo nesidomintys mokytojai. Galite sakyti ką tik nori, tačiau esu mokinys ir tikrai matau spragų iš mokytojų pusės, jie gali paruošti egzaminu, universitetui, tačiau ne darbui ir ne gyvenimui, mokytojai tam skiria per mažai dėmesio (lyg įgyti išsilavinimą būtų tas pats kas eiti dirbti). Atleisti pensinio amžiaus sulaukusius žmones. Suteikti darbo besimokantiems mokiniams atostogų metu. Sudaryti palankesnes sąlygas jaunimui dirbti, daugiau darbo vietų. Rasti daugiau darbo vietų, sudominti kitomis veiklomis, tapkit patys įdomus ir būkit su šypsenom, o nesurūgę. Kurti laikinas darbo vietas pagal supaprastintas darbo sutartis. Taip atsirastų daug norinčių veikti, gaunant nors ir menką, bet visgi užmokestį. Daugiau ir įvairesnių darbo vietų, kur galėtų dirbti jaunimas.	Skatinimo. Galimybės įsidarbinti ir dirbti kvalifikuota darbą. Susibūrimų kuriuose jauni žmonės galėtų pasidalinti savo mintimis apie gyvenimą, darbo būtinybę, su naujais žmonėmis mieste vesti temas apie tai kas mieste įdomu, ko tikėtis iš aplinkinių ir panašiomis temomis, be jokių universitetų baigusį savo tiesas aiškinančių specialistų, paprasti, nuoširdūs miestelio gyventojai. Įstaigų, kurios padėtų įgauti praktikos. Mokyti naujo, naudingo amato. Kino teatro, viešųjų renginių. Daugiau pramogų, ten mielai darbintųsi jaunimas. Paskatų mokyklose, mokymo apie darbingumą, su tuo susijusios (nors pačios minimaliausios) teisinės informacijos. Daugiau darbo vietų. Mezgimo centro senjorams. Vietos jaunimui (kavinės, praktikos vietų). Verslo steigimo kursų, informacijos apie trūkstamas darbo vietas. Naujų darbo vietų už didesnę nei minimalus darbo užmokestį

	Sukurti daugiau darbo vietų, kuriose galėtų dirbti mokiniai vakarais, nereikalaujant ilgų apmokymų (pvz. maitinimo įstaigos) Rengti paskaitas ir raginti juos. Juk tai daro dėl savęs. Sudominti, darbą pateikti iš kitos pusės. Skatinti dideles įmones (ne tik Kaišiadorių, bet ir, pvz., Vilniaus ar Kauno) įdarbinti jaunimą, įkuriant Kaišiadoryse įmonių filialus ar skyrius. Sukurti naujų darbo vietų. Skatinti juos per paskaitas per kurias pristatytu savo profesija Geranoriškiau priimti dirbti nepilnamečius, turėti tam sąlygas. Įsteigti daugiau darbo vietų. Kartu bendradarbiaujant su verslininkais suteikti galimybę savanoriauti Skatinti verslą, sudaryti geresnes galimybes per trumpą laiką įsigyti kvalifikacijas. Mokėti darbdaviams subsidijas	
Kaišiadorių miesto verslo atstovai	Griežčiau tikrinti LDB paramos gavėjus ir jų veiklas... Jei kiekvienas LDB darbuotojas SPECIALISTAS aplankytų bent po 2 gyventojus (iš ilgalaikių bedarbių sąrašų) darbo metu namuose - rezultatų gerėjimo ilgai laukti netektų... Teikti subsidijas įsidarbinusiems ir tebedirbantiems asmenims, kurie pasibaigus darbo biržos subsidijoms laikosi darbo ir stengiasi dirbti. Įkuriant savivaldybės nuomojamų gyvenamųjų patalpų nuomą – nėra kur gyventi Kaišiadoryse. Turėtų būti priimtas politinis sprendimas dėl nepagrįstų socialinių išmokų mažinimo. Tai valstybės lygmeniu. Kaišiadoryse galbūt atskirai dirbant su ilgamečiais bedarbiais palengva juos integruoti į darbo rinką. Iš bedarbių sąrašo šalinant realiai dirbančius, tik mokesčių nemokančius "bedarbius". Remti aukštųjų technologijų vystymo įmonių veiklą, sukuriant rajone Nano technologijų klasterį. Tai sudarytų prielaidas iki 500 naujų darbo vietų sukūrimui ir jaunimo (tiek turinčio aukštąjį, tiek vidurinį išsilavinimą) įdarbinimo rajone klausimų išsprendimui.	Reikalinga ne įranga, o socialinio skyriaus darbuotojų darbas su išvardintomis grupėmis ir sprendimų ieškojimas - ne vien tik pašalpų dalijimas ir visą mėnesį "ataskaitų" darymas kabinetuose.... Pastatyčiau porą daugiabučių kad iš kitų miestų atvykę norintys dirbti čia žmonės turėtų galimybę išsinuomoti gyvenamą plotą. Verslo mokykloje organizuočiau vakarines grupes besimokantiems gimnazistams. Baigę gimnaziją jau mokėtų kažką dirbti. . Susidarius nepalankiai politinei situacijai Artimuosiuose Rytuose bei kasdien didėjant religinių karinių veiksmų grėsmei, būtų skubos tvarka perkelta laboratorijų veikla į saugesnę vietą Rumšiškėse ar Kaišiadoryse, sudarant reikiamas ilgalaikės veiklos sąlygas, įgalinančias garantuotai vykdyti numatytas mokslines-gamybines programas, būtų apsaugotos investicijos. Būtų įkurta mokslinė-gamybinė laboratorija (tyrimai ir plėtra gamtos ir technikos mokslų srityse). Mokslinių tyrimų sritys: o MPCVD (cheminio dujų nusodinimo) technologinių procesų modeliavimas ir tobulinimas, įrangos tobulinimas ir naujos kūrimas. o Platau spektro monokristalų savybių ir panaudojimo perspektyvų tyrimas. - Monokristalų gamyba pagal iš anksto numatytas savybes. - Monokristalų termopjaustymo įrenginio kūrimas ir bandymas.
Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybių	Šitiek laisvų darbo vietų (apie 100) ir nedirbančių krūva??? Kaišiadorys - puikus strateginis miestas, Kauno r. apstu laisvų darbo vietų!!! Reikia braukti iš darbo biržos tinginius, tegul ima meškere, ne žuvį.	Nėra miesto pirties, kurioje galėtų nusiprausti už simbolinę kainą ne tik asocialūs asmenys, bet ir tie senjorai, kurie neturi savo privačiuose namuose vandens bei įrengtų vonios kambarių. Pramogų, pritraukiančių turistus - gal vandens parką, gal dar kokią įdomybę.

**organizacijų ir
kitų
suinteresuotų
grupių atstovai**

Verslininkai, darbdaviai ne visada elgiasi su darbuotojais sąžiningai, išnaudoja kiek gali iki maksimumo. Žmonės neatlaiko spaudimo, sąlygų ir vienintelis kelias lieka - išeiti iš darbo.

Galbūt pritraukti naujų įmonių, kurios suteiktų darbo vietas.

Pritraukti verslininkus, kad šie steigtų įmones ir taip atsirastų darbo vietų.

Tos problemos beveik nėra. Kas nori - dirba. Nedirbantys: 1. arba visos nori būti administratorėmis kur "mažai darbo" 2. arba įpratę gyventi iš pašalpų (jau čia gydymo reikia savotiško ir visos sistemos keitimo).

Ieškoti partnerių ir investuotojų pramonės ir darbo vietų kūrimui.

Mažinti mokesčius už individualias veiklas, verslo liudijimus, verslo kūrimą ir pan. kad kuo daugiau žmonių patys kurtų sau darbo vietas

Panaikinti pašalpų mokėjimą girtaujantiems, vykdyti prevencines programas alkoholizmo mažinimui. Šiuo metu tikriausiai 90 proc. bedarbių nedirba., nes "neapsimoka", o gaunamu valstybės pašalpų užtenka minimaliam egzistavimui.

Projektus įgyvendinti galvojant apie kuriamą pridėtinę vertę ir sinergiją su būsimais investiciniais ir kitais projektais, kurie skatins verslumą, verslą ir t.t.

Kaišiadoryse per mažai darbo siūlymų kvalifikuotiems žmonėms, daugiau dėmesio skiriama žemesnės kvalifikacijos gyventojų darbinimui. Manau, čia gelbėtų didesnė parama verslui, taip būtų įdarbinti tiek kvalifikuoti žmonės (pristabdomas protų nutekėjimas į artimiausius didžiuosius miestus), o kartu ir sukurta papildomų darbo vietų mažiau kvalifikuotai darbo jėgai. Kitas svarbus aspektas - kiek Kaišiadorių gyventojų ne tik gali, bet ir nori dirbti. Pagal neseniai daryto tyrimo duomenis aukštajai mokyklai, teko pastebėti tendenciją, kad vis gi didelė dalis gyventojų yra pripratę verstis iš gaunamų socialinių pašalpų ir visiškai nenori nieko keisti.

Manau mūsų mieste nedarbo problema nėra svarbiausia, svarbiau yra užimtumas ir socialiniai aspektai.

Kuo greičiau spręsti naujų būstų statybos klausimą, nes nėra galimybių išsinuomoti ar įsigyti būstą.

Traukinių tvarkaraščio! Gali vykti į didžiuosius miestus dirbti.

Gal pirmiausia trūksta centro kur žmonės mokintu gražių manierų, mandagumo, intelekto, vidinio grožio... Nes visi pikti, vaikai daug keiksmažodžių naudoja.

Laisvalaikio objektų, tokių kaip: muziejai, kino teatras; patrauklūs jaunimui ir inovatyvūs renginiai.

Švietimo apie IT naujoves, galimybes ir jų taikymą mūsų šiandienos gyvenime

Verslo inkubatorių, skatinančių smulkių verslų kūrimą (pvz. kaip pradėti kurti rankdarbius, kaip ir kur juos realizuoti, padėti užsiimti internetine prekyba ir t.t.t).

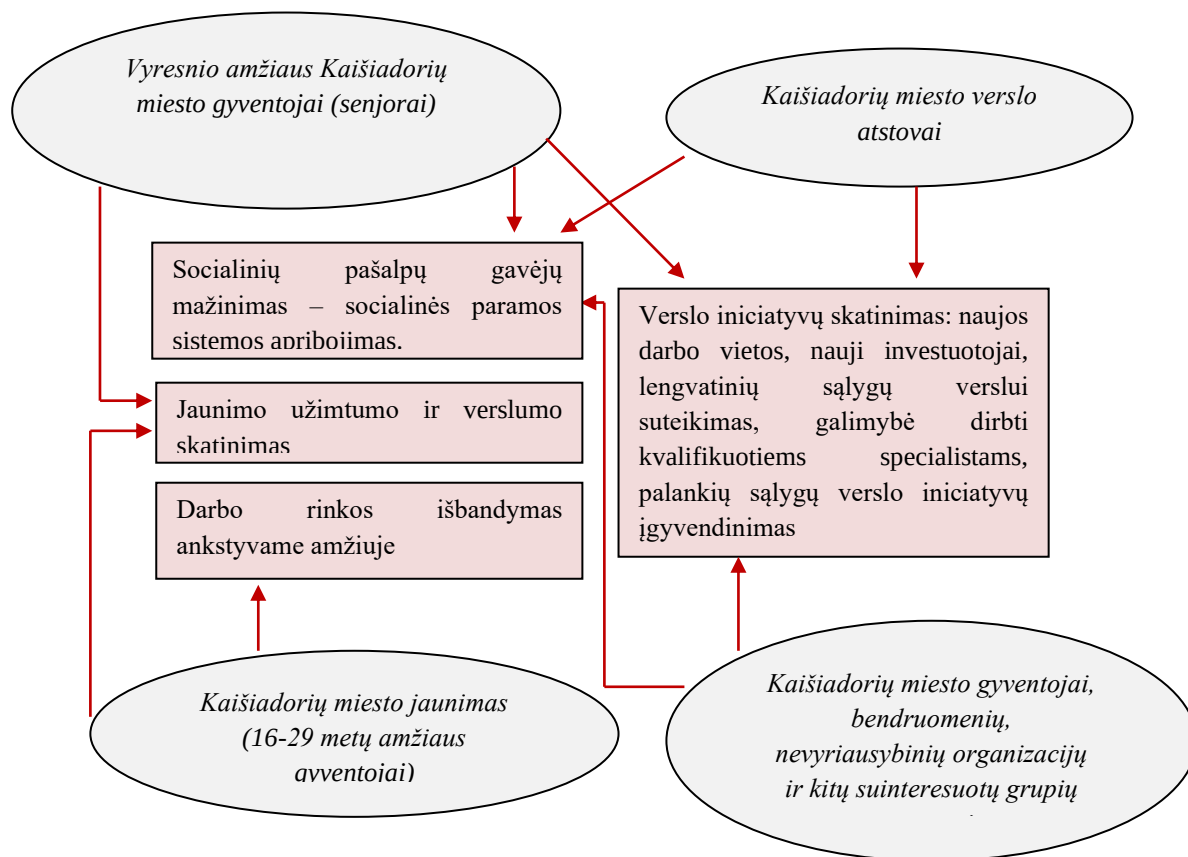
Kultūros renginiai, sportas ir pan.

Paslaugų net per daug, tačiau kokybiškų - ne. Tokiam dalykui nustatyti reikėtų platesnio tyrimo.

Užimtumo skatinimas per būrelių veiklą neaktyviems darbingiems asmenims.

Sąžiningų darbdavių.

Apibendrinant įvairių Kaišiadorių miesto suinteresuotų grupių, dalyvavusių tyrime, nuomonę galima teigti, jog mažinant nedarbą svarbiausia mažinti socialinių pašalpų gavėjų skaičių bei skatinti įvairias verslo iniciatyvas, užtikrinant jaunimo užimtumą ir galimybę išbandyti darbo rinką (žiūrėti 2 pav.).

2 pav. Kaišiadorių miesto suinteresuotų grupių nuomonė apie nedarbo mažinimo priemones

Neįgalieji, bedarbiai, neaktyvūs darbingi asmenys, nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas, senjorai ir jaunimas yra pagrindinės tikslinės grupės, kurios, Kaišiadorių miesto suinteresuotų grupių nuomone, turėtų būti strategijos tikslinė grupė bei yra ta grupė, kuri patiria socialinę atskirtį. Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai) mano, jog strategijos tikslinė grupė turėtų būti senjorai ir jaunimas, kurie, jų nuomone, patiria didžiausią socialinę atskirtį mieste. Kaišiadorių miesto jaunimo nuomone, strategija turėtų prisidėti prie jaunimo (įskaitant nedirbančio, nestudijuojančio ir nesimokančio) problemų sprendimų bei padėti bedarbiams integruotis į darbo rinką. Tačiau socialinę atskirtį, jaunimo nuomone, patiria neįgalieji, bedarbiai ir senjorai. Verslo atstovų nuomone, socialinę atskirtį mieste patiria jaunimas bei neaktyvūs darbingi asmenys, o strategija turėtų būti orientuota į neaktyvius darbingus asmenis, nedirbanti, nestudijuojanti ir nesimokanti jaunimą. Kaišiadorių miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovų nuomone, strategija turi orientuotis į neįgaliosius ir nedirbanti, nestudijuojanti ir nesimokanti jaunimą (žiūrėti 3 lentelę).

3 lentelė. Kaišiadorių miesto suinteresuotų grupių nuomonė apie tikslines grupes, į kurias turėtų būti orientuota strategija ir kurios patiria socialinę atskirtį (proc.)

	Vyresnio amžiaus Kaišiadorių miesto gyventojai (senjorai)		Kaišiadorių miesto jaunimas (16-29 metų amžiaus gyventojai)		Kaišiadorių miesto verslo atstovai		Kaišiadorių miesto gyventojai, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų suinteresuotų grupių atstovai	
	Turėtų	Yra	Turėtų	Yra	Turėtų	Yra	Turėtų	Yra
Marginalios Kaišiadorių miesto bendruomenės								
Neįgalieji		12		21,0	13,8		22,7	20,0
Bedarbiai			15,3	13,6	13,8			15,4
Ilgalaikiai bedarbiai		12		13,6		16,7	12,5	
Neaktyvūs darbingi asmenys					24,1	20,0	12,5	
Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas	15,0	12	17,1		17,2		18,2	
Kiti socialinę atskirtį patiriantys asmenys				12,3				
Senjorai	20,0	22,0		13,6	13,8			16,9
Jaunimas	20,0	22,0	22,5			20,0		

Tyrimo dalyvavę asmenys taip pat išskyrė ir idėjas, kurių įgyvendinimas galėtų prisidėti prie Kaišiadorių miesto gyventojų socialinės integracijos didinimo ir socialinės atskirties mažinimo bei nedarbo mažinimo. Tarp išsakytų nuomonių vyrauja verslo įmonių kūrimas bei kitos atskirtos idėjos, pavyzdžiui, vienišų mamų centro įkūrimas, neįgaliečių taksi paslaugos vystymas (plačiau 3 pav.).

	Įkurčiau vienišų mamų centrą arba vaiku namus	Įrengčiau pastatą, kuriame galėtų jaunimas susitikti ir šiltai praleisti laiką... pvz.: stalo žaidimų kambarys.	Amatų dirbtuvių kampas, tradicinės kultūros sklaida
Savitarnos skalbykla, šeimos parkas.	Įkurti centrą, kuris vienytų kuriančius Kaišiadorių asmenis, rūpintųsi produkcijos realizacija, internetinės parduotuvės veikla	Neformalaus švietimo	Savitarnos skalbykla, pirtis (ne pelno siekianti įstaiga)
Senjorų namų įkūrimas	Įmonės įsteigimas, kurioje dirbtų gyventojai, neturintys aukštojo išsilavinimo	Europos gamintojo atstovavimas, filialo įkūrimas	Įkurti gydymo centrą, skirtą priklausomybę nuo alkoholio turintiems asmenims. Priverstinai gydyti ilgalaikius
Įkurti ne pelno siekiančią įstaigą – sveikatingumo centrą su haloterapija.		Verslaus jaunimo idėjų inkubatoriaus įkūrimas	
Siuvyklos įkūrimas	Kino salės įkūrimas	Kultūros renginiai	Fizinio aktyvumo palaikymo priemonių

3 pav. Kaišiadorių miesto suinteresuotų grupių atstovų idėjos, skirtos Kaišiadorių miestui

2 priedas

2015 m. lapkričio 21 d. susitikimo su bendruomene dalyvių sąrašo kopija

2015 M. LAPKRIČIO 20 D. KAIŠIADORIŲ Miesto vietos veiklos grupės strategijos aptarimas

Eil. Nr.	Dalyvio vardas, pavardė	Bendruomenės/monės pavadinimas	Tel. Nr., elektroninis paštas
1	Aginta Pirmė	Kaišiadorių m. VVG	agita.pirmiene@ag.pmail.com, 868 77930
2	Remigijus Štubaiškas	Kaišiadorių m. VVG	remigijus.stubaiskas@kaišiadoriai.lt
3	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt, 868 77930
4	Algimantas Jankauskas	Kaišiadorių m. VVG	algimantas.jankauskas@kaišiadoriai.lt
5	Agnė Vaitė	DNB "Romunė"	agnė.vaitė@dnb.lt
6	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
7	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
8	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
9	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
10	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
11	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
12	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
13	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
14	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
15	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
16	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
17	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
18	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
19	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
20	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
21	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
22	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
23	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
24	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt
25	Agnė Štubaitė	Kaišiadorių m. VVG	agnė.stubaitė@kaišiadoriai.lt

2015 m. lapkričio 20 d. susitikimo su bendruomene akimirkos

2015 m. gruodžio 21 d. susitikimo su bendruomene dalyvių sąrašo kopija

2015 m. gruodžio 21 d. Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės strategijos aptarimas

Eil. Nr.	Dalyvio vardas, pavardė	Bendruomenės/įmonės pavadinimas	Tel. Nr., elektroninis paštas
1	Rimantas Mikulaitis	„Voluntarius LT“	2. mikulaitis@voluntarius.lt
2	Agnė Purvė	„Tauras“ m. v. v.	agnė.purvė@gmail.com
3	Šarūnas D. Devenštromas	K. R. E. m.	devenstros@krm.lt
4	Jonas Jureckas	Technologijų verslo mokykla	j.jureckas@pinas.lt
5	Alina Simonaitė	„I. A. B.“ „Cherpytis“	alinasimonaitė@gmail.com
6	Danė Dagnienė	„K. S. Kaimėdai“	danewile@gmail.com
7	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
8	Jonas Mikulaitis	„K. S. Kaimėdai“	jonas.mikulaitis@gmail.com
9	Artūras Jureckas	„K. S. Kaimėdai“	arturas.jureckas@gmail.com
10	Dominykas Jakaitis	„K. S. Kaimėdai“	dominykas.jakaitis@gmail.com
11	Edita Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	edita.jureckaitė@gmail.com
12	Dominykas Jakaitis	„K. S. Kaimėdai“	dominykas.jakaitis@gmail.com
13	Jonas Simonaitis	„K. S. Kaimėdai“	jonas.simonaitis@gmail.com
14	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
15	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
16	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
17	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
18	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
19	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
20	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
21	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
22	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com
23	Alina Jureckaitė	„K. S. Kaimėdai“	alina.jureckaitė@gmail.com

2015 m. gruodžio 21 d. susitikimo su bendruomene akimirkos

2015 m. gruodžio 31 d. straipsnio, publikuoto Kaišiadorių Aiduose, kopija

2015 m. gruodžio 31 d., ketvirtadienis

Kaišiadorių aidai

7 ps.

Svarbūs darbai, atlikti besibaigiant 2015 metams

Skirmantas AGURKIS

UAB „Kaišiadorių vandens“ direktorius

Kruonio miestelio vandervietėje 2005 metais buvo įrengti vandens nuvežimo įrenginiai. Įrengus vandens nuvežimo įrenginius, Kruonio miestelio gyventojams buvo tiekiamas geriamasis vanduo, atitinkantis higienos normų reikalavimus. Per 10 eksploatacinių metų įrenginiai ir pablogėjo geriamojo vandens kokybė, bendrosios geležies kiekis 10 ir daugiau kartų viršijo leidžiamą HN 24:2003 reikalavimus. 2015 m. rugpjūtį vandens nuvežimo įrenginių darbas buvo sustabdytas, vandio į gyvenvietę buvo tiekiamas nevalytas. Įvertinus bendrovės specialistų nuomonę, buvo priimtas sprendimas dėl remonto vandens nuvežimo įrenginių reikalingumo Kruonio miestelyje. Buvo paskelbtas Kruonio vandenvietės vandens nuvežimo įrenginių rekonstrukcijos darbų pirkimo konkursas.

Konkursą laimėjo ir darbus vykdė įmonė UAB „Eigest“. Geriamojo vandens nuvežimo įrenginių rekonstrukcijos metu buvo:

- * pakeisti oksidatoriai;
- * pakeisti oro filtrai, oro reguliavimo droželės;
- * permontuotas technologinis vandens dyklas;
- * pakeisti filtrų užpildai.

Po atliktos visiškos filtrų rekonstrukcijos, atliktas bakteriologinis ir cheminis geriamojo vandens tyrimas. Iki 2015 m. lapkričio 30 d. Kruonio miestelio vartotojams vanduo tiekiamas atitinkantis higienos normų reikalavimus.

UAB „Kaišiadorių vandens“ specialistai nuo spalio pradžios pastebėjo, kad pradeda kilti vandens stygiai Dovanonų kaimo vandervietėje. Panašią situaciją buvo pavykę išspręsti Rumšiškių miestelio gyventojai ir kiti vartotojai rugsėjo mėnesį staigiai papūtė žąklų geriamojo vandens trūkumą, kuris kilo dėl gręžinių našumo sumažėjimo. Našumo sumažėjimui įtaką turėjo gamtiniai ilgai užstęsus sausūs sąlygų laikotarpis, dėl ko pažėmėjo vandens lygis gręžiniuose. Tam, kad nepasikartotų panašios situacija, ir siekiant, kad būtų užtikrintas neperteklinas vandens tiekimas gyventojams, bendrovės direktoriaus pavedimu buvo sudaryta komisija iš bendrovės specialistų „Dėl Dovanonų gyvenvietės vandens gręžinio Nr. 3636 našumo nustatymo“. Įvertinus esančią situaciją, buvo priimta prie vieningos nuomonės dėl Dovanonų gyvenvietės vandervietėje esančio gręžinio Nr. 3636.

1. Gręžinio našumas esant nedideliam vandens poreikiui Dovanonų gyvenvietėje iš dalies pakankamas. Slėgis po nuvežimo 2,0 atn, tačiau esant didesniai vandens poreikiui (piko valandomis), slėgis krenta iki 0,6–0,8 atn.

2. Gręžinio našumas privertėmsi palaikyti vieną filtrą praplovimui ir nepakankamas. Slėgis po nuvežimo nukrenta iki 1,0 atn.

3. Planuojant dviem ir daugiau filtrų, kai yra didelis vandens poreikis, gręžinio našumas yra nepakankamas. Slėgis po nuvežimo nukrenta iki 0,5 atn. Tai yra blogai, nes daugiabučių namų

gyventojai antrame aukšte jaučia vandens stygį.

Komisijos narių sprendimu ir remiantis UAB „Kamo hidrogeologija“ 2015 m. spalio 8 d. patikrinimo aktu Nr. 1510-08.1 priimtas vieningas sprendimas – Dovanonų kaimo vandervietėje įrengti papildomą naują vandens gręžinį, kurio našumas būtų ne mažesnis kaip 8–10 m³/h. Dovanonų kaimo vandervietėje jau vykdomi naujo geriamojo vandens gręžinio įrengimo darbai.

Specialistų sudaryta komisija ir atliktieji nuolatos stebės gręžinių našumo pajėgumo svyravimus visose bendrovės eksploatuojamose vandenvietėse.

PERKAME MIŠKĄ
(su žeme arba išskirtimui).

Atsiskaitome iš karto.
Santikos g. 10, Alytus.
Tel.: 8 616 38 526,
8 614 16 004,
info@perkamemiska.lt,
www.perkamemiska.lt

Brangiai PERKAME
arklius arba keičiamieji
ramius darbinus.
Tel. 8 683 00 890

KAMINAI

- Kaminų įdėklai
- Pirstatomi kaminai
- Remontas
- Valymas

Garantuojame aukštą
kokybę!
Tel. 8 620 77844

Didelė įmonė
BRANGIAI PERKA
įvairaus
brandumo miškus.
Tel. 8 633 33 333,
8 644 44 444

www.auskstidarbai.lt
Atlieka įvairius darbus aukštyje:
medžių genėjimas ir šalinimas,
stogų remontas ir priežiūra.
Aukštaičio paslaugos.

VSOS
AUTOBOKŠTELIO
PASLAUGOS.
Tel. 8 621 11 210

Dantų tiesinimas Kaišiadoryse!

• Gydytojo-ortodonto konsultacija dėl kreivų dantų ir blogo sąkandžio gydymo
• Dantų tiesinimas breketais (metaliniams, safriniais ir kt.)
• Dantų tiesinimas plastikais ir t. t.

Tel. 8 665 19 954, Gedimino g. 42, Kaišiadorys
(E. Kerševičienės odontologijos klinika)

BRANGIAI PERKA
ARKLIUS, KARVES,
BULIUS, TELYČIAS.
DIRBAME be poilsio dienų.
TVARKOME valstybės išmokas.
TEIKIAME gyvulių pervežimo paslaugas.
Tel. 8 621 34 123

Brangiai PERKAME
mišką
(12000 Eur/ha).
Tel. 8 659 99 929

Atėjo žiema. Ką turi žinoti sodo technikos turėtojai?

Tam, kad sodo technika naudotumės kuo ilgiau, būtina įatinkami apsaugos elementai – elementarus švaros palaikymas. Neretai įrenginiai paliekami sudėtingai tiesiog ponaudojimo. Vėjos nuopjovos traktorininkui ar vejapjovės tikrai kenksmingi. Turi rūpintis masę, kuri pasmerkiama korozijai pjūvio metu, ten susikaupusi drėgmė kenkia ir kitiems pjūvio agregato ir avarijos. Ilgainiui žolės nuopjovos tampa kietu masė, kuri gadinama aerodinamiškai

piojimo mazgo sąlygos. Dėl to vejapjovė ar vėjos traktorius vėliau ima prašyti pjauti, sunikinti ir mulčioti mūšant žolę. Panašius poveikius nutinka, nuolat nevalant įrenginio grandininio pjūklų – anksčiau laiko sudyla sniekas, prasciai veikia saugos stabdžiai, neišvarumai gerokai patrumpina ir sniekas gulo be pjūvio juostos tarvainio laiko. O juk viso to išvengti paprasta – tereikia reguliariai valyti įrenginius, kuriais dirbama.

Antras, neapkreipiamas technika gadinantis faktorius – senas benzinas. Šiuolaikinių degalinių kuras su-

dėtyje turi net 10 proc. alkoholio, kuris savarauku traukia drėgmę ir praranda savybes vos per mėnesį. Kuro likučiai ir drėgmė žiemojimoje vėjos ir miško technikoje beprasmiškai sukelia koroziją karbūratizaciją, mūsošes užkamsa kuro filtras. Tai – dažniausia priežastis, dėl kurios kiekvieną pavasarį žiemos anksčiau laiko susiduria su brangių remontais ar net pirmalaikio technikos keitimu. Šito išvengti paprasta ir nieko nekainuoja – tiesiog reikia išrūginti žiemoti be kuro likučių sistemoje. Arba į kūrą galima įmaišyti senąją stabdymo cheminio stabilizatoriaus. Tada

sistemoje likęs nebeskyla benzinas apsaugos įrenginio variklį nuo sąveikos su deguonimi.

Trečias, ir turbūt paradoksaliai rečiausias priežastis aspektas – varikliai. Kodėl paradoksaliai? Pirkdami tiek vėjos, tiek ir miško techniką, žmonės linkę daugiau nei reikia dėmesio teikti varikliui galiai. O ją nusipirkę, dažniausiai ignoruoja svarbiausią galia veikiantį komponentus – dažniausiai neišvarumai oro filtras ir beveik niekada nesirūpinama degimo žvakėmis iki kol variklis tiesiog nustoja dirbti.

ECHO GRANDININIAI PJŪKLAI IR KITA SODO-MIŠKO TECHNIKA JAU KAIŠIADORYSE!

ECHO 5 metų garantija 2 metų garantija juridiniams asmenims!

Mus rasite:
Gedimino g. 62, Kaišiadorys

sodo ekspertai.lt

Kuriamės
Lietuvos žemė
2014-2020 metų
Europos Sąjungos
Ramytoji programos
vokimo programa

Kaišiadoriečiai dar gali teikti paskutinius siūlymus Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos projektui

Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė įgyvendina projektą „Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos parengimas“. Šiuo projektu siekiama parengti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją, kuri paslaugoms didinant vietinės įsidarbinimo galimybes ir mažinant nedarbą Kaišiadorių mieste, taip pat prisidės skatinant bendruomenės socialinę integraciją ir suteikiant daugiau galimybių neaktyviems darbingiems asmenims.

Šiuo metu jau yra parengtas Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijos projektas. Jis 2015 m. gruodžio 21 d. buvo pristatytas gyventojams ir kitiems suinteresuotų grupių atstovams susitikimu su jais metu. Per susitikimą buvo aptartos strategijoje numatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti mažiau galimybių turinčių asmenų užimtumą, suteikiant neformalios profesinio mokymo galimybes bei darbo įgūdžių įgijimą darbo vietoje, bei skatinti gyventojus pradėti savo verslą ar savarankišką veiklą.

Kaišiadorių miesto gyventojai, nevyriausybių organizacijų nariai, bendruomenės bei verslo ir vietos valdžios suinteresuoti asmenys iki 2016 m. sausio 10 d. dar gali išsakyti savo idėjas ir pasiūlymus, kaip Kaišiadoryse būtų galima mažinti nedarbo problemas ir socialinę atskirtį.

Pasiūlymus ir idėjas galite pateikti Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupės pirmininkei Ligai Pūrienai elektroniniu paštu lita.purienė@gmail.com.

Informuoja Kauno visuomenės sveikatos centras

Į darželį – tik pasiskiepijus nuo užkrečiamųjų ligų

Jau nuo 2016 m. sausio priimant vaikus į kinoklyklo ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas bus reikalaujama nurodyti jų skiepijimų būklę. Taip siekiama apsaugoti kolektyvus lankančius vaikus nuo užkrečiamųjų ligų, nuo kurių yra galimybė pasiskiepyti.

Vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 75:2010 „Įstaiga vykdanči kinoklyklo ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Sveikatos saugos reikalavimai“ (nuoroda į <http://kaunoovc.san.lt/naudinga-informacija/asi/Imunoprofilaktika>), nuo 2016 m. sausio 1 d. naujai priimant vaikus į tokias įstaigas reikės pateikti naujo parodydžio „Vakų sveikatos pažymėjimą“ (nuoroda į <http://kaunoovc.san.lt/naudinga-informacija/asi/Imunoprofilaktika>), kuriam bus nurodyta, kad vaikas yra pasiskiepijus nuo tymų, raudonukės ir poliomieliito, nepasiskiepijus esant kontraindikacijoms arba nepasiskiepijus. Tokie patys reikalavimai bus taikomi ir vaikams, kurie jau lanko kinoklyklo ir priešmokyklinio ugdymo įstaigą ir kasetai pateikia „Vakų sveikatos pažymėjimą“. Jeigu vaikas nebus pasiskiepijus ir nebus nurodyta, kad yra kontraindikacijų, toks vaikas į kinoklyklo ugdymo ir ar priešmokyklinio ugdymo įstaigą nebus priimamas.

Įsidedant, kad „Vakų sveikatos pažymėjimas“ galioja vienerius metus nuo jo išdavimo datos.

Nustatyti reikalavimai padės sukurti saugią aplinką vaikų ugdymo įstaigose, leis išlaikyti aukštą skiepijimo apimtį ir prisidės prie pasauliųjų likviduojamų infekcijų – poliomieliito, tymų ir raudonukės – išnaikinimo.

Svarbu žinoti, kad vaikai turi būti skiepijami pagal sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorių (nuoroda į <http://kaunoovc.san.lt/naudinga-informacija/asi/Imunoprofilaktika>). Tokiu atveju dauguma pasiskiepijusių įgyja reikiamą imuniteta reikiamu laiku.

Rekomenduojama laisyti vaikų skiepijimą kalendoriuje numatytą terminą, ne vien dėlto, kad nereikėtų papildomai rūpintis dėl priėmimo į ugdymo įstaigą 2016 m., bet ir dėl to, kad apsaugotume savo vaikus nuo pavojingų ligų. Skiepijimo efektyvumas rodytas moksliniais tyrimais.

Dėl skiepijimų reikėtų kreiptis į savo šeimos gydytoją.

Parengė

Kristina RUDZINSKAITĖ

Kauno visuomenės sveikatos centro Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės skyriaus vedėjo pavaduotoja

(Kvietimo teikti bendruomenių vietos plėtros projektinius pasiūlymus forma)

(Miesto VVG pavadinimas)

(Miesto VVG adresas)

**KVIETIMAS TEIKTI BENDRUOMENIŲ VIETOS PLĖTROS
PROJEKTINIUS PASIŪLYMUS**

(Miesto VVG pavadinimas)

1.	Vietos plėtros strategijos pavadinimas	
2.	Vietos plėtros strategijos teritorija	
3.	Vietos plėtros strategijos tikslas	
4.	Vietos plėtros strategijos uždavinys, veiksmas (-ai)	
5.	Preliminarus vietos plėtros projekto biudžetas	
6.	Tinkami vietos plėtros projektinių pasiūlymų teikėjai	
7.	Vietos plėtros projektinių pasiūlymų pateikimo būdas ir tvarka	
8.	Vietos plėtros projektinių pasiūlymų rinkimo laikotarpis	

9.	Kita informacija	
----	------------------	--

6 priedas

(Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros projektinio pasiūlymo forma)

(pareiškėjo pavadinimas)

BENDRUOMENIŲ INICIJUOTOS VIETOS PLĖTROS PROJEKTINIS PASIŪLYMAS

_____ Nr. _____

(data)

1. Preliminarus bendruomenės inicijuotos vietos plėtros projekto (toliau – projektas) pavadinimas	<i>Rekomenduojama projekto pavadinimą pasirinkti trumpą ir aiškų, nusakantį projekto idėją, nevartojant įstaigų ar organizacijų pavadinimų. (Galimas simbolių skaičius – 150)</i>
--	--

2. Pareiškėjo duomenys

2.1. Pareiškėjo rekvizitai	Pavadinimas	
	Juridinio asmens kodas	
2.2. Pareiškėjo kontaktiniai duomenys	Adresas	
	Telefonas	
	Faksas	

	El. p. adresas	
2.3. Projekto vadovas / atsakingas asmuo	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Telefonas	
	Faksas	
	El. p. adresas	
2.4. Kontaktinis asmuo	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Telefonas	
	Faksas	
	El. p. adresas	

3. Duomenys apie projekto partnerį

Ar projektą numatoma įgyvendinti su partneriu (-iais)?	☐ taip ☐ ne (jeigu pažymima „ne“, kita lentelė nepildoma)
---	--

Partnerio rekvizitai	Pavadinimas	
	Juridinio asmens kodas	

4. Projekto aprašymas (santrauka)

4.1. Trumpas projekto esmės aprašymas
<i>(Nurodyti, kokia problema sprendžiama, kokios priežastys nulėmė projekto įgyvendinimą, nurodyti projekto tikslą ir aprašyti, kaip jis susijęs su 8.6.1-ESFA-V-911 priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ (toliau – Priemonė) tikslu. Trumpai aprašyti, kokios projekto veiklos bus įgyvendinamos ir pagrįsti, kaip jos susijusios su Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nurodytomis veiklomis. Trumpai aprašyti siekiamus projekto rezultatus, nurodyti, kokiai tikslinei grupei skirtas projektas, pateikti kitą svarbią informaciją (galimas simbolių skaičius – 1000))</i>

4.2. Projekto atitiktis Veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), nuostatomis

(Trumpai aprašyti, kaip projektas prisidės siekiant Veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.6 investicinio prioriteto „BIVP strategijų įgyvendinimas“ 8.6.1 konkretaus uždavinio „Pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“ rezultatų)

4.3. Projekto atitiktis vietos plėtros strategijai

(Nurodyti vietos plėtros strategiją, vietos plėtros strategijos teritoriją, tikslą, uždavinį ir veiksmą (-us), kuriems įgyvendinti skirtas projektas ir pagrįsti, kaip projektas atitinka nurodytus aspektus. Taip pat nurodyti, prie kokių, vietos plėtros strategijoje numatytų, rezultatų ir produktų rodiklių pasiekimo prisidės projektas.)

4.4. Projekto parengtumas ir atitiktis projektų parengtumo sąlygoms, nustatytoms projektų finansavimo sąlygų apraše)

(Jei Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše numatyti projektų parengtumo reikalavimai, nurodyti, kaip projektas juos atitinka. Taip pat nurodyti kitus iki vietos plėtros projektinio pasiūlymo pateikimo atliktus parengiamuosius projekto darbus bei darbus, kurie bus atlikti iki projekto paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai (galimas simbolių skaičius – 600)

5. Projekto tikslas, uždavinys (-iai), veikla (-os), fiziniai rodikliai

Projekto tikslas:

(Nurodomas projekto tikslas. Galimas simbolių skaičius – 300. Nurodyti privaloma.)

Projekto uždaviniai	Planuojamos projekto veiklos pavadinimas	Planuojamos projekto veiklos aprašymas	Fiziniai rodikliai
<i>Detalizuojamas projekto tikslas per aprašomus uždavinius. Kiekvienas uždavinys nurodomas atskiroje eilutėje.</i>	<i>Nurodomos projekto veiklos. Kiekviena veikla nurodoma atskiroje eilutėje.</i> <i>Galimas simbolių skaičius – 400.</i>	<i>Aprašoma kiekviena projekto veikla, ją pagrindžiant ir nurodant atitiktį bent vienai veiklai, nurodytai Priemonės, pagal kurią teikiamas projektas, projektų finansavimo sąlygų apraše. Galimas simbolių skaičius – 10 000.</i>	<i>Nurodomi fizinių rodiklių pavadinimai, siektinos reikšmės ir mato vienetai.</i> <i>Vienai veiklai</i>

Tikslui pasiekti negali būti numatomi daugiau kaip trys uždaviniai. Galimas simbolių skaičius – 450. Nurodyti privaloma.	Nurodyti privaloma. Prie vieno projekto uždavinio galima nurodyti ir kelias planuojamas projekto veiklas, bet ne daugiau kaip penkias.		nurodomas vienas rodiklis. Galimas simbolių skaičius – 220.
1.			
2.			
...			

6. Stebėsenos rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vnt.	Planuojama rodiklio reikšmė
Produkto rodikliai		
Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyti stebėsenos <u>produkto rodikliai</u> , prie kurių būtų prisidedama įgyvendinant projektą.	Nurodomas rodiklio matavimo vienetas, pvz.: dalyvių, projektų skaičius ir pan.	Nurodoma vykdant projektą numatomo pasiekti rodiklio reikšmė.
Rezultato rodikliai		
Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyti stebėsenos <u>rezultato rodikliai</u> , prie kurių būtų prisidedama įgyvendinant projektą.	Nurodomas rodiklio matavimo vienetas, pvz., procentas (proc.).	Nurodoma vykdant projektą numatomo pasiekti rodiklio reikšmė.

Visoje lentelėje galimas įrašyti maksimalus simbolių skaičius – 1000.

7. Preliminarus projekto biudžetas

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Planuojama projekto išlaidų suma, Eur	Išlaidų pagrindimas, priskyrimas projekto veikloms, nurodytoms 5 punkte
7.1.	Žemė		
7.2.	Nekilnojamas turtas		
7.3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		
7.4.	Įranga, įrenginiai ir kt. turtas		
7.5.	Projekto vykdymas		
7.6.	Informavimas apie projektą		
7.7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal vienodo dydžio normą		
7.8. Iš viso:			

8. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai

Finansavimo šaltinio pavadinimas	Suma, Eur
8.1. Prašomos skirti lėšos	Nurodoma prašoma skirti projekto finansavimo lėšų suma. Nurodyti privaloma.
8.2. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas. Kai taikoma, nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.1. Viešosios lėšos	8.2.1.1 + 8.2.1.2 + 8.2.1.3 nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas iš valstybės biudžeto, savivaldybės

	<i>biudžeto ar kitų viešųjų lėšų šaltinių. Nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.1.1. Valstybės biudžeto lėšos	<i>Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra valstybės biudžetas. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.1.2. Savivaldybės biudžeto lėšos	<i>Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra savivaldybės biudžeto lėšos. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.1.3. Kiti viešųjų lėšų šaltiniai	<i>Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra kiti viešųjų lėšų šaltiniai (pvz., Užimtumo fondo, valstybės įmonių lėšos, kitų juridinių asmenų, kurie yra perkančiosios organizacijos, nurodytos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose, lėšos). Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.2. Privačios lėšos	<i>8.2.2.1 + 8.2.2.2 nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas iš nuosavų lėšų ar kitų lėšų šaltinių. Kai taikoma, nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.2.1. Nuosavos lėšos	<i>Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra nuosavos lėšos. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.2.2.2. Kiti lėšų šaltiniai	<i>Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra kiti lėšų šaltiniai, pvz., banko paskola. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.</i>
8.3. Iš viso	<i>8.1 + 8.2 nurodoma bendra projekto išlaidų suma. 8.1 ir 8.2 papunkčių suma turi sutapti su bendra išlaidų suma, nurodyta vietos plėtros projekto pasiūlymo dalyje „Preliminarus projekto biudžetas“. Nurodyti privaloma.</i>

9. Projekto įgyvendinimo laikotarpis ir paraiškos rengimas

Paraiškos finansuoti projektą pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas (metai, mėnuo, diena)	
Preliminari projekto pradžios data ir įgyvendinimo trukmė mėnesiais	

10. Vietos plėtros projektinio pasiūlymo priedai

Eil. nr.	Priedo pavadinimas	Priedo lapų skaičius
1.	<i>Pateikiami priedai, nurodyti Priemonės, pagal kurią teikiamas projektas, projektų finansavimo sąlygų apraše, ir (arba) kiti dokumentai, pagrindžiantys vietos plėtros projektiniame pasiūlyme nurodytą informaciją.</i>	
...		

11. Pareiškėjo patvirtinimas

Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra tiksli ir teisinga.

(atsakingo asmens pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

A. V.

(Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinės/galutinės ataskaitos forma)

(Miesto VVG pavadinimas)

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO METINĖ/GALUTINĖ ATASKAITA

(Pasirinktą ataskaitos tipą pabraukti)

_____|_____|_____|_____| Nr. _____|_____|_____|

(data)

(sudarymo vieta)

1. Ataskaita pateikiama už |_|_|_| metus

2. Informacija apie projektą

Miesto VVG	
Vietos plētros stratēģijas pavadinimas	

		Mokėjimo prašymų terminai	☐
		Banko sąskaita	☐
		Vietos plėtros strategijos vykdytojo rekvizitai	☐
	Keitimo data	_ _ _ _ _ _ _ _	
	Keitimo priežastis (-ys) ir tikslas	Keitimas Ministerijos iniciatyva (dėl teisės aktų pasikeitimo) (nurodyti)	
		Kita (nurodyti)	
	Keitimo įtaka/pasekmės (detaliai nurodomos keitimo pasekmės vietos plėtros strategijos įgyvendinimui, ypač keitimo objektui)	Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo terminams. Paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti sumos/investicijų pasiskirstymui: a) tarp vietos plėtros strategijos prioritetų; b) tarp vietos plėtros strategijos priemonių; c) tarp vietos plėtros strategijos įgyvendinimo etapų. Planuotiems vietos plėtros strategijos kiekybiniais ir (ar) kokybiniais pasiekimams. Mokėjimo prašymų terminams. Kita (nurodyti).	
1.			
...			

4. Pasiiekti rodikliai (pildoma už ataskaitinį laikotarpį, vadovaujantis vietos plėtros strategijoje numatytais pasiekti rodikliais pagal numatytą įgyvendinti vietos plėtros strategiją)*

Eil. nr.	Rodikliai, numatyti vietos plėtros strategijoje	Matavimo vnt.	Pasiekimo rezultatai	Komentarai
1.				
2.				
...				

5. Informacija apie vietos plėtros strategijoje numatytų veiksmų įgyvendinimą

2.		
...		

8. Papildoma informacija

Šioje skiltyje miesto VVG gali įrašyti visa reikiamą papildomą informaciją (pvz., pateikia priešastis dėl veiksams nesuplanuotų vietos plėtros projektų ar vietos plėtros projektų, neįtrauktų į sąrašus, baigtus įgyvendinti veiksmus, iš dalies baigtus ir pan.).

(Miesto VVG vadovo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

8 priedas

ASOCIACIJA ELEKTRŲNŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ
ASOCIACIJA KAIŠIADORIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

2016 m. sausio 6 d. Nr. S-1 / VP-2

Asociacija Elektrėnų miesto vietos veiklos grupė, atstovaujama pirmininkės Kristinos Vitartės ir Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė, atstovaujama pirmininkės Ligitos Pūrienės, siekdami kartu plėtoti miestų vietos veiklos grupių veiklą, bendradarbiauti, siekiant didinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, užimtumą ir dalyvavimą visuomeninėje veikloje ir kt. klausimais, dalyvauti bendruose projektuose, organizuoti kultūrinius, socialinius ir kt. renginius, sudaro šią sutartį:

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sutartimi abi šalys siekia skatinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, užimtumą ir dalyvavimą visuomeninėje veikloje, dalyvaujant projektinėje veikloje, organizuojant ir vykdant bendrus renginius.

II. SUTARTIES OBJEKTAS

2. Sutarties dalyviai įsipareigoja bendradarbiauti, siekiant didinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, įvairių renginių organizavimo srityje, dalyvaujant projektinėje veikloje.
3. Sutarties dalyvių bendradarbiavimas gali būti realizuotas kultūros, sporto, socialinės, informacinės, projektų rengimo ir vykdymo veiklos srityse.

III. SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

4. Bendradarbiauti organizuojant veiklas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims.
5. Bendradarbiauti inicijuojant ir organizuojant seminarus, paskaitas užimtumo ir kitais aktualiais klausimais.
6. Bendradarbiauti rengiant bei dalyvaujant įvairiuose projektuose.
7. Bendradarbiauti skleidžiant informaciją apie galimybę dalyvauti šalių organizuojamų organizuojamuose renginiuose.

II. KITOS SĄLYGOS

8. Šios sutarties susitarimai gali būti papildomi naujais priedais, kai pateikiami raštu ir pasirašomi šalių įgaliotų asmenų. Priedai turi tokią pačią juridinę galią kaip ir ši sutartis ir yra neatskiriama šios sutarties dalis.
9. Lėšomis priemonėms įgyvendinti rūpinasi abi sutarties šalys pagal susitarimą.

10. Sutartis įsigalioja nuo pasirašymo dienos ir jos galiojimas neterminuotas. Sutartis nutraukiama vienos iš šalių pageidavimu ir įspėjus apie tai partnerę prieš du mėnesius iki sutarties nutraukimo.

11. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, turinčiais vienodą juridinę galią, po vieną egzempliorių kiekvienai šaliai.

ŠALIŲ ADRESAI IR PARAŠAI

Asociacija Elektrėnų miesto vietos veiklos grupė

Elektrinės g. 8-2, LT-26108 Elektrėnai

Tel. 860445751

Pirmininkė

Kristina Vitartė

Asociacija Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė

Bažnyčios g. 4, LT-56121 Kaišiadorys

Tel. 861877930

Pirmininkė

Ligita Pūrienė

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ASOCIACIJA KAIŠIADORIŲ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

ASOCIACIJA KAIŠIADORIŲ RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

2016 m. sausio 15 d. Nr. *VP-3 / SUT-1*

Asociacija Kaišiadorių miesto vietos veiklos grupė, atstovaujama pirmininkės Ligitos Pūrienės ir Kaišiadorių rajono vietos veiklos grupė, atstovaujama pirmininkės Janinos Augustinavičienės, siekdami kartu plėtoti miesto ir rajono vietos veiklos grupių veiklą, bendradarbiauti, siekiant didinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, užimtumą ir dalyvavimą visuomeninėje veikloje ir kt. klausimais, dalyvauti bendruose projektuose, organizuoti kultūrinius, socialinius ir kt. renginius, sudaro šią sutartį:

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sutartimi abi šalys siekia skatinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, užimtumą ir dalyvavimą visuomeninėje veikloje, dalyvaujant projektinėje veikloje, organizuojant ir vykdant bendrus renginius.

II. SUTARTIES OBJEKTAS

2. Sutarties dalyviai įsipareigoja bendradarbiauti, siekiant didinti socialinę atskirtį patiriančių asmenų integraciją, įvairių renginių organizavimo srityje, dalyvaujant projektinėje veikloje.
3. Sutarties dalyvių bendradarbiavimas gali būti realizuotas kultūros, sporto, socialinės, informacinės, projektų rengimo ir vykdymo veiklos srityse.

III. SUTARTIES ŠALIŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

4. Bendradarbiauti organizuojant veiklas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims.
5. Bendradarbiauti inicijuojant ir organizuojant seminarus, paskaitas užimtumo ir kitais aktualiais klausimais.

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

6. Bendradarbiauti rengiant bei dalyvaujant įvairiuose projektuose.
7. Bendradarbiauti skleidžiant informaciją apie galimybę dalyvauti šalių organizuojamuose renginiuose.

IV. KITOS SĄLYGOS

8. Šios sutarties susitarimai gali būti papildomi naujais priedais, kai pateikiami raštu ir pasirašomi šalių įgaliotų asmenų. Priedai turi tokią pačią juridinę galią kaip ir ši sutartis ir yra neatskiriama šios sutarties dalis.
9. Lėšomis priemonėms įgyvendinti rūpinasi abi sutarties šalys pagal susitarimą.
10. Sutartis įsigalioja nuo pasirašymo dienos ir jos galiojimas neterminuotas. Sutartis nutraukiama vienos iš šalių pageidavimu ir įspėjus apie tai partnerę prieš du mėnesius iki sutarties nutraukimo.
11. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, turinčiais vienodą juridinę galią, po vieną egzempliorių kiekvienai šaliai.

V. ŠALIŲ ADRESAI IR PARAŠAI

**Asociacija Kaišiadorių miesto vietos
veiklos grupė**

Įm. kodas 304059650

Bažnyčios g. 4, LT-56121 Kaišiadorys

Tel. 861877930

Pirmininkė

Ligita Pūrienė

**Asociacija Kaišiadorių rajono vietos
veiklos grupė**

Įm. kodas 300048592

Gedimino g. 48, LT-56121 Kaišiadorys

Tel. 860763800

Pirmininkė

Janina Augustinavičienė

LĖŠŲ POREIKIO PAGRINDIMAS

1. TIKSLAS.PLĖSTI SOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS IR JŲ GAVĖJŲ TIKSLINĘ GRUPĘ, MAŽINANT NEIGIAMĄ SOCIALINĘ SITUACIJĄ MIESTE

1.1. UŽDAVINYS. KURTI IR VYSTYTI NAUJAS PSICHOSOCIALINES IR KITAS PASLAUGAS SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS GRUPĖMS, ESANČIOMS SOCIALINĖJE ATSKIRTYJE KAIŠIADORIŲ MIESTE MAŽINANT SOCIALINIŲ PAŠALPŲ GAVĖJŲ SKAIČIŲ

Veiksmi:

1.1.1. Psichosocialinių paslaugų bei intensyvių krizių įveikimo pagalbos paslaugų organizavimas ir teikimas pažeidžiamiesiems darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams (asmenims, patyrusiems smurtą; socialinę atskirtį dėl amžiaus, tautybės, seksualinės orientacijos ir kt. patiriantiems asmenims). Įgyvendinimo laikotarpis: 2017-2022 m. Lėšų poreikis 27150,02 Eur. Veiklų dalyviai: 40.

Planuojama apmokyti specialistus, teikti psichosocialines paslaugas ir intensyvią krizių įveikimo pagalbą pažeidžiamiesiems darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams. Veiksmo lėšos apskaičiuotas pagal pateiktą Nacionalinės savanoriškos gelbėjimo tarnybos "Voluntarius LT" poreikį.

Numatoma vykdyti kursus savanoriams:	Planuojama apmokyti profesionaliai savanoriškai veiklai 15 žmonių, kurie teiks psichosocialines paslaugas ir gebės tinkamai reaguoti į intensyvias krizes.		
1. Pirmos pagalbos teikimo kursai (1 žmogaus apmokymas kainuoja 80 Eur 180 val. kursas)	15 žm.	80	1200
2. Psichologinės pagalbos kursai (1 žmogaus apmokymas kainuoja 35 Eur 20 val. kursas)	15 žm.	35	525
3. Socialinės atskirties mažinimo (pedagoginiai) kursai (1 žmogaus apmokymas kainuoja 35 Eur 20 val. kursas)	15 žm.	35	525
4. Socialinių paslaugų teikimo kursai (1 žmogaus apmokymas kainuoja 35 Eur 20 val. kursas)	15 žm.	35	525

Iš viso savanorių apmokymui reikalinga suma 2775,00 Eur.

Taip pat reikalingos priemonės psichosocialinių paslaugų ir intensyviai krizių įveikimo pagalbai teikti. Išlaidos detalizuotos pagal pateiktą Nacionalinės savanoriškos gelbėjimo tarnybos "Voluntarius LT" poreikį.

Savanorių apranga ir įranga:	Asm.	Vnt.	Viso:
-------------------------------------	------	------	-------

Liemenė KOMFORT (Pasiūlymas iš Parmedica Lietuva)	15	73,81	1107,88
Vasarinės kelnės NEO	15	66,55	998,25
Marškinėliai T-Shirt	10	23	230
Vasarinė striukė NEO	15	68,97	1034,55
Kuprinė su pirmos pagalbos rinkiniu	15	606,12	9091,80
Žieminė striukė NEO	15	137,94	2069,10
Žieminės kelnės NEO	15	93,17	1397,55
Megztinis NEO	15	95,59	1433,85
Krepšys su pirmos pagalbos rinkiniu	14	500,86	7012,04

Iš viso priemonėms reikalinga suma 24375,02 Eur.

Iš viso veiksmui įgyvendinti reikalinga suma: $2775,02 + 24375,00 = 27150,02$. Apmokyti 15 savanorių teks pagalbą ne mažiau kaip 40 pažeidžiamų darbingų asmenų.

1.1.2. Sociokultūrinių ir kitų laisvalaikio užimtumo veiklų bei savipagalbos grupių organizavimas socialinėje atskirtyje esančiam jaunimui nuo 14 m. (iš socialinės rizikos šeimų ar skurstančių šeimų). Įgyvendinimo laikotarpis 2017-2022 m. Lėšų poreikis – 45249,98 Eur. Veiklų dalyviai: 40.

Planuojama apmokyti specialistus, kurie galėtų organizuoti sociokultūrinės ir kitas laisvalaikio užimtumo veiklas bei savipagalbos grupes socialinėje atskirtyje esančiam jaunimui nuo 14 m. Veiksmo lėšos apskaičiuotas pagal pateiktą Jaunimo ir suaugusiųjų mokyklos bei Specialiosios mokyklos lėšų poreikį.

Kursai savanoriams (bendravimo psichologija su specialiųjų poreikių asmenimis per maisto gaminimo, asmeninių finansų tvarkymo pagrindų mokymą, savarankiško gyvenimo, karjeros planavimą). 1 apmokytas savanoris konsultuos 3 socialinėje atskirtyje esančius asmenis. Iš viso 10 savanorių ir 30 socialinėje atskirtyje esančių asmenų. Lėšų poreikis: $10 \text{ asm.} \cdot 110,00 \text{ Eur.} = 1100,00 \text{ Eur.}$; $10 \text{ asm.} \cdot 110,00 \text{ Eur.} = 1100,00 \text{ Eur.}$

2 dienų konferencijos organizavimas tema „Kaišiadorių mieste socialines paslaugas teikiančių institucijų bendradarbiavimas, novatoriškų priemonių taikymas ir savanorystės plėtros galimybės“, $2 \text{ d.} \cdot (150 \text{ asm.} \cdot 15,00 \text{ Eur.}) = 3000,00 \text{ Eur.}$

Sociokultūrinių ir laisvalaikio užimtumo veikla – anglų kalba per technologijas (ž reikiamos įrangos įsigijimas). Preliminariais skaičiavimais trumpalaikiam turtui įsigyti reikalinga 13500,00 Eur.

Lauko palapinė su baldais (dalyvavimui miesto šventėse 3 kartus per metus ir prekiaujant savo pagamintais produktais ar paslaugomis) (įsigijimas arba nuoma); 950,00 Eur.

Spurgų (1 vnt.), vaflių kepimo (1 vnt.) aparatai, cukraus vatos gaminimo aparatas (1 vnt.). 1650,00 Eur.

Patalpų savipagalbos grupei įrengimas Specialiojoje mokykloje (remontas, baldai įranga). 9000,00 Eur.

Agresijos mažinimo ir sensomotorinių priemonių relaksacijos kabinete įsigijimas (1 vnt. specialios supynės, 2 masažiniai krėslai, 1 aromaterapijos, 1 šviesos terapijos įranga); 15349,98 Eur.

Elektroninio leidinio „Savanorystė ir specialiųjų poreikių žmogus“ išleidimas; 700,00 Eur.

1.1.3. Gyvenimo konsultanto paslaugos darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams organizavimas savižudybių ir priklausomybių prevencijai stiprinti Kaišiadorių mieste skatinant ir organizuojant savanorišką veiklą. Įgyvendinimo laikotarpis 2017-2019 m. Lėšų poreikis – 22 624,97 Eur. Veiklų dalyviai: 40

Veiklos metu bus suteikta pagalba darbingiems asmenims ir jų šeimos nariams, kurie patenka į savižudybių ir priklausomybių riziką. Veiklai reikalingos išlaidos: tarpininko darbo užmokestis remiantis Visuomenės sveikatos biuro koeficientais: 16 koef.*35,5/2 (0,5 etato)=284,00 Eur; 284,00 Eur + mokesčiai=438,42 Eur.

438,42 Eur.*12 mėn.*3 metai=15 783,12 Eur.

Priemonės veiklai:

- Nešiojamas kompiuteris, kaina 914,00 Eur. (ne mažesnė kaip 15“ įstrižainė, procesorius Intel Core i7, operacinė atmintis RAM 8 GB)⁵
- Daugiafunkcinis spausdintuvas, 1 vnt., kaina 323,00 Eur.⁶
- Sieninis projekcinis ekranas, kaina 168,93 Eur.⁷
- Mobili magnetinė rašymo lenta, 1 vnt.⁸, kaina 436,97 Eur.
- Darbo stalas, 1 vnt., kaina 87,81 Eur.⁹
- Projektorius, 1 vnt. 609,77¹⁰
- Darbo kėdė, 1 vnt., kaina 88,85 Eur.¹¹;
- Lankytojo kėdė, 3 vnt. (19,50Eur.¹²*3vnt.)=58,50 Eur.
- Dokumentų spinta 2 durų, su 4 reguliuojamomis lentynomis, 1 vnt. 310,97 Eur.
- Dokumentų lentyna, 1 vnt., kaina 235,95 Eur.¹³;
- Mobiliojo telefono aparatas, 1 vnt., kaina 334,94¹⁴

⁵ [http://www.fortakas.lt/nesiojami-kompiuteriai?&on_sale=1&feature\[51\]=1039&feature\[166\]=1985&feature\[32\]=1034&price_from=103.9632&price_to=1110.7437](http://www.fortakas.lt/nesiojami-kompiuteriai?&on_sale=1&feature[51]=1039&feature[166]=1985&feature[32]=1034&price_from=103.9632&price_to=1110.7437)

⁶ http://www.1a.lt/kompiuterine_teknika_biuro_prekes/spausdintuvai_ir_skeneriai/daugiafunkciniai_spausdintuvai/epson_inkjet_printer_l550

⁷ [http://www.bigbox.lt/Vaizdo-ir-garso-technika/Projektoriai-ir-ju-priedai/Projektoriu-ekranai/#!&filter\[001\]\[\]=66;302](http://www.bigbox.lt/Vaizdo-ir-garso-technika/Projektoriai-ir-ju-priedai/Projektoriu-ekranai/#!&filter[001][]=66;302)

⁸ <http://www.dolovija.lt/default.asp?f1=718&f2=627>

⁹ http://pigu.lt/baldai_ir_namu_interjeras/biuro_baldai/kompiuteriniai_rasomieji_stalai?t=1&w=72&ob=d&f%5Bprice-range%5D%5B%5D=&f%5B2180%5D%5B100475%5D=1&f%5B2186%5D%5B197387%5D=1&f%5B2324%5D%5B197402%5D=1&f%5B2327%5D%5B197417%5D=1

¹⁰ <https://www.varle.lt/projektoriai/projektorius-hitachi-cp-cw250wn-shortthrow-3lcd-wxga16101280x8002600lm30001zoom--1891848.html>

¹¹ http://www.stalai-kedes.lt/kedes/biuro-kedes_88/biuro-kede-voyager_1895.html

¹² http://www.stalai-kedes.lt/kedes/biuro-kedes_88/kede-iso-chrome_2709.html

¹³ <http://www.ajproduktai.lt/lentynos-stelazai/knyg-lentynos/medin-dokument-lentyna-berzo-d450-mm/18566487-5414228.wf>

¹⁴ http://www.rde.lt/products/lt/388/44295/sort/1/filter/0_0_0/E6553-Xperia-Z3-black-mobilusis-telefonas.html

- Kitos išlaidos vykdymui sieks 90,89 Eur. per mėnesį (iš viso 12 mėn.*3 metai): kanceliarinės prekės, ryšių išlaidos.

1.1.4. Sociokultūrinių ir psichosocialinių paslaugų kūrimas ir organizavimas pabėgėliams, skatinant ir užtikrinant bendruomenės savanorišką veiklą bei bendradarbiavimą su besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis. Įgyvendinimo laikotarpis 2017-2019 m., lėšų poreikis – 13574,99 Eur. Veiklų dalyviai: 30 (iš jų 5 pabėgėliai).

- Renginiai. Planuojama organizuoti 6 renginius, informuojančius apie projektą, projekto eigą, siekiamus ir pasiektus rezultatus, gerosios patirties dalinimąsi. Renginių trukmė 6 val., renginiui bus reikalingos moderatoriaus paslaugos, informaciniai medžiagai parengti bus įdarbinti 2 asmenys 0,25 etato (renginio organizavimui, koordinavimui ir kitiems darbams), 2 kavos pertraukėlės, salės nuoma, įranga. Renginyje dalyvaus 15 asm. Iš viso renginių išlaidos sudarys: 6 renginiai x (968,00Eur+0,25x 2 asm. x 722,30Eur + 2 x 2,10 Eur x 20 asm.+ 83,80 Eur+ 50,20Eur)=**9282,90Eur**
- Informaciniai renginiai. Daroma prielaida, jog bus vykdomi 5 informaciniai-sociokultūriniai renginiai bendruomenėje/savivaldybėje, viešų renginių metu, kuriuose dalyvaus visos suinteresuotos šalys, jų metu bus informuojama apie pabėgėlių situaciją mieste, kitas viešąsias paslaugas, organizacijų bendradarbiavimą socialinės integracijos srityje. Renginių trukmė 3 val., renginiui bus reikalinga moderatoriaus, informaciniai medžiagai parengti bus įdarbintas 1 asmuo 0,25 etato, kavos pertraukėlė, salės nuoma, įranga. Renginyje dalyvaus 15 asm. Iš viso renginių išlaidos sudarys: 5 renginiai * (605,00Eur+0,25 x 1 asm. x 722,30Eur+ 2,10 Eur x 15asm.+ 83,80 Eur+ 50,20Eur)=**3852,50 Eur**.
- Kitoms priemonėms (kanceliarinėms, kurui ir pan.) skiriama **439,59 Eur**.

2 Tikslas. MAŽINTI NEDARBA SKATINANT DARBINGŲ NEAKTYVIŲ KAIŠIADORIŲ MIESTO GYVENTOJŲ VERSLUMĄ IR UŽIMTUMĄ

2.1. Uždavinys: ĮGYVENDINTI UŽIMTUMĄ SKATINANČIAS INICIATYVAS DIDINANT NEAKTYVIŲ DARBINGŲ ASMENŲ PROFESINĘ KVALIFIKACIJĄ IR DARBO ĮGŪDŽIUS

Veiksmai:

2.1.1. Vyresnio amžiaus darbingų neaktyvių asmenų užimtumo iniciatyvų skatinimas ir įgyvendinimas, įsteigiant vyresnio amžiaus savanorių klubą ir užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo tinklų kūrimą ir palaikymą su besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis. Įgyvendinimo laikotarpis: 2018-2022 m., lėšų poreikis: 27416,57 Eur. Veiklų dalyviai: 20

Reikės lėšų informavimui (700 Eur), maitinimui (400 Eur), transportui (600 Eur), kompiuterinei įrangai (15 kompiuterių - 13000,00 Eur, SMART TV - 300 Eur), mokymosi sąlygų gerinimui (oro kondicionierius – 2900,00 Eur), renginių pagal mokymo programą organizavimui (3000 Eur), lektorių atlygiui (1737,00 Eur) ir priemonių pirkimui (700 Eur), projekto dalyvių konsultavimui (430 Eur), andragogų mokymams (600,00 Eur), savitarpio pagalbos grupės ir savanorių klubo steigimui ir veiklos pagal programas organizavimui (3050,00 Eur). Iš viso: 27417,00 Eur).

2.1.2. Darbingų neaktyvių gyventojų neformalus profesinis mokymas (neformalus švietimas) ir įgytų žinių pritaikymas darbinėje veikloje, pasitelkiant aktualias darbo rinkoje specialybes, savanorystę. Įgyvendinimo laikotarpis: 2017-2022 m., lėšų poreikis: 141600,00 Eur. Veiklų dalyviai: 70 dalyvių.

Neformalus švietimas. Yra numatoma, kad vienam dalyviui skiriama suma neviršys 3 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, kaip numatyta Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8

prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų 29.1.1. punkte. Vienam asmeniui skiriama mokymų suma neviršys 950 Eur. Planuojama, jog neformalaus švietimo veiklose dalyvaus 70 dalyvių. Šiai veiklai skiriama 66500 Eur. (950,00 Eur*70 asm).

Praktinių darbo įgūdžių įgijimo ar ugdymo darbo vietoje veiklos metu yra planuojama preliminariai 100 val. praktikos vienam asmeniui. Planuojama, kad praktiką atliks 15 asmenų. Numatoma, kad darbo užmokestis už 100 val. vadovavimą praktikai sudarys 431,00Eur, remiantis Lietuvos Respublikos 2015 m. 3 ketv. vidutiniu mėnesinių bruto darbo užmokesčiu, kuris yra 722,30Eur., kai vidutinis mėnesinis darbo valandų skaičius 167,5 val. Praktinių darbo įgūdžių įgijimo ar ugdymo darbo vietoje išlaidas apims Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų priemonės veiklą 3.2. punkte 29.3 numatytos veiklos. Šiai veiklai **skiriama: 431,00Eur (722,3Eur/167,5 x 100 val.)x 15 asm. = 6468,36 Eur..**

Planuojama, kad projekto veiklą dalyviai **atliks savanorišką veiklą**, kuri vyks 4 mėnesius. Planuojama, kad savanoriškoje veikloje dalyvaus 35 asmenys. Savanoriškos veiklos išlaidas apims Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų priemonės veiklą 3.2. punkte 29.2 numatytos veiklos. Būtiniausioms reikmėms apmokėti savanoriui būtiniausių išlaidų ir darbo priemonių apmokėjimui numatoma 350,00Eur/mėn, kas atitinka minimalią mėnesinę algą Lietuvoje. **Iš viso skiriama: 350,00Eur x 4mėn.x 35 asm. =49 000,00Eur**

Likusi suma (19631,64) skiriama projekto vykdytų darbo užmokesčiui, kanceliarinėms prekėms, kuriai, eksploatacijos išlaidoms padengti.

2.1.3.Darbingų neaktyvių asmenų užimtumo skatinimas ir organizavimas, siekiant užtikrinti su tradiciniu amatu, tautodaile ir (ar) rankdarbiais susijusių kompetencijų įgijimą. Įgyvendinimo laikotarpis 2017-2020 m. Lėšų poreikis: 65 000,00 Eur. Veiklą dalyviai: 25.

Neformalus švietimas: Yra numatoma, kad vienam dalyviui skiriama suma neviršys 3 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, kaip numatyta Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų 29.1.1. punkte. Vienam asmeniui skiriama mokymų suma neviršys 950 Eur. Planuojama, jog neformalaus švietimo veiklose dalyvaus 25 dalyviai. Šiai veiklai skiriama 23750 Eur. (950,00 Eur*25 asm).

Praktinių darbo įgūdžių įgijimo ar ugdymo darbo vietoje veiklos metu yra planuojama preliminariai 80 val. praktikos vienam asmeniui. Planuojama, kad praktiką atliks 15 asmenų. Numatoma, kad darbo užmokestis už 80 val. vadovavimą praktikai sudarys 431,00Eur, remiantis Lietuvos Respublikos 2015 m. 3 ketv.vidutiniu mėnesinių bruto darbo užmokesčiu, kuris yra 722,30 Eur., kai vidutinis mėnesinis darbo valandų skaičius 167,5 val.Praktinių darbo įgūdžių įgijimo ar ugdymo darbo vietoje išlaidas apims Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų priemonės veiklą 3.2. punkte 29.3 numatytos veiklos. **Iš viso skiriama: (722,3Eur/167,5 x 80 val.) x 15 asm. = 5174,68 Eur**

Planuojama, kad projekto veiklą dalyviai **atliks savanorišką veiklą**, kuri vyks 3 mėnesius. Planuojama, kad savanoriškoje veikloje dalyvaus 20 asmenų. Savanoriškos veiklos išlaidas apims Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų

programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų priemonės veiklų 3.2. punkte 29.2 numatytos veiklos. Būtiniausioms reikmėms apmokėti savanoriui būtiniausių išlaidų ir darbo priemonių apmokėjimui numatoma 350,00Eur/mėn, kas atitinka minimalią mėnesinę algą Lietuvoje.

Iš viso skiriama: 350,00Eur x 3mėn. x 20 asm. = 21 000,00Eur.

Kitoms išlaidoms (ryšio, patalpų eksploatavimo ir pan.) skiriama 314,00 Eur./mėn.

2.1. Uždavinys: UŽTIKRINTI REIKIAMĄ PAGALBĄ VERSLO AR SAVARANKIŠKOS VEIKLOS KŪRIMO IR PLĖTOJIMO PROCESĖ

Veiksmas:

2.2.1. Verslo konsultacijų ir mentorystės paslaugų teikimas informuojant tikslinę grupę apie projekto galimybes bei siekiant jiems suteikti verslumo kompetencijas, sukuriant ir palaikant bendradarbiavimo tinklus su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis **Įgyvendinimo laikotarpis: 2017-2020 m. Lėšų poreikis: 40520,00 Eur. Veiklų dalyviai: 46 dalyviai**

Kainos pateikiamos remiantis ES rinkos analizės rodikliais bei Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centro informacija ir patirtimi.

- Interneto svetainės verslumo tematika sukūrimas: idėjos verslui, verslo įteisinimas, sėkmingų verslininkų komentarai, rajono verslų žemėlapis, rajono verslų duomenų bazė, filtravimas, integruojant ir turizmą, soc. tinklus, nes turizmas – irgi verslas. Turizmo paslaugos, turizmo ištekliai, žemėlapiai. Funkcionalios interneto svetainės sukūrimas – 1153,80 Eur., Serverio nuoma – 112,50 Eur. (37,5*3), Interneto svetainės administravimas 1036,80 Eur. (28,80*12*3). Iš viso: 2303,10 Eur.¹⁵
- Konsultacijos verslo pradžios ir plėtros klausimais, 200 val. 46 asmenims. Vieno asmens 1 val. konsultacija = 39,00 Eur. Iš viso: 200 val.*39=7800,00 Eur. (vienam asmeniui skiriama 4,5 val.).
- Mentorystė. Pradedantiems ir pradėjusiems verslą asmenims. Konkrečios srities specialistų/patyrusių verslininkų konsultacijos, patarimai, globa. Idėjos išdiskutavimas, įvertinimas. Bei globa jau pradėjus verslą. Iš viso 200 val. (20 val. skiriama vienam asmeniui, į veiklas planuojama įtraukti apie 10 dalyvių). Mentorystės paslaugų veikla 10 asmenų (200 val.) preliminarai planuojama, jog kainuos 16050,00 Eur.
- Verslumą skatinantys renginiai su sėkmingais Lietuvos bei rajono verslininkais, gerais pavyzdžiais, 4 vnt. (50 dalyvių). Idėjų pristatymas. Verslo pradžia, įteisinimas, finansavimas, partnerių paieška ir t.t. Veda samdyti lektoriai ir moderatoriai (2 specialistai po 0,25 etato), 2 kavos pertraukos, salės nuoma, įranga. Iš viso renginių išlaidos sudarys: 4 renginiai x (968,00Eur+0,25x 2 asm. x 722,30Eur + 2 x 2,10 Eur x 50 asm.+ 83,80 Eur+ 50,20Eur)=5970,30 Eur.
- Lankymasis sėkmingose įmonėse, patirties pasisėmimas, 2 išvykos (ne rajone) 26 asmenims. Preliminariai planuojama suma išvykoms (kuro išlaidos, maitinimas ir pan.) 1320,00 Eur.
- Straipsniai spaudoje verslumo tematika vietinėje spaudoje, 4 vnt. 300 cm² darbo dieną ne 2-3 psl. 182,30 Eur¹⁶*4 vnt.=729,20 Eur.
- Projekto lankstinukų leidyba: projekto viešinimas bei atmintinė kaišiadoriečiui su nuorodomis apie verslo pradžią, 1000 egz. 1000 spalvotų lankstinukų leidyba + spalvotų lankstinukų dizainas=176,40 Eur+44,10=220,50 Eur.

¹⁵ http://www.esf.lt/lt/pareiskejams/kaip_parengti_projekta/rinkos_analize

¹⁶ Ten pat

- Likusi suma (6126,90 Eur.) skirta kanceliarinėms prekėms, kuriai, mobiliojo ryšio išlaidoms, patalpų eksploatavimui.

2.2.2. Mokymų organizavimas ir reikalingos įrangos suteikimas verslą ar savarankišką veiklą pradėjusiems darbingiems negalia turintiems asmenims. Įgyvendinimo laikotarpis: 2017-2022 m. Lėšų poreikis: 40520,00 Eur. Veiklų dalyviai: 5.

Planuojama, jog vienam dalyviui skiriama suma neviršys 10.000,00Eur, taip kaip numatyta Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų 3.3. punkto 33.3. reikalavime.

2.2.3. Kompleksinė pagalba jauniems (iki 29 m.) darbingiems bedarbiams ir neaktyviems asmenims ugdant verslumo gebėjimus ir suteikiant paramą (t.y. įranga arba priemonės) verslo (susijusio su laisvalaikio pramogomis) pradžiai. Įgyvendinimo laikotarpis: 2017-2022 m. Lėšų poreikis: 100000,00 Eur. Veiklų dalyviai:10

Planuojama, jog vienam dalyviui skiriama suma neviršys 10.000,00Eur, taip kaip numatyta Atmintinės apie numatomas projektų finansavimo pagal 2014-2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-V-911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ sąlygų 3.3. punkto 33.3. reikalavime